

AZƏRBAYCAN

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI MİLLİ MƏCLİSİNİN ORQANI

№ 247 (9126) BAZAR, 13 noyabr 2022-ci il

Qəzetin əsası 1918-ci ildə qoyulmuşdur

www.azerbaijan-news.az

Azərbaycanın türk dünyasına dəyərli töhfələri

İlham Əliyevin təşəbbüsləri qardaş ölkələr arasında yeni əməkdaşlıq imkanlarının yaranmasına yol açıb

Türk Dövlətləri Təşkilatının növbəti - IX Zirvə görüşü noyabrın 11-də Özbəkistanın Səmərqənd şəhərində keçirildi. Zirvə görüşündə müzakirə olunan məsələlər göstərdi ki, ötən il İstanbulda keçirilmiş VIII Zirvə görüşündən sonra türk dövlətləri arasındakı əlaqələr yüksələn xətlə inkişaf edib. Səmərqənd görüşündə öldə olunan razılaşmaların isə türk dövlətlərinin münasibətlərinə yeni töhfələr verəcəyi şübhəsizdir.

Təmali Naxçıvanda qoyulan təşkilat

Eyni kökə sahib olan, ortaq mədəni və mənəvi dəyərləri bölüşən və bir-birinə bağlı olan türk dövlətlərinin möhkəm birliyinin olması olduqca vacibdir. Çünki hazırkı gərgin, sürətli dəyişikliklərə məruz qalan beynəlxalq münasibətlər sistemi və global konyunktura türk dövlətlərindən həmrəylik və bir-biriləri ilə sıx əməkdaşlığı tələb edir. Təsədüfi deyil ki, məsələyə bu prizmadan yanaşan Azərbaycanın xarici siyasətində türk dövlətləri ilə münasibətlərin davamlı şəkildə gücləndirilməsi, yeni əməkdaşlıq əlaqələrinin yaradılması prioritet vəzifələrdəndir.

Qeyd edək ki, Türk Dövlətləri Təşkilatının məqsəd və vəzifələri tərəflər arasında qarşılıqlı etimadın möhkəmləndirilməsi, regionda və dünyada sülhün bərqərar olunması, xarici siyasət məsələlərinə ortaq yanaşmanın təşviqi, ortaq maraqa kösb edən bütün sahələrdə regional və ikitərəfli əməkdaşlığın gücləndirilməsi, beynəlxalq terrorizm, separatçılıq, ekstremizm və transmilli cinayətkarlığa qarşı mübarizənin əlaqələndirilməsi, elm, texnologiyalar, təhsil və mədəniyyət sahəsində qarşılıqlı əlaqələrin genişləndirilməsi, ticarət əlaqələri və investisiyalar üçün əlverişli şəraitin yaradılması və sairidir.

➔ 7

Birinci vitse-prezident Mehriban Əliyeva Konstitusiyaya Günü münasibətilə paylaşım edib

Azərbaycan Respublikasının Birinci vitse-prezidenti Mehriban Əliyeva 12 Noyabr Konstitusiyaya Günü münasibətilə rəsmi instaqram hesabında foto paylaşdı.

AZƏRTAC fonu təqdim edir.

Emmanuel Makron İlham Əliyevə zəng edib

Noyabrın 12-də Fransa Respublikasının Prezidenti Emmanuel Makron Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevə zəng edib.

Fransa Prezidenti noyabrın 19-da keçiriləcək Frankofoniya təşkilatının XVIII Zirvə görüşü çərçivəsində Ermənistanın baş naziri Nikol Paşinyanla görüşəcəyi barədə məlumat verib və Fransanın Ermənistanla Azərbaycan arasında münasibətlərin normalaşdırılması prosesinə töhfə vermək niyyətini bir daha ifadə edib.

Telefon danışıqı zamanı dövlət başçıları Azərbaycan, Ermənistan, Avropa İttifaqı və Fransanın iştirakı ilə dördtərəfli formatda keçirilmiş Praqa görüşünün nəticələri və bundan irəli gələn məsələlər barədə fikir mübadiləsi aparıblar.

Prezident İlham Əliyev Ermənistanla Azərbaycan arasında münasibətlərin normalaşdırılması prosesində bitərəf, qərəzsiz və tarazlaşdırılmış yanaşmanın nümayiş etdirilməsinin və

cibliyini qeyd edib. Dövlətimizin başçısı Ermənistan tərəfindən son günlərdə səsləndirilən bəyanatların iki ölkə arasında münasibətlərin normalaşdırılması və sülh gündəliyi ilə ziddiyyət təşkil etdiyini diqqətə çatdırıb.

Prezidentin Mətbuat Xidməti

➔ 4

YAP-ın yaradılmasının 30 illiyi münasibətilə ağacəkmə aksiyası

Noyabrın 12-də Yeni Azərbaycan Partiyası (YAP) və Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyinin (ETSN) birgə təşkilatçılığı ilə YAP-ın təsis olunmasının 30 illiyi münasibətilə ağacəkmə aksiyası keçirilib.

YAP-ın Mətbuat xidmətindən AZƏRTAC-a bildirilib ki, Abşeron rayonu, Pirokəşkül kəndi ərazisində keçirilən aksiyada YAP Sədrinin müavini - Mərkəzi Aparatın rəhbəri Tahir Budaqov, ekologiya və təbii sərvətlər naziri Muxtar Babayev, partiyanın İdarə Heyətinin, Veteranlar Şurasının, Təftiş Komissiyasının və Gənclər Birliyinin üzvləri, Milli Məclisdə Yeni Azərbaycan Partiyasını təmsil edən deputatlar, YAP Mərkəzi Aparatının əməkdaşları, partiyanın Bakı, Abşeron və Sumqayıt rayon və şəhər təşkilatlarının, həmçinin ETSN-in nümayəndələri iştirak ediblər.

➔ 6

Şuşa hər bir azərbaycanlı üçün müqəddəs yerdir

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti, Silahlı Qüvvələrimizin Ali Baş Komandanı İlham Əliyev Zəfər Günü qələbəmizin şanlı səhifəsinin yazıldığı Şuşa şəhərində olub.

Dövlət başçısı çıxış edərək öldə olunan böyük qələbə münasibətilə əsgər və zabitlərimizi təbrik edib, Vətən müharibəsində qazandığımız uğurlardan danışdı. Qələbənin öldə olunmasında canlarını fəda edən şəhidlərimizin xatirəsi ehtiramla yad olunub. Müzəffər Ali Baş Komandan qeyd edib ki, "Alınmaz qala sayılan Şuşanı iki il bundan əvvəl erməni işğalından azad edən Azərbaycan Silahlı Qüvvələri şanlı tarix yazdı. Bu

şanlı tarix bizimlə əbədi olacaq. Azərbaycan xalqı, gələcək nəsillər bu şanlı qələbə ilə haqlı olaraq fəxr edəcəklər".

Şuşa dağların zirvəsində Tanrının yaratdığı bir gözəllik tablosudur. Şuşa vətənin sinəsində xalqımızın döyünən ürəyidir. Şuşa xalqımızın yaratdığı ən qiymətli mədəni abidədir. Təəssüf ki, ötən əsrin sonlarında dünyada baş verən geopolitik vəziyyətin fonunda ölkəmizdə yaranan xaos, hakimiyyətsizlik, siyasi çəkişmələr illərdir pusqada olub məqam gözləyən düşmənin əlinə Şuşanın işğalı üçün fürsət verdi. Şuşa nəşlən və hakimiyyət uğrunda çəkişmələrin qurbanı oldu.

➔ 12

Dünya sürətlə buzlaqlarını itirir

2050-ci ilə qədər onların 30 faizi əriyəcək

UNESCO-nun hesabatına görə, 2050-ci ilədək BMT-nin Ümumdünya İrsi obyektlerinin təxminən üçdəbirində buzlaqlar əriyəcək. Onların arasında - Kilimancaro dağının sonuncu buzlaqları, Alpdakı və ABŞ-nin Yosemit Milli Parkındakı buzlaqlar var.

Alimlər hesab edirlər ki, dünyanın iqlim dəyişikliyinə qarşı aparılan mübarizə hərəkatlarından asılı olmayaraq həmin buzlaqlar əriyəcək.

Ümumilikdə, indiyədək BMT-nin Ümumdünya İrsinin 50 obyektində 18600-ə yaxın buzlaq aşkar edilib. Onlar Yer kürəsinin buzlaqlar ərazisinin demək olar ki, 10 faizini təşkil edir və tanınmış turizm ərazilərini, habelə yerli əhali üçün müqəddəs sayılan məkanları əhatə edir.

Hesabatda qeyd olunur ki, buzlaqların geri çəkilməsi və yoxa çıxması Yer kürəsinin iqliminin istiləşməsinin ən bariz sübutlarından biridir.

➔ 12

Azərbaycan Ordusu son iki ildə daha da güclənib

➔ 6

"İcbari sığortalar haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişiklik edilməsi barədə Azərbaycan Respublikasının Qanunu

Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisi Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 94-cü maddəsinin I hissəsinin 27-ci bəndini rəhbər tutaraq **qərara alır**:

Maddə 1. "İcbari sığortalar haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununda (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2011, № 9, maddə 788; 2013, № 7, maddə 776; 2014, № 7, maddə 778, № 12, maddə 1523; 2016, № 2 (I kitab), maddə 185, № 3, maddə 414; 2017, № 2, maddə 149, № 7, maddə 1287; 2019, № 1, maddələr 27, 48; 2020, № 7, maddə 831; 2021, № 8, maddə 897) aşağıdakı dəyişikliklər edilsin:

1.1. 8-ci maddə üzrə:
1.1.1. 8.1-ci maddə aşağıdakı redaksiyada verilsin:
"8.1. İcbari sığorta müqaviləsi icbari sığortanın təmin edilməsi üçün sığortacı ilə sığortalı arasında, bu Qanunun 8.1-1-ci və 8.1-2-ci maddələrinin tələbləri nəzərə alınmaqla, elektron sənəd formasında tərtib edilmiş və gücləndirilmiş elektron imza vasitəsilə təsdiq edilmiş müvafiq icbari sığorta şəhadətnaməsinin sığortalıya (müvafiq hallarda sığorta olunanlara) verilməsi yolu ilə bağlanan müqavilədir.";

1.1.2. aşağıdakı məzmununda 8.1-2-ci maddə əlavə edilsin:
"8.1-2. Bu Qanunun 50-1.0.3-cü maddəsində nəzərdə tutulmuş sığorta müqaviləsi sığortacı tərəfindən müvafiq sığorta şəhadətnaməsinin sığortalıya və ya sığorta olunana verilməsi yolu ilə bağlanılır.";

1.2. 9-cu maddə üzrə:
1.2.1. 9.1-ci maddəyə aşağıdakı məzmununda ikinci cümlə əlavə edilsin:

"Bu Qanunun 50-1.0.3-cü maddəsi istisna olmaqla, bu Qanunda nəzərdə tutulmuş icbari sığorta növləri üzrə sığorta şəhadətnaməsi "Elektron imza və elektron sənəd haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununa uyğun olaraq elektron sənəd formasında tərtib edilir.";

1.2.2. 9.2-ci maddə ləğv edilsin;

1.2.3. 9.3-cü maddə aşağıdakı redaksiyada verilsin:

"9.3. İcbari sığorta şəhadətnaməsinin məzmunu və forması Azərbaycan Respublikası Mülki Məcəlləsinin müddəaları nəzərə alınmaqla, Azərbaycan Respublikasının Mərkəzi Bankı tərəfindən hər bir icbari sığorta növü üzrə ayrı-ayrılıqda müəyyən edilir.";

1.2.4. 9.6-cı maddədə "İcbari" sözü "Bu Qanunun 50-1.0.3-cü maddəsində nəzərdə tutulmuş icbari" sözləri ilə əvəz edilsin;

1.2.5. aşağıdakı məzmununda 9.7-ci maddə əlavə edilsin:

"9.7. Sığortacı və İcbari Sığorta Bürosu sığortalının və ya sığorta olunanın elektron sənəd formasında olan icbari sığorta şəhadətnaməsinə ən azı 5 il müddətində ölçəcanlılığını, habelə onu kağız daşıyıcıya keçirmək və elektron poçt ünvanına yönləndirmək imkanını təmin etməlidir.";

1.3. 13.4-cü maddədə "sığorta müqaviləsində" sözləri "icbari sığorta şəhadətnaməsində" sözləri ilə əvəz edilsin;

1.4. 22.1.2-ci maddə aşağıdakı redaksiyada verilsin:

"22.1.2. bu Qanunun 50-1.0.3-cü maddəsində nəzərdə tutulmuş sığorta müqaviləsi üzrə sığorta şəhadətnaməsi itirildikdə, onun dublikatını ödənişsiz almaq";

1.5. 23.1.5-ci və 27.1.7.3-cü maddələr ləğv edilsin;

1.6. 34-1.1-ci maddəyə "sığorta hadisələri," sözlərindən sonra "yol-nəqliyyat hadisəsi iştirakçılarının elektron formada tərtib etdiyi protokol (elektron formada tərtib edildiyi halda)," sözləri əlavə edilsin;

"İcbari sığortalar haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişiklik edilməsi barədə" Azərbaycan Respublikasının 2022-ci il 18 oktyabr tarixli 610-VIQD nömrəli Qanununun tətbiqi və "İcbari sığortalar haqqında" Azərbaycan Respublikasının 2011-ci il 24 iyun tarixli 165-IVQ nömrəli Qanununun tətbiqi haqqında" Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2011-ci il 15 sentyabr tarixli 500 nömrəli Fərmanında dəyişiklik edilməsi barədə

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Fərmanı

Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 109-cu maddəsinin 19-cu və 32-ci bəndlərini rəhbər tutaraq, "İcbari sığortalar haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişiklik edilməsi barədə" Azərbaycan Respublikasının 2022-ci il 18 oktyabr tarixli 610-VIQD nömrəli Qanununun qüvvəyə minməsi ilə əlaqədar həmin Qanunun tətbiqini təmin etmək məqsədilə **qərara alıram**:

1. "İcbari sığortalar haqqında" Azərbaycan Respublikasının 2011-ci il 24 iyun tarixli 165-IVQ nömrəli Qanununun tətbiqi haqqında" Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2011-ci il 15 sentyabr tarixli 500 nömrəli Fərmanının (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2011, № 9, maddə 794; 2013, № 11, maddə 1340; 2014, № 12, maddə 1569; 2017, № 1, maddə 60, № 8, maddə 1521; 2018, № 9, maddə 1840; 2022, № 5, maddə 475; Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2022-ci il 2 avqust tarixli 1784 nömrəli Fərmanı) 4.3-cü bəndi aşağıdakı redaksiyada verilsin:

"4.3. həmin Qanunun 34-2.0-cü maddəsində nəzərdə tutulmuş müvafiq icra hakimiyyəti orqanının səlahiyyətlərini aşağıdakı orqanlar həyata keçirirlər:

4.3.1. Qanunun 34-2.0.1-ci maddəsinə münasibətdə - Azərbaycan Respublikasının Daxili İşlər Nazirliyi;

4.3.2. Qanunun 34-2.0.2-ci maddəsinə münasibətdə - Azərbaycan Respublikasının Dövlət Miqrasiya Xidməti;

4.3.3. Qanunun 34-2.0.3-cü maddəsinə münasibətdə - Azərbaycan Respublikasının İqtisadiyyat Nazirliyi yanında Dövlət

Vergi Xidməti qismində Azərbaycan Respublikasının İqtisadiyyat Nazirliyi;

4.3.4. Qanunun 34-2.0.4-cü maddəsinə nəzərdə tutulan hava, su (Azərbaycan Respublikasının Dövlət Gömi Reyestrində və Azərbaycan Respublikasının Berboutçar Reyestrində qeydiyyatı alınmış) və dəmiryol nəqliyyatı vasitələrinə münasibətdə - Azərbaycan Respublikasının Rəqəmsal İnkişaf və Nəqliyyat Nazirliyi, traktorlara, həmçinin meşə və kənd təsərrüfatında istifadə edilən, siyahısı Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti tərəfindən müəyyən edilən mexaniki nəqliyyat vasitələrinə münasibətdə - Azərbaycan Respublikasının Kond Təsərrüfatı Nazirliyi, texnoloji nəqliyyat vasitələri, habelə "Yol hərəkəti haqqında" Azərbaycan Respublikası Qanununun 27-ci maddəsinin 2-ci hissəsinin 1-ci və 3-cü bəndlərində göstərilən nəqliyyat vasitələri istisna olmaqla, siyahısı Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti tərəfindən müəyyən edilən mexaniki nəqliyyat vasitələrinə münasibətdə - Azərbaycan Respublikasının Daxili İşlər Nazirliyi;

4.3.5. Qanunun 34-2.0.5-ci və 34.2.0.6-cı maddələrinə münasibətdə - Azərbaycan Respublikasının Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyi;

4.3.6. Qanunun 34-2.0.7-ci maddəsinə münasibətdə - Azərbaycan Respublikasının Dövlət Gömrük Komitəsi;

4.3.7. Qanunun 34-2.0.8-ci maddəsinə münasibətdə - Azərbaycan Respublikasının İqtisadiyyat Nazirliyi yanında Əmlak

1.7. 34-2-ci maddə üzrə:

1.7.1. 34-2.0.4-cü maddəyə "əks olunan" sözlərindən sonra ", habelə avtomobil nəqliyyatı vasitələrindəki sərnişin yerlərinin sayı barədə" sözləri əlavə edilsin;

1.7.2. 34-2.0.6-cı maddənin sonunda nöqtə işarəsi nöqtəli vergül işarəsi ilə əvəz edilsin və aşağıdakı məzmununda 34-2.0.7-34-2.0.10-cu maddələr əlavə edilsin:

"34-2.0.7. bu Qanunun 34-2.0.4-cü maddəsi nəzərə alınmaqla, Azərbaycan Respublikasının ərazisində daxil olan xarici ölkələrdə qeydiyyatdan keçmiş nəqliyyat vasitələrinin qeydiyyat şəhadətnaməsində və həmin nəqliyyat vasitələrinin sahiblərinin şəxsiyyəti-ni təsdiq edən sənəddə əks olunan məlumatlar;

34-2.0.8. daşınmaz əmlakın dövlət reyestrindən hüquqların dövlət qeydiyyatı haqqında çıxarışın məzmununda əks olunan məlumatlar;

34-2.0.9. daşınmaz əmlakın və nəqliyyat vasitəsinin icarə və ya digər əşya hüquqlarına dair müqavilədə, yaxud nəqliyyat vasitəsində istifadə edilməsi və ya ona dair sərəncam verilməsi hüquqları ilə bağlı etibarnamədə əks olunan məlumatlar;

34-2.0.10. sürücülük vəsiqəsində əks olunan məlumatlar.";

1.8. 34-4-cü maddə üzrə:

1.8.1. 34-4.0.1-ci maddədə "və həmin müqavilələr üzrə" sözləri ", həmin müqavilələr üzrə bu Qanunun 58.2-1-ci maddəsinə uyğun olaraq tərtib edilmiş elektron protokol və" sözləri ilə əvəz edilsin;

1.8.2. 34-4.0.2-ci maddədə "müqavilələri" sözü "müqavilələrində, həmin müqavilələr üzrə bu Qanunun 58.2-1-ci maddəsinə uyğun olaraq tərtib edilmiş elektron protokola" sözləri ilə əvəz edilsin;

1.9. 50-3-cü maddə ləğv edilsin;

1.10. 58-ci maddə üzrə:

1.10.1. 58.2-ci, 58.2.3-cü və 58.2.4-cü (hər iki halda) maddələrdə "hadisə" sözü "yol-nəqliyyat hadisəsi" sözləri ilə əvəz edilsin;

1.10.2. 58.2.1-ci maddədə "Hadisə" sözü "Yol-nəqliyyat hadisəsi" sözləri ilə əvəz edilsin;

1.10.3. 58.2.2-ci maddədə "hadisənin" sözü "yol-nəqliyyat hadisəsinin" sözləri ilə, "tərəflər" sözü "yol-nəqliyyat hadisəsi iştirakçıları" sözləri ilə əvəz edilsin;

1.10.4. aşağıdakı məzmununda 58.2-1-ci maddə əlavə edilsin:

"58.2-1. Bu Qanunun 58.2-ci maddəsi ilə müəyyən edilmiş protokol informasiya sistemi vasitəsilə "Elektron imza və elektron sənəd haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanunu ilə müəyyən edilmiş qaydada elektron sənəd şəklində tərtib olunabilir.";

1.11. 63-3.0.3-cü maddədə "etdirmək" sözü "etdirməklə sığortacılarına ödənişsiz təqdim etmək və onların ucutunu aparmaq" sözləri ilə əvəz edilsin.

Maddə 2. Bu Qanun qüvvəyə minəndəkdə kağız formada verilməmiş icbari sığorta şəhadətnaməsi elektron sənəd formasında tərtib edilmiş icbari sığorta şəhadətnaməsinə bərabər tutulur. Kağız formada verilmiş icbari sığorta şəhadətnaməsi itirildikdə, məhv olduqda və ya yararsız hala düşdükdə sığortalıya dublikatın əvəzində elektron sənəd formasında tərtib edilmiş icbari sığorta şəhadətnaməsi təqdim edilir.

İlham ƏLİYEV,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 18 oktyabr 2022-ci il

"Normativ hüquqi aktlar haqqında" Azərbaycan Respublikasının Konstitusiyası Qanununda dəyişiklik edilməsi barədə Azərbaycan Respublikasının Konstitusiyası Qanunu

Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisi Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 156-cı maddəsinin rəhbər tutaraq **qərara alır**:

"Normativ hüquqi aktlar haqqında" Azərbaycan Respublikası Konstitusiyası Qanununun (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2011, № 2, maddə 69; 2016, № 10, maddə 1600; 2018, № 7 (I kitab), maddə 1396, № 12 (I kitab), maddə 2513; 2019, № 5, maddə 809; 2020, № 4, maddə 384; 2021,

№ 12, maddə 1297) 4.1.5-ci və 80.0.2.5-ci maddələrində "Milli Televiziya və Radio" sözləri "Azərbaycan Respublikası Audiovizual" sözləri ilə əvəz edilsin.

İlham ƏLİYEV,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 30 sentyabr 2022-ci il

"Normativ hüquqi aktlar haqqında" Azərbaycan Respublikasının Konstitusiyası Qanununda dəyişiklik edilməsi barədə" Azərbaycan Respublikasının 2022-ci il 30 sentyabr tarixli 591-VIKQD nömrəli Konstitusiyası Qanununun tətbiqi və Azərbaycan Respublikası Prezidentinin "Normativ hüquqi aktlar haqqında" Azərbaycan Respublikasının Konstitusiyası Qanununun tətbiq edilməsi barədə" 2011-ci il 16 fevral tarixli 384 nömrəli, "Hüquqi aktların Azərbaycan Respublikasının Hüquqi Aktların Dövlət Reyestrinə daxil edilməsi qaydaları haqqında Əsasnamə"nin təsdiq edilməsi barədə" 2011-ci il 1 iyul tarixli 463 nömrəli fərmanlarında dəyişiklik edilməsi haqqında Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Fərmanı

Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 109-cu maddəsinin 19-cu və 32-ci bəndlərini rəhbər tutaraq, "Normativ hüquqi aktlar haqqında" Azərbaycan Respublikasının Konstitusiyası Qanununda dəyişiklik edilməsi barədə" Azərbaycan Respublikasının 2022-ci il 30 sentyabr tarixli 591-VIKQD nömrəli Konstitusiyası Qanununun qüvvəyə minməsi ilə əlaqədar həmin Konstitusiyası Qanununun tətbiqini təmin etmək məqsədilə **qərara alıram**:

1. "Normativ hüquqi aktlar haqqında" Azərbaycan Respublikasının Konstitusiyası Qanununun tətbiq edilməsi barədə" Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2011-ci il 16 fevral tarixli 384 nömrəli Fərmanında (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2011, № 2, maddə 88; 2013, № 4, maddə 374; 2016, № 10, maddə 1629; 2018, № 7, maddə

1502; 2019, № 4, maddə 631) aşağıdakı dəyişikliklər edilsin:

1.1. 4.3-cü bənddən ", Azərbaycan Respublikasının Maliyyə Bazarlarına Nəzarət Palatası" sözləri çıxarılın və həmin bəndin sonunda nöqtə işarəsi nöqtəli vergül işarəsi ilə əvəz edilsin;

1.2. aşağıdakı məzmununda 4.4-cü bənd əlavə edilsin:

"4.4. həmin Konstitusiyası Qanununun 82.2-ci maddəsində "rəsmi internet informasiya ehtiyatı" dedikdə Azərbaycan Dövlət İnformasiya Agentliyinin (AZƏRTAC-in) informasiya ehtiyatı nəzərdə tutulur.";

2. Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2011-ci il 1 iyul tarixli 463 nömrəli Fərmanı (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2011, № 7, maddə 626; 2017, № 2, maddə 170; 2018, № 10, maddə 2015) ilə təsdiq edilmiş "Hüquqi aktların Azərbaycan Respubli-

kasının Hüquqi Aktların Dövlət Reyestrinə daxil edilməsi qaydaları haqqında Əsasnamə"nin 5.2-ci bəndindən ", Azərbaycan Respublikası Maliyyə Bazarlarına Nəzarət Palatasının" sözləri çıxarılın və həmin bənddə "Milli Televiziya və Radio" sözləri "Azərbaycan Respublikası Audiovizual" sözləri ilə əvəz edilsin.

3. Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti "Normativ hüquqi aktlar haqqında" Azərbaycan Respublikasının Konstitusiyası Qanununda dəyişiklik edilməsi barədə" Azərbaycan Respublikasının 2022-ci il 30 sentyabr tarixli 591-VIKQD nömrəli Konstitusiyası Qanunundan irəli gələn məsələləri həll etsin.

İlham ƏLİYEV,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 12 noyabr 2022-ci il

"Yol hərəkəti haqqında", "Notariat haqqında" və "Daşınmaz əmlakın dövlət reyestri haqqında" Azərbaycan Respublikasının qanunlarında dəyişiklik edilməsi barədə

Azərbaycan Respublikasının Qanunu

Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisi Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 94-cü maddəsinin I hissəsinin 5-ci, 13-cü və 23-cü bəndlərini rəhbər tutaraq **qərara alır**:

Maddə 1. "Yol hərəkəti haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununda (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 1998, № 9, maddə 564; 2001, № 5, maddə 298, № 11, maddələr 676, 698; 2002, № 1, maddə 9, № 8, maddə 463; 2003, № 8, maddə 424; 2004, № 2, maddə 57, № 11, maddə 901; 2005, № 4, maddə 277, № 10, maddə 874, № 11, maddə 993; 2006, № 12, maddə 1027; 2007, № 6, maddə 560, № 11, maddələr 1053, 1091; 2008, № 2, maddə 49, № 6, maddələr 453, 463, № 7, maddə 602; 2009, № 2, maddə 47, № 4, maddə 210, № 12, maddə 948; 2010, № 7, maddə 598; 2011, № 2, maddə 71, № 4, maddə 255, № 6, maddə 469, № 12, maddə 1097; 2012, № 5, maddə 402, № 7, maddə 671; 2013, № 4, maddələr 362, 363, № 7, maddə 795, № 11, maddələr 1295, 1298; 2014, № 4, maddələr 343, 346, № 5, maddə 467, № 11, maddə 1352; 2015, № 1, maddə 2, № 2, maddələr 76, 79, 105, № 5, maddə 502, № 6, maddə 686, № 11, maddələr 1256, 1276; 2016, № 11, maddələr 1758, 1784, 1795, № 12, maddə 1993; 2017, № 2, maddələr 138, 150, № 5, maddə 727, № 8, maddə 1507, № 10, maddə 1774, № 12 (I kitab), maddə 2215; 2018, № 2, maddələr 143, 157, № 4, maddə 645, № 6, maddələr 1165, 1192, № 7 (I kitab), maddələr 1432, 1436, 1439; 2019, № 1, maddə 46, № 6, maddə 997, № 7, maddə 1183, № 8, maddə 1376; 2020, № 5, maddə 521, № 7, maddələr 827, 847, № 12 (I kitab), maddə 1425; 2021, № 4, maddə 305, № 6 (I kitab), maddə 543, № 8, maddə 897; Azərbaycan Respublikasının 2022-ci il 8 iyul tarixli 584-VIQD nömrəli Qanunu) aşağıdakı dəyişikliklər edilsin:

1.1 30-cu maddə üzrə:

1.1.1. VII hissənin 5-ci bəndi ləğv edilsin;

1.1.2. aşağıdakı məzmununda VII-I hissə əlavə edilsin:

"VII-I. Avtonəqliyyat vasitələri "İcbari sığortalar haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununa uyğun olaraq sahiblərinin mülki məsuliyyəti icbari qaydada sığortalandıqda, sərnişin daşınmaları xidmətinə həyata keçirən avtonəqliyyat vasitələrinə münasibətdə isə habelə sərnişinlərinin (şəhərdaxili və ya qəsəbə-daxili daşınma sərnişinlər istisna olmaqla) fərdi qəza sığortası həyata keçirildikdə texniki baxışa buraxılır. Bu halda müvafiq icbari sığorta müqaviləsinin mövcudluğu "İcbari sığortalar haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununda nəzərdə tutulan elektron informasiya sistemi vasitəsi ilə yoxlanılır.";

1.2. 37-ci maddənin I hissəsinin 1-ci bəndindən "avtonəqliyyat vasitəsi sahiblərinin mülki məsuliyyətinin icbari sığortası və sərnişin daşınmaları xidmətinə həyata keçirən avtonəqliyyat vasitələri ilə daşınma sərnişinlərinin (şəhərdaxili və ya qəsəbə-daxili daşınma sərnişinlər istisna olmaqla) fərdi qəza sığortası müqaviləsinin "İcbari sığortalar haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununa uyğun olaraq bağlanması təsdiq edən icbari sığorta şəhadətnaməsinin," sözləri çıxarılın.

Maddə 2. "Notariat haqqında" Azərbaycan Respublikası Qanununun (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2000, № 1, maddə 10, № 6, maddə 414; 2001, № 5, maddə 293, № 11, maddə 687, № 12, maddə 740; 2002, № 5, maddə 241, № 6, maddə 328, № 12, maddə 706; 2004, № 5, maddə 318; 2005, № 4, maddə 281, № 8, maddə 699, № 10, maddə 903, № 11, maddə 993; 2007, № 1, maddə 4, № 2, maddə 69, № 8, maddə 745, № 11, maddələr 1053, 1075; 2008, № 10, maddə 462, № 7, maddə 602; 2009, № 1, maddə 5, № 7, maddə 517, № 11, maddə 878; 2010, № 7, maddə 597, № 11, maddə 938; 2011, № 4, maddə 258, № 12, maddə 1098; 2012, № 10, maddə 946; 2013, № 11, maddə 1271; 2014, № 11, maddə 1353; 2015, № 5, maddə 487; 2016, № 1, maddə 11, № 7, maddə 1243, № 12, maddə 2025; 2017, № 2, maddə 148, № 12 (I kitab), maddə 2236; 2018, № 7 (I kitab), maddə 1388, № 8, maddə 1673, № 11, maddə 2230; 2019, № 1, maddə 22, № 6, maddələr 993, 997, № 11, maddə 1681; 2020, № 8, maddə 1014; 2021, № 2, maddə 116; Azərbaycan Respublikasının 2022-ci il 8 iyul tarixli 584-VIQD nömrəli Qanunu) 32-ci maddəsinin on ikinci - on beşinci hissələri müvafiq olaraq on üçüncü - on altıncı hissələr hesab edilsin və aşağıdakı məzmununda on ikinci hissə əlavə edilsin:

"İcbari sığortalar haqqında" Azərbaycan Respublikası Qanununun 34-2.0.9-cü maddəsində nəzərdə tutulmuş məlumatlar "Elektron notariat" informasiya sistemindən sorğu əsasında real vaxt rejimində İcbari Sığorta Bürosuna ötürülür.";

Maddə 3. "Daşınmaz əmlakın dövlət reyestri haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununa (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2004, № 8, maddə 603; 2006, № 6, maddə 482; 2007, № 8, maddə 745; 2008, № 3, maddə 154; 2009, № 12, maddə 948; 2011, № 11, maddə 983; 2012, № 6, maddə 509, № 7, maddə 668, № 11, maddə 1053; 2013, № 6, maddələr 607, 623, № 7, maddə 791, № 12, maddə 1484; 2014, № 1, maddə 7, № 2, maddə 97, № 6, maddələr 597, 604; 2015, № 3, maddə 255; 2016, № 4, maddə 645, № 6, maddə 990, № 7, maddə 1244, № 11, maddələr 1770, 1775; 2017, № 5, maddə 738, № 6, maddə 1037, № 10, maddə 1772, № 11, maddə 1954, № 12 (I kitab), maddə 2235; 2018, № 2, maddə 167, № 3, maddə 382, № 5, maddə 852; 2019, № 1, maddə 25, № 4, maddə 593; 2020, № 7, maddə 843, № 12 (I kitab), maddə 1423; 2021, № 6 (I kitab), maddə 556, № 12, maddə 1315; 2022, № 5, maddə 431) aşağıdakı məzmununda 5.1-4-cü maddə əlavə edilsin:

"5.1-4. "İcbari sığortalar haqqında" Azərbaycan Respublikası Qanununun 34-2.0.8-ci maddəsində nəzərdə tutulmuş məlumatlar dövlət reyestrindən sorğu əsasında real vaxt rejimində İcbari Sığorta Bürosuna ötürülür.";

İlham ƏLİYEV,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 18 oktyabr 2022-ci il

Bakı şəhəri, 12 noyabr 2022-ci il

"Avropa Sosial Xartiyasının təsdiq edilməsi barədə", "Əlillərin hüquqları haqqında" Konvensiyaya qoşulmaq barəsində", "Əlillərin hüquqları haqqında" Konvensiyanın Fakültativ Protokoluna qoşulmaq barəsində", "Dərc olunmuş əsərlərin kor, görmə qüsuru və ya çap məhsullarını oxumaqla bağlı başqa əlilliyi olan şəxslər üçün əlçatanlığını asanlaşdırmağa dair Mərakeş Müqaviləsi"nə qoşulmaq haqqında" Azərbaycan Respublikasının qanunlarında dəyişiklik edilməsi barədə

Azərbaycan Respublikasının Qanunu

Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisi Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 94-cü maddəsinin I hissəsinin 1-ci bəndini rəhbər tutaraq **qərara alır**:

Maddə 1. Azərbaycan Respublikasının 2004-cü il 6 yanvar tarixli 575-III nömrəli Qanunu (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2004, № 1, maddə 14) ilə təsdiq edilmiş "Dəyişdirilmiş Avropa Sosial Xartiyası"nda aşağıdakı dəyişikliklər edilsin:

1.1. I hissənin 15-ci bəndində "Əlillər" sözü "Əlilliyi olan şəxslər" sözləri ilə əvəz edilsin;

1.2. II hissə üzrə:

1.2.1. 9-cu maddədə "əlillərə" sözü "əlilliyi olan şəxslərə" sözləri ilə əvəz edilsin;

1.2.2. 10-cu maddənin birinci hissəsinin 1-ci abzasında "əlillər" sözü "əlilliyi olan şəxslər" sözləri ilə əvəz edilsin;

1.2.3. 15-ci maddə üzrə:

1.2.3.1. adında "Əlil" sözü "Əlilliyi olan" sözləri ilə əvəz edilsin;

1.2.3.2. birinci hissədə və həmin hissənin 1-ci abzasında "əlil" sözü "əlilliyi olan" sözləri ilə əvəz edilsin;

1.2.3.3. birinci hissənin 2-ci abzasının birinci cümləsində "əlil" sözü "əlilliyi olan" sözləri ilə, "fiziki və əqli çatışmazlıq dərəcəsinə" sözləri "əlilliyinə" sözü ilə, "fiziki və əqli şikəstliyi" sözləri "fiziki və əqli çatışmazlıq" sözləri ilə əvəz edilsin.

Maddə 2. "Əlillərin hüquqları haqqında" Konvensiyaya qoşulmaq barəsində" Azərbaycan Respublikasının Qanununda (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2008, № 11, maddə 953) aşağıdakı dəyişikliklər edilsin:

2.1. adında və I maddədə "Əlillərin" sözü "Əlilliyi olan şəxslərin" sözləri ilə əvəz edilsin;

2.2. "Əlillərin hüquqları haqqında" Konvensiya üzrə:

2.2.1. adında, 34-cü maddənin adında və 1-ci hissəsində, Birləşmiş Millətlər Təşkilatının "Əlillərin hüquqları haqqında" Konvensiyasına dair Azərbaycan Respublikasının Bəyanatının adında "Əlillərin" sözü "Əlilliyi olan şəxslərin" sözləri ilə əvəz edilsin;

2.2.2. preambula üzrə:

2.2.2.1. "g" bəndində "problemlərinin" sözü "məsələlərinin" sözü ilə əvəz edilsin;

2.2.2.2. "c)", "i)", "j)" (hər iki halda), "k)", "l)", "m)" (hər üç halda), "o)", "p)", "u)" (hər iki halda), "v)", "x)" (hər iki halda) və "y)" (hər iki halda) bəndlərində "əlillərin" sözü "əlilliyi olan şəxslərin" sözləri ilə əvəz edilsin;

2.2.2.3. "f)" bəndində "əlillər" sözü "əlilliyi olan şəxslər" sözləri ilə, "Əlillərə" sözü "Əlilliyi olan şəxslərə" sözləri ilə, "Əlillər" sözü "Əlilliyi olan şəxslər" sözləri ilə əvəz edilsin;

2.2.2.4. "n)" bəndində "əlillər" sözü "əlilliyi olan şəxslər" sözləri ilə, hər iki halda "şəxsi" sözü "fərdi" sözü ilə əvəz edilsin;

2.2.2.5. "q)" bəndində "əlil" sözü "əlilliyi olan" sözləri ilə, "istismar olunma ilə bağlı böyük riskə məruz qalmaların" sözləri "istismara məruz qalma riskinin böyük olması" sözləri ilə əvəz edilsin;

2.2.2.6. "r)" bəndində "əlil" sözü "əlilliyi olan" sözləri ilə əvəz edilsin;

2.2.2.7. "t)" bəndində "əlillərin" sözü "əlilliyi olan şəxslərin" sözləri ilə, "əlillərə" sözü "əlilliyi olan şəxslərə" sözləri ilə əvəz edilsin;

2.2.2.8. "v)" bəndində "rabitədən istifadə imkanlarının" sözləri "rabitənin müəyyənliyinin" sözləri ilə əvəz edilsin;

2.2.3. 1-ci maddə üzrə:

2.2.3.1. birinci hissədə "əlillər" sözü "əlilliyi olan şəxslər" sözləri ilə əvəz edilsin;

2.2.3.2. ikinci hissədə "Əlillərə" sözü "Əlilliyi olan şəxslərə" sözləri ilə, "qarşılıq təsir zamanı" sözləri "qarşılaşdığı zaman" sözləri ilə, "insanlar aididir" sözləri "şəxslərdir" sözləri ilə əvəz edilsin;

2.2.4. 2-ci maddənin birinci hissəsi üzrə:

2.2.4.1. ikinci abzasda "mətdən, Brayl əlifbasından, toxunulmaqla duyulan ünsiyyətdən, böyük şriftdən, mümkün multimedia vasitələrindən, eləcə də çap materiallarından, audio vasitələrdən, adı dildən" sözləri "mətinin əks etdirilməsindən, Brayl əlifbasından, taktil ünsiyyətdən, böyük şriftlərlə çapdan, müəssər multimedia vasitələrindən, eləcə də çap materiallarından, audiovasitələrdən, sadələşdirilmiş dildən" sözləri ilə əvəz edilsin;

2.2.4.2. üçüncü abzasda "jest" sözü "işarət" sözü ilə əvəz edilsin;

2.2.4.3. beşinci abzasda "əlillər" sözü "əlilliyi olan şəxslər" sözləri ilə, "şüurlu" sözü "ağlabatan" sözü ilə əvəz edilsin;

2.2.4.4. altıncı abzasın ikinci cümləsində "əlillərin" sözü "əlilliyi olan şəxslərin" sözləri ilə əvəz edilsin və birinci cümləsi aşağıdakı redaksiyada verilsin:

"universal dizayn - əşyaların, şəraitin, proqramların və xidmətlərin adaptasiya və ya xüsusi dizayn zərurəti olmadan bütün insanlar tərəfindən istifadəyə maksimum dərəcədə yararlı dizaynı deməkdir.";

2.2.5. 3-cü maddənin birinci hissəsinin "d)" bəndində "əlillərin" sözü "əlilliyi olan şəxslərin" sözləri ilə və "h)" bəndində "əlil" sözü "əlilliyi olan" sözləri ilə əvəz edilsin;

2.2.6. 4-cü maddə üzrə:

2.2.6.1. 1-ci hissədə və həmin hissənin "c)" bəndində, 4-cü hissəsinin birinci cümləsində "əlillərin" sözü "əlilliyi olan şəxslərin" sözləri ilə əvəz edilsin;

2.2.6.2. 1-ci hissənin "i)" bəndində "əlillərə" sözü "əlilliyi olan şəxslərə" sözləri ilə əvəz edilsin;

2.2.6.3. 1-ci hissənin "b)", "f)" və "g)" bəndləri aşağıdakı redaksiyada verilsin:

"b) əlilliyi olan şəxslərə münasibətdə qanunvericilik aktlarının qəbul olunması da daxil olmaqla, ayrı-seçkilik yaradan müvafiq qanunları, qərarları, addət və əsasları dəyişdirilməsi və ya ləğv olunması üçün bütün lazımi tədbirləri görmək";

"f) bu Konvensiyanın 2-ci maddəsində müəyyənləşdirildiyi kimi, əlilliyi olan şəxslərin xüsusi ehtiyaclarını qarşılamaq üçün mümkün qədər minimum adaptasiya və ən az xərç tələb edən universal dizayn edilmiş malların, xidmətlərin, avadanlıqların və obyektlərin tədqiqat və inkişafını həyata keçirmək və həvəsləndirmək, müəssərliyinə və istifadəsinə kömək etmək, habelə standartların və təlimatların hazırlanmasında universal dizaynın tətbiqini təşviq etmək";

"g) sərbəli qiymətə üstünlük verməklə əlilliyi olan şəxslər üçün uyğun olan texnologiyaların, o cümlədən informasiya və kommunikasiya texnologiyalarının, hərəkatı asanlaşdırın vasitələrini, qurğularını və köməkləri texnologiyaların müəssərliyini və istifadəsini, eləcə də araşdırılmasını və inkişaf etdirilməsini həyata keçirmək və buna həvəsləndirmək";

2.2.6.4. 1-ci hissənin "h)" bəndindən "sürətli" sözü çıxarılaraq və həmin bənddə "əlillərə" sözü "əlilliyi olan şəxslərə" sözləri ilə əvəz edilsin;

2.2.6.5. 3-cü hissədə "əlillərə" sözü "əlilliyi olan şəxslərə" sözləri ilə, "əlil" sözü "əlilliyi olan" sözləri ilə, "əlillərlə sıx məsləhətləşir və onları təmsil edən təşkilatlar vasitəsilə onları fəal" sözləri "əlilliyi olan şəxslərlə məsləhətləşmələr aparır və onları təmsil edən təşkilatlar vasitəsilə onları bu işə fəal şəkildə" sözləri ilə əvəz edilsin;

2.2.7. 5-ci maddə üzrə:

2.2.7.1. 2-ci hissənin "ə" bəndində "əlillik əlaməti üzrə" sözləri "əlilliyin müəyyən edilməsi ilə bağlı" sözləri ilə, "əlillərin" sözü "əlilliyi olan şəxslərin" sözləri ilə əvəz edilsin;

2.2.7.2. 4-cü hissədə "Əlillərin" sözü "Əlilliyi olan şəxslərin" sözləri ilə əvəz edilsin;

2.2.8. 6-cı maddə üzrə:

2.2.8.1. adında "Əlil" sözü "Əlilliyi olan" sözləri ilə əvəz edilsin;

2.2.8.2. 1-ci hissədə "əlil" sözü "əlilliyi olan" sözləri ilə əvəz edilsin;

2.2.9. 7-ci maddə üzrə:

2.2.9.1. adında və 2-ci hissədə "Əlil" sözü "Əlilliyi olan" sözləri ilə əvəz edilsin;

2.2.9.2. 1-ci və 3-cü hissələrdə "əlil" sözü "əlilliyi olan" sözləri ilə əvəz edilsin;

2.2.10. 8-ci maddə üzrə:

2.2.10.1. adında "Maarifləndirici-tərbiyəvi iş" sözləri "maarifləndirmə" sözləri ilə əvəz edilsin;

2.2.10.2. 1-ci hissənin "a)" və "c)" bəndlərində "əlillərin" sözü "əlilliyi olan şəxslərin" sözləri ilə əvəz edilsin;

2.2.10.3. 1-ci hissənin "b)" bəndində "əlillərə" sözü "əlilliyi olan şəxslərə" sözləri ilə əvəz edilsin;

2.2.10.4. 2-ci hissənin "i)", "ii)" və "b)" bəndlərində "əlillərin" sözü "əlilliyi olan şəxslərin" sözləri ilə əvəz edilsin;

2.2.10.5. 2-ci hissənin "ii)" bəndində "əlillər" sözü "əlilliyi olan şəxslər" sözləri ilə əvəz edilsin;

2.2.10.6. 2-ci hissənin "c)" bəndində "əlilləri" sözü "əlilliyi olan şəxsləri" sözləri ilə əvəz edilsin;

2.2.10.7. 2-ci hissənin "d)" bəndində "əlillərə" sözü "əlilliyi olan şəxslərə" sözləri ilə, "tərbiyəvi-tamışlıq" sözləri "maarifləndirmə" sözləri ilə əvəz edilsin;

2.2.11. 9-cu maddə üzrə:

2.2.11.1. adında "İstifadə imkanları" sözləri "Müəssərlik" sözləri ilə əvəz edilsin;

2.2.11.2. 1-ci hissəsinin birinci cümləsində "Əlillərə" sözü "Əlilliyi olan şəxslərə" sözləri ilə, "əlillərin" sözü "əlilliyi olan şəxslərin" sözləri ilə əvəz edilsin;

2.2.11.3. 1-ci hissəsinin ikinci cümləsində "Bu imkanlardan istifadəyə" sözləri "Müəssərliyə" sözləri ilə əvəz edilsin;

2.2.11.4. 2-ci hissənin "b)", "c)", "f)" və "g)" bəndlərində "əlillərin" sözü "əlilliyi olan şəxslərin" sözləri ilə əvəz edilsin;

2.2.11.5. 2-ci hissənin "e)" bəndində "obyektləri onlardan istifadə edilməsi imkanını" sözləri "müəssərliyi" sözləri ilə əvəz edilsin;

2.2.12. 10-cu maddədə, 14-cü maddənin 1-ci hissəsinin birinci abzasında və 2-ci hissəsində, 15-ci maddənin 2-ci hissəsində "əlillərin" sözü "əlilliyi olan şəxslərin" sözləri ilə əvəz edilsin;

2.2.13. 11-ci maddə üzrə:

2.2.13.1. adı aşağıdakı redaksiyada verilsin: "Riskli vəziyyətlər və fəvqəladə humanitar hallar";

2.2.13.2. mətnində "əlillərin" sözü "əlilliyi olan şəxslərin" sözləri ilə əvəz edilsin;

2.2.14. 12-ci maddə üzrə:

2.2.14.1. 1-ci hissədə "əlilin" sözü "əlilliyi olan şəxsin" sözləri ilə əvəz edilsin;

2.2.14.2. 2-ci, 3-cü və 5-ci (hər iki halda) hissələrdə "əlillərin" sözü "əlilliyi olan şəxslərin" sözləri ilə əvəz edilsin;

2.2.15. 13-cü maddə üzrə:

2.2.15.1. 1-ci hissədə "əlillərə" sözü "əlilliyi olan şəxslərə" sözləri ilə əvəz edilsin;

2.2.15.2. 2-ci hissədə "Əlillərin" sözü "Əlilliyi olan şəxslərin" sözləri ilə əvəz edilsin;

2.2.16. 16-cı maddə üzrə:

2.2.16.1. 1-ci hissədə və 4-cü hissənin birinci cümləsində "əlillərin" sözü "əlilliyi olan şəxslərin" sözləri ilə əvəz edilsin;

2.2.16.2. 2-ci hissənin birinci cümləsində (hər iki halda), 3-cü və 5-ci hissələrdə "əlilləri" sözü "əlilliyi olan şəxslərə" sözləri ilə əvəz edilsin;

2.2.16.3. 4-cü hissəsinin birinci cümləsində "koqnitiv" sözü "əqli" sözü ilə əvəz edilsin;

2.2.17. 17-ci maddə üzrə:

2.2.17.1. adında "bütövlüylün" sözü "toxunulmazlığın" sözləri ilə əvəz edilsin;

2.2.17.2. mətnində "əlil" sözü "əlilliyi olan şəxs" sözü ilə, "bütövlüyünə" sözü "toxunulmazlığına" sözü ilə əvəz edilsin;

2.2.18. 18-ci maddə üzrə:

2.2.18.1. 1-ci hissədə "əlillərin" sözü "əlilliyi olan şəxslərin" sözləri ilə, "əlillər" sözü "əlilliyi olan şəxslər" sözləri ilə əvəz edilsin;

2.2.18.2. 2-ci hissədə "Əlil" sözü "Əlilliyi olan" sözləri ilə əvəz edilsin;

2.2.19. 19-cu maddə üzrə:

2.2.19.1. 1-ci hissənin birinci abzasında "əlillərin" sözü "əlilliyi olan şəxslərin" sözləri ilə, "variantı" sözü "imkanı" sözləri ilə əvəz edilsin;

2.2.19.2. 1-ci hissənin "c)" bəndində "əlillərin" sözü "əlilliyi olan şəxslərin" sözləri ilə əvəz edilsin;

2.2.19.3. 1-ci hissənin "a)" bəndində "əlillər" sözü "əlilliyi olan şəxslər" sözləri ilə əvəz edilsin;

2.2.19.4. 1-ci hissənin "b)" bəndində "əlillər" sözü "əlilliyi olan şəxslər" sözləri ilə, "yerli icmaddən" sözləri "cəmiyyətdən" sözləri ilə əvəz edilsin və həmin bənddən "yerli icmanın bazasında" sözləri çıxarılaraq;

2.2.20. 20-ci maddə üzrə:

2.2.20.1. adında "etmək imkanı" sözləri "etmə" sözləri ilə əvəz edilsin;

2.2.20.2. birinci hissənin birinci abzasında və həmin hissənin "a)", "b)" və "d)" bəndlərində "əlillərin" sözü "əlilliyi olan şəxslərin" sözləri ilə əvəz edilsin;

2.2.20.3. birinci hissənin "c)" bəndi aşağıdakı redaksiyada verilsin:

"c) əlilliyi olan şəxslərə və onlarla işləyən ixtisaslaşmış heyətə hərəkət bacarıqları barədə təlimlərin keçirilməsi";

2.2.21. 21-ci maddə üzrə:

2.2.21.1. adı aşağıdakı redaksiyada verilsin: "İfada və fikir azadlığı və informasiya çıxışı";

2.2.21.2. birinci hissənin birinci abzasında "əlillərin" sözü "əlilliyi olan şəxslərin" sözləri ilə, "etiqaqların" sözləri "ətiqələrinin" sözləri ilə əvəz edilsin;

2.2.21.3. birinci hissənin "a)" bəndində "əlillərin" sözü "əlilliyi olan şəxslərin" sözləri ilə əvəz edilsin;

2.2.21.4. birinci hissənin "b)" bəndində "əlillərin" sözü "əlilliyi olan şəxslərin" sözləri ilə, "jest dillərinin" sözləri "işarət dillərinin" sözləri ilə, "mümkün üsulların" sözləri "müəssər" sözləri ilə əvəz edilsin;

2.2.21.5. birinci hissənin "c)" bəndində "əlillər üçün məqbul və yararlı" sözləri "əlilliyi olan şəxslər üçün müəssər və münasib" sözləri ilə əvəz edilsin;

2.2.21.6. birinci hissənin "d)" bəndində "əlillər üçün yararlı" sözləri "əlilliyi olan şəxslər üçün müəssər" sözləri ilə əvəz edilsin;

2.2.21.7. birinci hissənin "e)" bəndində "jest" sözü "işarət" sözləri ilə əvəz edilsin;

2.2.22. 22-ci maddə üzrə:

2.2.22.1. 1-ci hissənin birinci cümləsində "əlil" sözü "əlilliyi olan şəxs" sözləri ilə, "qəsd olunmasına" sözləri "müəssərliyə" sözləri ilə, "qəsd" sözləri "müəssərliyə" sözləri ilə, "qəsd" sözləri "müəssərliyə" sözləri ilə əvəz edilsin;

2.2.22.2. 2-ci hissədə "əlillərin" sözü "əlilliyi olan şəxslərin" sözləri ilə əvəz edilsin;

2.2.23. 23-cü maddə üzrə:

2.2.23.1. 1-ci hissədə "əlillərə" sözü "əlilliyi olan şəxslərə" sözləri ilə əvəz edilsin;

2.2.23.2. 1-ci hissənin "a)" və "b)" bəndlərində, 2-ci hissənin birinci və ikinci cümlələrində "əlillərin" sözü "əlilliyi olan şəxslərin" sözləri ilə əvəz edilsin;

2.2.23.3. 1-ci hissənin "c)" bəndində "əlil" sözü "əlilliyi olan" sözləri ilə əvəz edilsin;

2.2.23.4. 3-cü hissəsinin birinci cümləsində "əlil" sözləri "əlilliyi olan" sözləri ilə, ikinci cümləsində hər iki halda "əlil" sözləri "əlilliyi olan" sözləri ilə, "baxmaqdan yayınmağa" sözləri "qarşı laqəydlilik" sözləri ilə, "lap əvvəldən" sözləri "erkin" sözləri ilə əvəz edilsin;

2.2.23.5. 4-cü hissəsinin birinci cümləsində "əlil" sözləri "əlilliyi olan" sözləri ilə, ikinci cümləsində "əlil" sözləri "əlilliyi olan şəxs" sözləri ilə əvəz edilsin;

2.2.23.6. 5-ci hissədə "əlil" sözü "əlilliyi olan" sözləri ilə əvəz edilsin;

2.2.24. 24-cü maddə üzrə:

2.2.24.1. 1-ci hissənin birinci cümləsində "əlillərin" sözləri "əlilliyi olan şəxslərin" sözləri ilə, ikinci cümləsində "əlilin" sözləri "əlilliyi olan şəxsin" sözləri ilə əvəz edilsin;

2.2.24.2. 1-ci hissənin "b)" bəndində və 5-ci hissədə "əlillərin" sözləri "əlilliyi olan şəxslərin" sözləri ilə əvəz edilsin;

2.2.24.3. 1-ci hissənin "c)" bəndində "əlillərə" sözləri "əlilliyi olan şəxslərə" sözləri ilə əvəz edilsin;

2.2.24.4. 2-ci hissənin "a)", "b)" və "d)" bəndlərində "əlillər" sözləri "əlilliyi olan şəxslər" sözləri ilə əvəz edilsin;

2.2.24.5. 2-ci hissənin "e)" bəndi aşağıdakı redaksiyada verilsin:

"e) sosial inklüzivliyi təmin etmək məqsədilə akademik və sosial inkişaf maksimum dərəcədə artırmaq mühitə səmərəli fərdi dəstək tədbirlərini təmin etsinlər.";

2.2.24.6. 3-cü hissənin birinci cümləsində "əlillərə" sözləri "əlilliyi olan şəxslərə" sözləri ilə əvəz edilsin;

2.2.24.7. 3-cü hissənin "b)" bəndində "jest" sözləri "işarət" sözləri ilə, "karların" sözləri "əşitmə qabiliyyəti tam məhdud şəxslərin" sözləri ilə əvəz edilsin;

2.2.24.8. 3-cü hissənin "c)" bəndi aşağıdakı redaksiyada verilsin:

"c) görmə, eşitmə və eşitmə-görmə qabiliyyətləri tam məhdud şəxslərin, xüsusilə 18 yaşadək əlilliyi müəyyən edilmiş şəxslərin təhsilinin onlar üçün ən uyğun dil, metod və ünsiyət üsulları ilə akademik və sosial inkişaf maksimum dərəcədə artırmaq mühitə həyata keçirilməsini təmin edirlər";

2.2.24.9. 4-cü hissənin birinci cümləsində "jest" sözləri "işarət" sözləri ilə, "əlil" sözləri "əlilliyi olan" sözləri ilə, ikinci cümləsində "tədris, əlillik problemi baxımından təhsil prosesini əhatə edərək, əlillərə yardımını göstərilməsi istiqamətində gücləndirici alternativ metodlardan," sözləri "təlim, əlilliyi olan şəxslərə dəstək göstərilməsi istiqamətində əlilliklə bağlı məlumatlılığı və ünsiyyətin müvafiq gücləndirici və alternativ metod," sözləri ilə əvəz edilsin;

2.2.24.10. 5-ci hissənin birinci cümləsində "birlikdə" sözləri "bərabər səviyyədə" sözləri ilə, ikinci cümləsində

"əlillərə lazımi vəsaitlərin təqdim olunması qaydısına da qatılmaq" sözləri "əlilliyi olan şəxslər üçün ağlabatan uyğunlaşma təmin edirlər" sözləri ilə əvəz edilsin;

2.2.25. 25-ci maddə üzrə:

2.2.25.1. birinci hissənin birinci və ikinci cümlələrində "əlillərin" sözləri "əlilliyi olan şəxslərin" sözləri ilə əvəz edilsin;

2.2.25.2. birinci hissənin "a)", "b)" bəndlərində və "e)" bəndinin birinci cümləsində "əlillərə" sözləri "əlilliyi olan şəxslərə" sözləri ilə əvəz edilsin;

2.2.25.3. birinci hissənin "d)" bəndində "əlillərə" sözləri "əlilliyi olan şəxslərə" sözləri ilə, "əlillərin" sözləri "əlilliyi olan şəxslər" sözləri ilə əvəz edilsin;

2.2.26. 26-cı maddə üzrə:

2.2.26.1. 1-ci hissənin birinci cümləsində "əlillərin" sözləri "əlilliyi olan şəxslərin" sözləri ilə, "əlillərə" sözləri "əlilliyi olan şəxslərə" sözləri ilə əvəz edilsin;

2.2.26.2. 1-ci hissənin "b)" bəndində "əlillərin" sözləri "əlilliyi olan şəxslərin" sözləri ilə əvəz edilsin;

2.2.26.3. 3-cü hissədə "əlillər" sözləri "əlilliyi olan şəxslər" sözləri ilə əvəz edilsin;

2.2.27. 27-ci maddə üzrə:

2.2.27.1. 1-ci hissənin birinci cümləsində "əlillərin" sözləri "əlilliyi olan şəxslərin" sözləri ilə, "əlillər" sözləri "əlilliyi olan şəxslər" sözləri ilə, "əlillər" sözləri "əlilliyi olan şəxslər" sözləri ilə, "əmoyi ilə" sözləri "işlə" sözləri ilə, ikinci cümləsində "həminəm olmaq fəaliyyəti zamanı istehsalat zədəsi almış əlillər də daxil olmaqla, zəruri tədbirlər, o cümlədən qanunvericilikdə nəzərdə tutulmuş qaydada, tədbirlərin görülməsi vasitəsilə ömək hüququnun həyata keçirilməsini aşağıda göstərilən məqsədlər üçün təmin edir və həvəsləndirir" sözləri "qanunvericilikdə nəzərdə tutulmuş qaydada müvafiq addımları ataraq, istehsalat zədəsi almış şəxslərin hüququ da daxil olmaqla, ömək hüququnun həyata keçirilməsini təmin və təşviq edirlər, bu məqsədlə onlar" sözləri ilə əvəz edilsin;

2.2.27.2. 1-ci hissənin "b)" bəndində "əlillərin" sözləri "əlilliyi olan şəxslərin" sözləri ilə, "sataşma" sözləri "qisnamə" sözləri ilə əvəz edilsin;

2.2.27.3. 1-ci hissənin "c)", "e)", "g)" və "h)" bəndlərində "əlillərin" sözləri "əlilliyi olan şəxslərin" sözləri ilə əvəz edilsin;

2.2.27.4. 1-ci hissənin "d)" bəndində "əlillərə" sözləri "əlilliyi olan şəxslərə" sözləri ilə əvəz edilsin;

2.2.27.5. 1-ci hissənin "j)" və "k)" bəndlərində "əlillər" sözləri "əlilliyi olan şəxslər" sözləri ilə əvəz edilsin;

2.2.27.6. 1-ci hissənin "i)" bəndi aşağıdakı redaksiyada verilsin:

"i) iş yerində əlilliyi olan şəxslər üçün ağlabatan uyğunlaşma mühitə təmin edilməsi";

2.2.27.7. 2-ci hissədə "əlillərin" sözləri "əlilliyi olan şəxslərin" sözləri ilə əvəz edilsin;

2.2.28. 28-ci maddə üzrə:

2.2.28.1. 1-ci hissədə, 2-ci hissənin birinci abzasında, "a)", "b)", "d)" və "e)" bəndlərində "əlillərin" sözləri "əlilliyi olan şəxslərin" sözləri ilə əvəz edilsin;

2.2.28.2. 1-ci hissənin "c)" bəndində "əlillərin" sözləri "əlilliyi olan şəxslərin" sözləri ilə, "əlilliklə" sözləri "əlilliyin müəyyən edilməsi" sözləri ilə əvəz edilsin;

2.2.29. 29-cü maddə üzrə:

2.2.29.1. birinci hissənin 1-ci abzasında və həmin hissənin "a)" bəndində "əlillərə" sözləri "əlilliyi olan şəxslərə" sözləri ilə əvəz edilsin;

2.2.29.2. 1-ci hissənin "ii)" (birinci halda), "iii)" və "b)" bəndlərində "əlillərin" sözləri "əlilliyi olan şəxslərin" sözləri ilə əvəz edilsin;

2.2.29.3. 1-ci hissənin "ii)" bəndində (ikinci halda) "qarşılıqlı" sözləri "əlilliyi olan şəxsləri" sözləri ilə əvəz edilsin;

2.2.30. 30-cü maddə üzrə:

2.2.30.1. 1-ci hissənin birinci abzasında "əlillərin" sözləri "əlilliyi olan şəxslərin" sözləri ilə, "əlillər" sözləri "əlilliyi olan şəxslər" sözləri ilə əvəz edilsin;

2.2.30.2. 1-ci hissənin "a)" və "b)" bəndlərində "münasib" sözləri "müəssər" sözləri ilə əvəz edilsin;

2.2.30.3. 2-ci hissədə "əlillərin" sözləri "əlilliyi olan şəxslərin" sözləri ilə, "əlillərə" sözləri "əlilliyi olan şəxslərə" sözləri ilə əvəz edilsin;

2.2.30.4. 3-cü hissədə "əlillərin" sözləri "əlilliyi olan şəxslərin" sözləri ilə əvəz edilsin;

2.2.30.5. 4-cü hissədə "Əlillərin, jest dilləri və karların" sözləri "Əlilliyi olan şəxslərin, işarət dilləri və eşitmə qabiliyyəti tam məhdud olan şəxslərin" sözləri ilə əvəz edilsin;

2.2.30.6. 5-ci hissənin birinci abzasında "Əlillərə" sözləri "Əlilliyi olan şəxslərə" sözləri ilə, "a)", "c)" və "e)" bəndlərində "əlillərin" sözləri "əlilliyi olan şəxslərin" sözləri ilə əvəz edilsin;

2.2.30.7. 5-ci hissənin "b)" bəndində "əlillərə xüsusilə əlillər üçün" sözləri "əlilliyi olan şəxslərə xüsusilə onlar üçün" sözləri ilə əvəz edilsin;

2.2.30.8. 5-ci hissənin "d)" bəndində "əlil" sözləri "əlilliyi olan" sözləri ilə əvəz edilsin;

2.2.31. 31-ci maddə üzrə:

2.2.31.1. 1-ci hissənin "a)" bəndində və 2-ci hissədə "əlillərin" sözləri "əlilliyi olan şəxslərin" sözləri ilə əvəz edilsin;

2.2.31.2. 3-cü hissədə "əlillər" sözləri "əlilliyi olan şəxslər" sözləri ilə əvəz edilsin;

2.2.32. 32-ci maddənin 1-ci hissəsində "əlil" sözləri "əlilliyi olan şəxslərin" sözləri ilə, həmin hissənin "a)" bəndində "əlilləri əhatə etməsinin və onlar üçün müəssər olmasının" sözləri "əlilliyi olan şəxslərə inklüzivliyinin və müəssərliyinin" sözləri ilə əvəz edilsin;

2.2.33. 33-cü maddənin 3-cü hissəsində "əlillər" sözləri "əlilliyi olan şəxslər" sözləri ilə əvəz edilsin;

2.2.34. 34-cü maddənin 4-cü hissəsində "əlil" sözləri "əlilliyi olan" sözləri ilə əvəz edilsin.

Maddə 3. "Əlillərin hüquqları haqqında" Konvensiyanın Fakültativ Protokoluna qoşulmaq barəsində" Azərbaycan Respublikasının Qanununu (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2008, № 11, maddə 954) adında və I maddəsində "Əlillərin" sözləri "Əlilliyi olan şəxslərin" sözləri ilə, "Əlillərin hüquqları haqqında" Konvensiyanın Fakültativ Protokolunun adında, 1-ci maddəsinin 1-ci hissəsində, "Birləşmiş Millətlər Təşkilatının "Əlillərin hüquqları haqqında" Konvensiyanın Fakültativ Protokoluna dair Azərbaycan Respublikasının Bəyanatı"nın adında ismin müvafiq hallarında "Əlillər" sözləri ismin müvafiq hallarında "Əlilliyi olan şəxslər" sözləri ilə əvəz edilsin.

Maddə 4. "Dərc olunmuş əsərlərin kor, görmə qüsuru və ya çap məhsullarını oxumaqla bağlı başqa əlilliyi olan şəxslər üçün əlçatanlığını asanlaşdırmağa dair Mərakeş Müqaviləsi"nə qoşulmaq haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2018, № 7 (I kitab), maddə 1400) aşağıdakı dəyişikliklər edilsin:

4.1. adında və ikinci abzasda "kor, görmə qüsuru" sözləri "görmə qabiliyyəti tam məhdud, görmə pozuntusu" sözləri ilə əvəz edilsin;

4.2. "Dərc olunmuş əsərlərin kor, görmə qüsuru və ya çap məhsullarını oxumaqla bağlı başqa əlilliyi olan şəxslər üçün əlçatanlığını asanlaşdırmağa dair Mərakeş Müqaviləsi" üzrə:

4.2.1. adında, preambulanın üçüncü - beşinci, altıncı (hər iki halda), yeddinci - doqquzuncu və on birinci abzaslarında "görmə qüsuru" sözləri "görmə pozuntusu" sözləri ilə, ikinci abzasında "Əlillərin" sözləri "Əlilliyi olan şəxslərin" sözləri ilə əvəz edilsin;

4.2.2. 2-ci maddənin "b)" bəndində "görmə qüsuru" sözləri "görmə pozuntusu" sözləri ilə əvəz edilsin;

4.2.3. 3-cü maddənin "a)" bəndində "kordur" sözləri "görmə qabiliyyəti tam məhduddur" sözləri ilə, "b)" bəndində "görmə qüsuru və ya qavrama və ya oxuma əlilliyi" sözləri "görmə pozuntusu və ya qavrama və ya oxuma məhdudluğu" sözləri ilə, hər iki halda "qüsuru" sözləri "pozuntusu" sözləri ilə əvəz edilsin;

4.3. "Dərc olunmuş əsərlərin kor, görmə qüsuru və ya çap məhsullarını oxumaqla bağlı başqa əlilliyi olan şəxslər üçün əlçatanlığını asanlaşdırmağa dair Mərakeş Müqaviləsi"nə dair Azərbaycan Respublikasının bəyanatlarının birinci və ikinci abzaslarında "kor" sözləri "görmə qabiliyyəti tam məhdud" sözləri ilə, "görmə qüsuru" sözləri "görmə pozuntusu" sözləri ilə əvəz edilsin.

İlham ƏLİYEV,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 11 oktyabr 2022-ci il

"Av

"Dövlət vergi orqanlarında xidmət haqqında" Əsasnamənin təsdiq edilməsi barədə Azərbaycan Respublikası Qanununun tətbiq edilməsi haqqında" Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2001-ci il 19 iyul tarixli 539 nömrəli Fərmanında dəyişiklik edilməsi barədə

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Fərmanı

Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 109-cu maddəsinin 32-ci bəndini rəhbər tutaraq, "Azərbaycan Respublikası İqtisadiyyat Nazirliyinin fəaliyyətinin təmin edilməsi və "Azərbaycan Respublikasının İqtisadiyyat Nazirliyi haqqında Əsasnamə"nin təsdiqi və "Azərbaycan Respublikası İqtisadiyyat Nazirliyinin fəaliyyətinin təmin edilməsi və "Azərbaycan Respublikası İqtisadi İnkişaf Nazirliyinin fəaliyyətinin təmin edilməsi ilə bağlı tədbirlər haqqında" Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2006-cı il 28 dekabr tarixli 504 nömrəli Fərmanında dəyişikliklər edilməsi barədə" Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2014-cü il 20 fevral tarixli 111 nömrəli Fərmanında dəyişiklik edilməsi haqqında" Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2019-cu il 30 dekabr tarixli 911 nömrəli Fərmanında dəyişiklik edilməsi barədə" Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2020-ci il 12 may tarixli 1017 nömrəli Fərmanına uyğun olaraq **qərara alınır**:

"Dövlət vergi orqanlarında xidmət haqqında" Əsasnamənin təsdiq edilməsi barədə" Azərbaycan Respublikası Qanununun tətbiq edilməsi haqqında" Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2001-ci il 19 iyul tarixli 539 nömrəli Fərmanında (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2001, № 7, maddə 476; 2005, № 2, maddə 71; 2007, № 4, maddə 323; 2008, № 5, maddə 372; 2014, № 7, maddə 806, № 10, maddə 1174; 2017, № 2, maddə 164, № 7, maddə 1331; 2018, № 12 (I kitab), maddə 2539; 2019, № 2, maddə 231; 2021, № 12, maddə 1412) aşağıdakı dəyişikliklər edilsin:

1. 3.3-cü bənddə "Vergilər" sözü "İqtisadiyyat Nazirliyi yanında Dövlət Vergi Xidməti qismində Azərbaycan Respublikasının İqtisadiyyat" sözləri ilə əvəz edilsin.

2. 3.4-cü bənddə "məhkəmə və" sözlərindən sonra "sözləri çıxarılsın.

3. 6-cı hissəyə "şəxslərinin" sözlərindən sonra "xüsusi" sözü əlavə edilsin.

4. Həmin Fərmana Əlavə 1 - "Azərbaycan Respublikasının vergi xidməti orqanlarının ali rəis heyəti üçün nəzərdə tutulan vəzifələr və bu vəzifələrə uyğun xüsusi rütbələrin Siyahısı" aşağıdakı redaksiyada verilsin:

Azərbaycan Respublikasının vergi xidməti orqanlarının ali rəis heyəti üçün nəzərdə tutulan vəzifələrin və bu vəzifələrə uyğun xüsusi rütbələrin SIYAHISI

Vəzifənin adı	Xüsusi rütbənin adı
Azərbaycan Respublikasının İqtisadiyyat Nazirliyi yanında Dövlət Vergi Xidmətinin Aparatı	
Azərbaycan Respublikasının İqtisadiyyat Nazirliyi yanında Dövlət Vergi Xidmətinin rəisi	Azərbaycan Respublikasının Həqiqi Dövlət Vergi Xidməti müşaviri, 1-ci dərəcəli dövlət vergi xidməti müşaviri
Azərbaycan Respublikasının İqtisadiyyat Nazirliyi yanında Dövlət Vergi Xidməti rəisinin müavini	2-ci dərəcəli dövlət vergi xidməti müşaviri
Azərbaycan Respublikasının İqtisadiyyat Nazirliyi yanında Dövlət Vergi Xidmətinin Aparatının rəhbəri	3-cü dərəcəli dövlət vergi xidməti müşaviri
Azərbaycan Respublikasının İqtisadiyyat Nazirliyi yanında Dövlət Vergi Xidmətinin Aparatında baş idarənin rəisi	3-cü dərəcəli dövlət vergi xidməti müşaviri
Digər vergi qurumları	
Naxçıvan Muxtar Respublikasının Dövlət Vergi Xidmətinin rəisi	2-ci dərəcəli dövlət vergi xidməti müşaviri
Vergi Cinayətlərinin İbtidai Araşdırılması Baş İdarəsinin rəisi	3-cü dərəcəli dövlət ədliyyə müşaviri
Digər baş idarənin rəisi	3-cü dərəcəli dövlət vergi xidməti müşaviri
Tədris Mərkəzinin rəisi	3-cü dərəcəli dövlət vergi xidməti müşaviri

5. Həmin Fərmana Əlavə 2 - "Azərbaycan Respublikası dövlət vergi orqanlarının tanınma nişanı, vəzifəli şəxslərinin xüsusi geyim forması və fərqləndirmə nişanları haqqında Əsasnamə" üzrə:

5.1. birinci bəlmə üzrə:

5.1.1. 1-ci hissədə "Azərbaycan Respublikası Vergilər Nazirliyinin" sözləri "Azərbaycan Respublikasının İqtisadiyyat Nazirliyi yanında Dövlət Vergi Xidmətinin (bundan sonra - Dövlət Vergi Xidməti)" sözləri ilə əvəz edilsin;

5.1.2. 2-ci hissə üzrə:

1. birinci və beşinci abzaslarda "Azərbaycan Respublikası Vergilər Nazirliyinin" sözləri "Dövlət Vergi Xidmətinin" sözləri ilə əvəz edilsin;

2. altıncı abzasda "Vergilər Nazirliyinin" sözləri "Dövlət Vergi Xidmətinin" sözləri ilə əvəz edilsin;

3. yeddinci abzasda "Azərbaycan Respublikası Vergilər Nazirliyinin" sözləri "Dövlət Vergi Xidmətinin" sözləri ilə əvəz edilsin;

4. səkkizinci abzas ləğv edilsin;

5.2. ikinci bəlmə üzrə:

5.2.1. adında "AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI VERGİLƏR NAZİRLİYİNİN" sözləri "DÖVLƏT VERGİ XİDMƏTİNİN" sözləri ilə əvəz edilsin;

5.2.2. I fəslin birinci abzasında "Azərbaycan Respublikası Vergilər Nazirliyinin" sözləri "Dövlət Vergi Xidmətinin" sözləri ilə əvəz edilsin;

5.2.3. II fəsil üzrə:

1. birinci abzasda "Azərbaycan Respublikası Vergilər Nazirliyinin" sözləri "Dövlət Vergi Xidmətinin" sözləri ilə əvəz edilsin;

2. on beşinci və otuz üçüncü abzalardan "və göy" sözləri çıxarılsın;

5.3. üçüncü bəlmə üzrə:

5.3.1. adında "AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI VERGİLƏR NAZİRLİYİNİN" sözləri "DÖVLƏT VERGİ XİDMƏTİNİN" sözləri ilə əvəz edilsin;

5.3.2. birinci və dördüncü abzalarda "Azərbaycan Respublikası Vergilər Nazirliyinin" sözləri "Dövlət Vergi Xidmətinin" sözləri ilə əvəz edilsin;

5.3.3. IV fəsil üzrə:

1. adında "AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI VERGİLƏR NAZİRLİYİNİN" sözləri "DÖVLƏT VERGİ XİDMƏTİNİN" sözləri ilə əvəz edilsin;

2. birinci və ikinci abzalarda "Azərbaycan Respublikası Vergilər Nazirliyinin" sözləri "Dövlət Vergi Xidmətinin" sözləri ilə əvəz edilsin;

3. üçüncü - altıncı abzaslar aşağıdakı redaksiyada verilsin:

"Dövlət Vergi Xidmətinin tanınma nişanı dairəvi formadadır. Qızılı xətdə haşiyələnmiş və üzərində xüsusi kompozisiya təsvir olunmuşdur.

Tanınma nişanının yuxarı hissəsində ağ fon üzərində qızılı rəngdə yarım daire formasında "Azərbaycan Respublikası" və onun aşağısında "İqtisadiyyat Nazirliyi" sözləri yazılmışdır.

Tanınma nişanının mərkəzində Azərbaycan Respublikasının Dövlət Gerbinin təsviri əks olunmuşdur. Ağ fon üzərində qızılı rəngdə təsvir edilmiş üçbucaq formalı elementlər Dövlət Gerbinin ətrafında dairəvi formadadır və həmin dairənin aşağı hissəsində ağ fon üzərində qızılı rəngdə "Dövlət Vergi Xidməti" sözləri yazılmışdır.

Tanınma nişanının aşağı hissəsində "Dövlət Vergi Xidməti" sözlərinin hər iki yan tərəfi qızılı rəngli qövsvari sünbüllə haşiyələnmişdir.;

4. yeddinci abzasda "Azərbaycan Respublikası Vergilər Nazirliyinin" sözləri "Dövlət Vergi Xidmətinin" sözləri ilə, "nazirliyin" sözü "xidmətin" sözü ilə əvəz edilsin və həmin abzasdan "hər növ blanklarında," sözləri çıxarılsın;

5.3.4. V fəsil üzrə:

1. adında "AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI VERGİLƏR NAZİRLİYİNİN" sözləri "DÖVLƏT VERGİ XİDMƏTİNİN" sözləri ilə əvəz edilsin;

2. birinci abzasın birinci cümləsinə "müşavirləri" sözlərindən sonra "və 3-cü dərəcəli dövlət ədliyyə müşaviri" sözləri əlavə edilsin;

3. altıncı abzas "müşaviri" sözlərindən sonra "(3-cü dərəcəli dövlət ədliyyə müşaviri)" sözləri əlavə edilsin;

4. yeddinci abzasın birinci cümləsinə "və vergi xidməti müşaviri, kiçik vergi xidməti müşavirləri" sözləri "(başa ədliyyə müşaviri), vergi xidməti müşaviri (ədliyyə müşaviri), kiçik vergi xidməti müşaviri (kiçik ədliyyə müşaviri)" sözləri ilə əvəz edilsin;

5. doqquzuncu abzas "müşaviri" sözlərindən sonra "(başa ədliyyə müşaviri)" sözləri əlavə edilsin;

6. onuncu abzas "müşaviri" sözlərindən sonra "(ədliyyə müşaviri)" sözləri əlavə edilsin;

7. on birinci abzas "müşaviri" sözlərindən sonra "(kiçik ədliyyə müşaviri)" sözləri əlavə edilsin;

8. on ikinci abzasın birinci cümləsinə "və 2-ci dərəcəli müfəttiş, 3-cü dərəcəli müfəttiş" sözləri "(1-ci dərəcəli hüquqşünas), 2-ci dərəcəli müfəttiş (2-ci dərəcəli hüquqşünas), 3-cü dərəcəli müfəttiş (3-cü dərəcəli hüquqşünas)" sözləri ilə əvəz edilsin;

9. on üçüncü abzas "müfəttiş" sözlərindən sonra "(1-ci dərəcəli hüquqşünas)" sözləri əlavə edilsin;

10. on dördüncü abzas "müfəttiş" sözlərindən sonra "(2-ci dərəcəli hüquqşünas)" sözləri əlavə edilsin;

11. on beşinci abzas "müfəttiş" sözlərindən sonra "(3-cü dərəcəli hüquqşünas)" sözləri əlavə edilsin;

5.3.5. VI fəsil üzrə:

1. adında "AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI VERGİLƏR NAZİRLİYİNİN" sözləri "DÖVLƏT VERGİ XİDMƏTİNİN" sözləri ilə əvəz edilsin;

2. birinci - dördüncü abzaslar aşağıdakı redaksiyada verilsin:

"Tanınma qol nişanı göy rəngdədir, pambıq parça üzərində polivinilxlorid (PVX) materialdan istifadə edilməklə preslənmə yolu ilə hazırlanır. Tanınma döş nişanı ağ rəngdədir və vəzifəli şəxslərin üzdüyü köynəyinin üzünə toxunmuşdur (Şəkil 98, 99). Tanınma qol və döş nişanları dairəvi formadadır, qızıl xətdə haşiyələnmişdir, üzərində xüsusi kompozisiya təsvir olunmuşdur. Dairənin ümumi diametri 80 mm, üçbucaq formalı elementlərin Dövlət Gerbinin ətrafında yaratdığı dairənin diametri isə 48 mm-dir (Şəkil 130).

Tanınma qol və döş nişanlarının yuxarı hissəsində qızılı rəngdə yarım daire formasında "Azərbaycan Respublikası" və onun aşağısında "İqtisadiyyat Nazirliyi" sözləri yazılmışdır.

Tanınma qol və döş nişanlarının mərkəzində Azərbaycan Respublikasının Dövlət Gerbinin təsviri göstərilmişdir. Qızılı rənglə təsvir edilmiş üçbucaq formalı elementlər Dövlət Gerbinin ətrafında dairəvi formadadır və həmin dairənin aşağı hissəsində qızılı rəngdə "Dövlət Vergi Xidməti" sözləri yazılmışdır.

Tanınma qol və döş nişanlarının aşağı hissəsində "Dövlət Vergi Xidməti" sözlərinin hər iki yan tərəfi qızılı rəngli qövsvari sünbüllə haşiyələnmişdir.;

3. beşinci abzasda "Azərbaycan Respublikası Vergilər Nazirliyinin" sözləri "Dövlət Vergi Xidmətinin" sözləri ilə, "nazirliyin" sözü "xidmətin" sözü ilə əvəz edilsin;

5.4. dördüncü bəlmə üzrə:

5.4.1. adında "AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI VERGİLƏR NAZİRLİYİNİN" sözləri "DÖVLƏT VERGİ XİDMƏTİNİN" sözləri ilə əvəz edilsin;

5.4.2. VII fəslin adında "AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI VERGİLƏR NAZİRLİYİNİN" sözləri "DÖVLƏT VERGİ XİDMƏTİNİN" sözləri ilə əvəz edilsin;

5.4.3. VIII fəsil üzrə:

1. adında "AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI VERGİLƏR NAZİRLİYİNİN" sözləri "DÖVLƏT VERGİ XİDMƏTİNİN" sözləri ilə əvəz edilsin;

2. üçüncü abzasın birinci cümləsinə "vardır" sözlərindən sonra "(Şəkil 6-9, 14-17, 22-25, 30-33)" sözləri əlavə edilsin, ikinci cümləsinə "(Şəkil 128, 129)" sözləri "(Şəkil 128)" sözləri ilə əvəz edilsin, üçüncü cümləsinə "(Şəkil 6, 8, 23, 25)" sözləri "(Şəkil 129)" sözləri ilə əvəz edilsin;

3. beşinci abzasın üçüncü cümləsinə "(Şəkil 38, 40, 69, 71)" sözləri "(Şəkil 38-41, 48-51, 54-59, 62-65, 69-72, 75, 76, 78-81, 83-86)" sözləri ilə əvəz edilsin;

4. on səkkizinci abzasda "ikiüzlü" sözü "ikiterəfli" sözü ilə əvəz edilsin;

5. on doqquzuncu abzasdan "(Şəkil 2, 3)" sözləri çıxarılsın;

6. iyirminci abzasın birinci cümləsinə "vardır" sözlərindən sonra "(Şəkil 2, 3, 10, 11, 18, 19, 26, 27)" sözləri, ikinci cümləsinə "olunmuşdur" sözlərindən sonra "(Şəkil 128)" sözləri, üçüncü cümləsinə "olunmuşdur" sözlərindən sonra "(Şəkil 129)" sözləri əlavə edilsin;

7. iyirmi ikinci abzasın birinci cümləsinə "rəngdədir" sözlərindən sonra "(Şəkil 34, 35, 42-44, 52, 60)" sözləri, ikinci cümləsinə "tutulmamışdır" sözlərindən sonra "(Şəkil 66, 67, 73, 74, 77, 82)" sözləri əlavə edilsin;

8. iyirmi beşinci abzasın dördüncü cümləsinə "70 mm-dir" sözlərindən sonra "(Şəkil 3, 19, 35, 67)" sözləri əlavə edilsin;

9. iyirmi altıncı abzas "60 mm-dir" sözlərindən sonra "(Şəkil 11, 27, 43, 74)" sözləri əlavə edilsin;

10. qırx səkkizinci abzasın ikinci cümləsinə, əlli beşinci abzasın ikinci cümləsinə və altmış dördüncü abzasın ikinci cümləsinə "VERGİLƏR NAZİRLİYİ" sözləri "DÖVLƏT VERGİ XİDMƏTİ" sözləri ilə əvəz edilsin;

11. əlli üçüncü abzasın birinci cümləsinə "Vergilər Nazirliyinin" sözləri "Dövlət Vergi Xidmətinin" sözləri ilə, üçüncü cümləsinə isə "103" rəqəmləri "104" rəqəmləri ilə əvəz edilsin;

5.4.4. IX fəsil üzrə:

1. adında "AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI VERGİLƏR NAZİRLİYİNİN" sözləri "DÖVLƏT VERGİ XİDMƏTİNİN" sözləri ilə əvəz edilsin;

2. otuz dördüncü abzasın sonuncu cümləsinə "mexlidir" sözü "xəzlidir (Şəkil 138, 139, 140, 141)" sözləri ilə əvəz edilsin və həmin abzas aşağıdakı redaksiyada üçüncü cümləyə əlavə edilsin:

"Qadınlar üçün yay çəkməsinin dabanının hündürlüyü 5 sm, kişilər üçün yay və qış çəkməsinin dabanının hündürlüyü isə 2,5 sm-dir.;"

3. otuz beşinci abzasın birinci cümləsinə "dabanı orta hündür ölçüdədir" sözləri "dabanının hündürlüyü 5 sm-dir" sözləri ilə, dördüncü cümləsinə "mexlidir" sözü "xəzlidir (Şəkil 140, 141)" sözləri ilə əvəz edilsin;

5.4.5. X fəsil üzrə:

1. adında "AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI VERGİLƏR NAZİRLİYİNİN" sözləri "DÖVLƏT VERGİ XİDMƏTİNİN" sözləri ilə əvəz edilsin;

2. birinci abzasın birinci və ikinci cümlələrindən "göy," sözü çıxarılsın;

3. ikinci abzasın dördüncü cümləsinə "Vergilər Nazirliyi" sözləri "Dövlət Vergi Xidməti" sözləri ilə, "VN" abreviaturası "DVX" abreviaturası ilə əvəz edilsin;

4. doqquzuncu abzasın birinci cümləsinə "üçbucaq formasının çərçivəsində Vergilər Nazirliyi sözlərinin baş hərfləri (VN), aşağıdan sağ və sol tərəfdən sünbüllərlə, yuxarıda isə dəfnə yarpağı ilə bəzədilmiş" sözləri "Azərbaycan Respublikasının Dövlət Gerbinin təsviri olan" sözləri ilə, ikinci cümləsinə "üçbucaq formasının çərçivəsində Vergilər Nazirliyi sözlərinin baş hərfləri (VN), aşağıdan sağ və sol tərəfdən sünbüllərlə, yuxarıda isə dəfnə yarpağı bəzədilmiş" sözləri "Azərbaycan Respublikasının Dövlət Gerbinin təsviri olan" sözləri ilə əvəz edilsin;

5.5. 1 - 137 nömrəli şəkillər yeni təsvirdə verilsin və 138 - 141 nömrəli şəkillər əlavə edilsin (əlavə olunur).

İlham ƏLİYEV,

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 12 noyabr 2022-ci il

*Fərmana edilmis əlavə ilə
www.azerbaijan-news.az saytında tanış ola bilərsiniz.*

"Azərbaycan Respublikası İpoteka və Kredit Zəmanət Fondunun Himayəçilik Şurası üzvlərinin təyin edilməsi və "Azərbaycan Respublikası İpoteka və Kredit Zəmanət Fondunun Himayəçilik Şurası üzvlərinin təyin edilməsi haqqında" Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2017-ci il 25 dekabr tarixli 3547 nömrəli Sərəncamının ləğv edilməsi barədə" Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2021-ci il 17 mart tarixli 2535 nömrəli Sərəncamında dəyişiklik edilməsi haqqında

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Sərəncamı

Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 109-cu maddəsinin 32-ci bəndini rəhbər tutaraq **qərara alınır**:

"Azərbaycan Respublikası İpoteka və Kredit Zəmanət Fondunun Himayəçilik Şurası üzvlərinin təyin edilməsi və "Azərbaycan Respublikası İpoteka və Kredit Zəmanət Fondunun Himayəçilik Şurası üzvlərinin təyin edilməsi haqqında" Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2017-ci il 25 dekabr tarixli 3547 nömrəli Sərəncamının ləğv edilməsi barədə" Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2021-ci il 17 mart tarixli 2535 nömrəli Sərəncamında (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2021, № 3, maddə 241) 1-ci hissəsi aşağıdakı redaksiyada verilsin:

"1. Azərbaycan Respublikası İpoteka və Kredit Zəmanət Fondunun Himayəçilik Şurasının aşağıdakı tərkibi təsdiq edilsin:

Azərbaycan Respublikası maliyyə nazirinin müavini

Azərbaycan Respublikası iqtisadiyyat nazirinin müavini

Azərbaycan Respublikası Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirinin müavini

Azərbaycan Respublikası Mərkəzi Bankı Södrinin müavini

Azərbaycan Respublikası Prezidenti Administrasiyasının İqtisadi siyasət və sənaye məsələləri şöbəsinin İqtisadi siyasət məsələləri sektorunun müdiri.;"

İlham ƏLİYEV,

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 12 noyabr 2022-ci il

Azərbaycanda idmanın inkişafında xidmətləri olan şəxslərin "Azərbaycan Respublikası Prezidentinin fəxri diplomu" ilə təltif edilməsi haqqında

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Sərəncamı

Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 109-cu maddəsinin 32-ci bəndini rəhbər tutaraq **qərara alınır**:

Azərbaycan Respublikası Milli Olimpiya Komitəsinin yaradılmasının 30 illik yubileyi münasibəti ilə və idmanın inkişafında xidmətlərinə görə aşağıdakı şəxslər "Azərbaycan Respublikası Prezidentinin fəxri diplomu" ilə təltif edilsin:

İsayev Xəzər Ağalı oğlu
Məftahəddinova Zəmfira Əli qızı
Rəhimov Nazir Həzrətqulu oğlu
Şabanova Rəfiqə Mahmud qızı.

İlham ƏLİYEV,

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 12 noyabr 2022-ci il

Azərbaycanda idmanın inkişafında xidmətləri olan şəxslərin "Tərəqqi" medalı ilə təltif edilməsi haqqında

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Sərəncamı

Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 109-cu maddəsinin 23-cü bəndini rəhbər tutaraq **qərara alınır**:

Azərbaycan Respublikası Milli Olimpiya Komitəsinin yaradılmasının 30 illik yubileyi münasibəti ilə və idmanın inkişafında xidmətlərinə görə aşağıdakı şəxslər "Tərəqqi" medalı ilə təltif edilsinlər:

Fərzəliyev Murad Qoçu oğlu
Korimov Mehman Bayram oğlu.

İlham ƏLİYEV,

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 12 noyabr 2022-ci il

Azərbaycanda idmanın inkişafında xidmətləri olan şəxslərə "Əməkdar bədən tərbiyəsi və idman xadimi" fəxri adının verilməsi haqqında

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Sərəncamı

Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 109-cu maddəsinin 32-ci bəndini rəhbər tutaraq **qərara alınır**:

Azərbaycan Respublikası Milli Olimpiya Komitəsinin yaradılmasının 30 illik yubileyi münasibəti ilə və idmanın inkişafında xidmətlərinə görə aşağıdakı şəxslərə "Əməkdar bədən tərbiyəsi və idman xadimi" fəxri adı verilsin:

Əliyev Vəqif Hüseynağa oğlu
Hüseynov Nazim Qalib oğlu.

İlham ƏLİYEV,

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 12 noyabr 2022-ci il

Bakı Metropoliteni əməkdaşlarının təltif edilməsi haqqında

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Sərəncamı

Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 109-cu maddəsinin 23-cü bəndini rəhbər tutaraq **qərara alınır**:

Bakı Metropoliteninin tikintisində və istismarında səmərəli fəaliyyətinə görə aşağıdakı şəxslər təltif edilsinlər:

"Tərəqqi" medalı ilə

Əkbərov Faiq Qabil oğlu
Əmrahov Sadiq Qorib oğlu
Əsgorov Hidayət Allahverdi oğlu
İbrahimov Samir Qayıb oğlu
Qasimov Rüfət İlham oğlu
Məmmədov Elçin Adil oğlu
Məmmədov Emin Şamil oğlu
Seyidov Ruslan Məmmədrosul oğlu.

İlham ƏLİYEV,

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 12 noyabr 2022-ci il

Əlcəzair portalı Türk Dövlətləri Təşkilatının IX Zirvə görüşü barədə xəbər yayımlayıb

Əlcəzairin "Əl Hərir" informasiya portalı Türk Dövlətləri Təşkilatının IX Zirvə görüşü barədə AZƏRTAC-ın xəbərini və fotosəkilləri yayımlayıb.

Əlcəzair ictimaiyyətinin diqqətinə çatdırılıb ki, Prezident İlham Əliyev bu mötəbər tədbirdə iştirak və çıxış edib. Azərbaycanın dövlət başçısı bildirib ki, Türk Dövlətləri Təşkilatına üzv ölkələrlə bütün sahələrdə əlaqələrin möhkəmlənməsi xarici siyasətin prioritetlərindən biridir.

Xəbərdə Prezident İlham Əliyevin Zirvə görüşündə iştirak edən həmkarları ilə görüşləri haqqında da məlumat yer alıb.

YENİ AZƏRBAYCAN PARTİYASI

milli etimadın və siyasi həmrəyliyin ali ünvanıdır

Yeni Azərbaycan Partiyası dünən, bu günün və gələcəyin partiyasıdır.

Heydər ƏLİYEV,
Azərbaycan xalqının
Ünvanlı Lideri

Cəmiyyətimizin lokomotivi, regionun ən böyük siyasi təşkilatı olan Yeni Azərbaycan Partiyasının təsis edilməsindən 30 il keçir.

Bu dövr Azərbaycan dövlətinin demokratik, hüquqi və dünyəvi dövlət kimi formalaşması, müstəqilliyin möhkəmləndirilməsi, dünya miqyasında sayılan-seçilən, hörmət bəslənən, hesablaşılan məmləkətə çevrilməsi, bütün sahələri əhatə edən islahatlara, davamlı inkişafa, sürətli tərəqqiyə, əhalinin sosial müdafiəsinin gücləndirilməsinə nail olunması, vətəndaş həmrəyliyinə, milli birləşməyə bərqərar edilməsi, işğal son qoyularaq ərazi bütövlüyünün təmin edilməsi, işğaldan azad edilmiş regionların dirçəldilməsi və nəhayət, Prezident-Xalq-Ordu birləşməsinin təmin olunması kimi vacib məsələlərlə səciiyələndir.

Ötən 30 illik çətin, lakin şərəfli yolda ölkəmizdə qazanılan nailiyyətlərin müəllifləri Ulu Öndər Heydər Əliyev və Azərbaycan Respublikasının Prezidenti, Yeni Azərbaycan Partiyasının Sədri cənab İlham Əliyevdir. Uğurların əsas mənbəyi, ilhamverici, hərkətverici, təkanverici qüvvəsi isə məhz Heydər Əliyevin cəmiyyətimizin bütün sahələrini əhatə edən strategiyası, ideyalarıdır.

Həqiqətdir ki, davamlı inkişafa nail olunmasında sıralarında cəmiyyətimizin 700 mindən artıq üzvünü birləşdirən, 29 il hakim partiya məsuliyyətini şərəflə daşıyan Yeni Azərbaycan Partiyasının da rolu danılmazdır.

Tarixi zərurdən yaranan partiya

1990-cı illərin əvvəllərində yenidən müstəqillik əldə etmiş Azərbaycan xalqının tarixi, qorxunc, təhlükəli, bir sözlə, xaoslu vəziyyəti yaşlı və orta nəsillər nümayəndələri yaxşı xatırlayırlar. İndi o günlərdən söhbət edəndə hamı bir ağızdan "gətsin, bir daha gəlməsin" deyir. Çünki xarici və daxili düşmənlərin məqsədyönlü dağıdıcı fəaliyyəti nəticəsində parçalanmış, müstəqilliyi itirmə təhlükəsi, "olum-ölüm" dilemması ilə üzlənən gənc dövlətimiz vəziyyətdən çıxış yollarını tapmaqda acizlik, təcrübəsizlik, sərişsəzlilik nümayiş etdirirdi. Bu da ölkəmizin müstəqilliyini itirməyə məhkum edirdi. Qərbdə bir paradoks yaranmışdı: ziyalıların - xalqın müdafiəsinə 1992-ci il oktyabrın 24-də müsbət cavab verən Heydər Əliyevin Bakıya gəlməsinə oxşar iqtidar hər vaxt maneələr yaradırdı. Bu səbəbdən YAP-ın təsis konfransı 550 nəfərin iştirakı ilə 1992-ci il noyabrın 21-də Naxçıvanda keçirildi və Heydər Əliyev yekdilliklə partiyamızın Sədri seçildi. Bütün bunlar onu deməyə əsas verir ki, YAP tarixi zərurdən, dövrün tələbindən yaranan partiyadır.

Ancaq bir məsələni də yaddan çıxarmaq olmaz. Ulu Öndər bu partiya rəhbərliyi öz üzünə götürməyə qərar verdiyi gündən etibarən, o, sonra xalq onu yenidən özünə rəhbər seçəcək. Onun məqsədi partiyanı qətiyyətlə idarə etməkdir. Bütün bunlar onu deməyə əsas verir ki, YAP tarixi zərurdən, dövrün tələbindən yaranan partiyadır.

1993-cü ilin iyun ayı - o ağırlıq, təlatümlü günləri orta və yaşlı nəsillər xatırlayır. AXC-Müsavat cütliyünün sərişsəzlilikdən istifadə edərək dövləti, xalqı yaranmış siyasi, iqtisadi böhrandan xilas etmək idi. Buna da nail olaraq xalqın xilaskarı titulu qazandı.

Uğurlu inkişafın 30 ili

Belə bir mürəkkəb ictimai-siyasi şəraitdə xalqı siyasi lider ətrafında sıx birləşdirməklə mövcud vəziyyətdən xilas üçün yeni siyasi qüvvəyə ehtiyac vardı. Buna görə də Yeni Azərbaycan Partiyasının yaradılması zərurəti meydana çıxdı. Bax, bu səbəbdən Azərbaycanın 91 ziyalı 1992-ci il oktyabrın 16-da o zaman Naxçıvan Muxtar Respublikasının Ali Məclisinə rəhbərlik edən Heydər Əliyevə müraciət ünvanladı. Müraciət təkcə bir qrup ziyalının deyil, bütövlükdə xalqın istəyi, arzusu idi. Müraciətdə yalnız bir xahiş öz əksini tapmışdı - yeni yaradılacaq siyasi partiya rəhbərliyi üzünə götürməkdir.

Qərbdə bir paradoks yaranmışdı: ziyalıların - xalqın müdafiəsinə 1992-ci il oktyabrın 24-də müsbət cavab verən Heydər Əliyevin Bakıya gəlməsinə oxşar iqtidar hər vaxt maneələr yaradırdı. Bu səbəbdən YAP-ın təsis konfransı 550 nəfərin iştirakı ilə 1992-ci il noyabrın 21-də Naxçıvanda keçirildi və Heydər Əliyev yekdilliklə partiyamızın Sədri seçildi. Bütün bunlar onu deməyə əsas verir ki, YAP tarixi zərurdən, dövrün tələbindən yaranan partiyadır.

Ancaq bir məsələni də yaddan çıxarmaq olmaz. Ulu Öndər bu partiya rəhbərliyi öz üzünə götürməyə qərar verdiyi gündən etibarən, o, sonra xalq onu yenidən özünə rəhbər seçəcək. Onun məqsədi partiyanı qətiyyətlə idarə etməkdir. Bütün bunlar onu deməyə əsas verir ki, YAP tarixi zərurdən, dövrün tələbindən yaranan partiyadır.

Məqsədi xalqa xidmət olan partiya

Partiyanın proqramı onun fəaliyyətinin güzgüsüdür. 1999-cu il dekabrın 21-də keçirilmiş birinci qurultayda partiyanın təsis konfransında qəbul etdiyi proqram əlavə və dəyişikliklər edilməklə təsdiq olundu. Proqramda partiyanın qarşısında duran tarixi vəzifələr öz əksini tapdı. "Yeni Azərbaycan namını" şüarını əhatə edən bu strategiyaya aşağıdakı hədəflər daxil idi:

- yeni tarixi inkişaf mərhələsinə qədəm qoyan Azərbaycan Respublikasının bütün vətəndaşları qarşısında dövlət müstəqilliyinin möhkəmləndirilməsi;
- demokratik, hüquqi, dünyəvi dövlətin formalaşdırılması;
- respublikanın ərazi bütövlüyünün bərpası, milli maraqlarımıza uyğun olaraq Dağlıq Qarabağ probleminin həlli;
- ölkə əhalisinin dinc və firavan həyat şəraitində yaşamasının təmin edilməsi.

İndi gəlin Heydər Əliyevin 1992-ci il oktyabrın 24-də ziyalılarına cavabına nəzər salaq. Məktubda mövcud vəziyyətdən çıxış yolları kimi qarşıya aşağıdakı 5 vəzifə qoyuldu:

- Azərbaycanın müharibə vəziyyətindən çıxması və Qarabağ probleminin tezliklə həlli;
- Azərbaycanda sosial-iqtisadi böhranın aradan qaldırılması, xalqın güzəranının yaxşılaşdırılması;
- düzgün kadr siyasətinin həyata keçirilməsi;
- müstəqil Azərbaycanın dövlətçiliyinin möhkəmləndirilməsi;
- Azərbaycanın parçalanmasına yönəldilmiş meyillərin qarşısının qoyulması.

Təxminən partiyanın proqramında əks olunmuş vəzifələrə eynilik təşkil edən bu tarixi məqsədlər Heydər Əliyevin müdriyyətinin, dahiliyyətinin, dünyəvi siyasətçi olduğunun, həyatının əsas məramının xalqa xidmət təşkil etdiyinin bariz sübutudur. Keçən, tarixə qovuşan illər bunu bir daha təsdiq etdi.

Məhz Heydər Əliyev şəxsiyyətinə olan inam, etibar Yeni Azərbaycan Partiyasının sıralarının qısa müddətdə artmasına, bütün regionlarda struktur sahələrinin yaradılmasına və nəhayət, heç bir il keçməmiş iqtidar partiyasına çevrilməsinə səbəb oldu.

Ötən 30 ildə partiyanın çoxşaxəli fəaliyyəti sanlı səhifələrlə zəngindir. Bu fəaliyyətin əsas istiqamətini xalqa, Vətənə, dövlətə xidmət təşkil edir. 1993-cü ildən başlayaraq bütün seçkilərdə YAP-a qələbə qazandıran da xalqın partiyamızın liderlərinə sonsuz inamı, etibarını.

Heydər Əliyev ideyaları və reallıqlar

Son 18 ildə Azərbaycanın keçdiyi yola nəzər salanda adamı qürur hissi bürüyür. Qısa zaman kəsiyində əldə olunan və bütün sahələrdə - siyasi, iqtisadi, sosial, ordu quruculuğu və digərlərini əhatə edən uğurlar sonsuz səvincə, iftixara səbəb olur. Faktlara nəzər salaq:

- Ölkəmizin iqtisadiyyatı 3 dəfədən çox artıb və bu gün Cənubi Qafqazın iqtisadiyyatının böyük hissəsi Azərbaycanın payına düşür. Qlobal rəqabətin, hərə-mərciliyin artdığı bir dövrdə Azərbaycan davamlı və dayanıqlı iqtisadi inkişaf yolu ilə inamla irəliləyir. İqtisadiyyatın müxtəlif sahələrini əhatə edən islahatların həyata keçirilməsi nəticəsində əsas makroiqtisadi göstərici olan ümumi daxili məhsulun həcmi ildən-ilə artır. Reallıq ondan ibarətdir ki, bu gün regionda Azərbaycan iştirakı olmadan heç bir layihə reallaşdırılmır. Azərbaycan iqtisadi və siyasi baxımdan regionun ən müstəqil ölkəsidir.

2021-ci il martın 5-də YAP-ın VII qurultayında partiyanın Sədri cənab İlham Əliyev geniş nitqində bu məsələlərə bağlı qeyd etmişdi: "İqtisadi müstəqillik həm hazırlıq baxımından, həm siyasi müstəqilliyin möhkəmləndirilməsi baxımından əsas şərt idi. Buna da nail olduq. Bu gün istənilən meyar üzrə, istənilən parametrdə əhəmiyyətli irəliləyişlər əldə edilmişdir."

Azərbaycan tərəfindən həyata keçirilən genişmiqyaslı nəqliyyat infrastrukturuna layihələri də ölkəmizi ən mühüm beynəlxalq nəqliyyat və logistika mərkəzlərindən birinə çevirib.

İqtisadi imkanlarımız, davamlı inkişaf ordunun müasirləşdirilməsində, Vətən müharibəsində Zəfərə nail olunmasında, həmçinin 2020-ci ildən başlayaraq dünyanı çalkaladan pandemiya ilə mübarizədə həlledici rol oynadı və bu gün də işğaldan azad olunmuş torpaqlarımızda bərpə-quruculuq işlərinin uğurla və sürətlə həyata keçirilməsində mühüm amildir.

Azərbaycanda güclü birlik yaranmışdır: xalq-iqtidar-ordu birliyi. Bu birlik eyni zamanda müxtəlif millətlərin və dinlərin birliyidir, tolerantlığın eyni ifadəsi, bariz nümunəsidir. Azərbaycanda bu gün hər bir xalq nümayəndəsi rahat yaşayır, öz dilində danışır, öz dininə sığınır və hər kəs fikirlərini sərbəst şəkildə ifadə edə bilər. Bu, Azərbaycanın tarixi ənənələrə sۆykənən ən böyük uğurudur, qazancıdır. Təsəffüf deyilirdi ki, partiyanın yeni proqramının əsas devizi də belədir: "Biz birlikdə güclüyük!" Bu birliyi, həmrəyliyi qoruyub saxlamaq və daha da möhkəmləndirmək bizim ən başlıca vəzifəmiz olmalıdır.

Son illərdə Azərbaycanın beynəlxalq müstəvidə nüfuzu xeyli artmışdır. İndi ən böyük dövlətlər, ən nüfuzlu beynəlxalq təşkilatlar Azərbaycanla hesablaşırlar, ona hörmətə yanaşırlar, dövlət başçımızın apardığı dünyəvi siyasət yüksək qiymətləndirilir. Bu gün Azərbaycan dərindən hörmətə malik, öz milli dəyərləri ilə seçilən, qurub-yaradan, güclü, müstəqil siyasət yeridən, sülhsevər bir ölkə kimi qəbul olunur.

Azərbaycan 2019-cu ildən bəri üzv ölkələrin yekdil qərarı əsasında dünyada BMT-dən sonra ən böyük beynəlxalq struktur olan Qoşulma Hərəkatına sədrlik edir. Sədrlik yəni də yekdil qərar əsasında daha bir il - 2023-cü ilin sonuna qədər uzadılıb. Azərbaycan BMT Təhlükəsizlik Şurasına da qeyri-daimi üzv kimi rəhbərlik edib.

Prezident İlham Əliyev Ali Baş Komandan və sərkərdə kimi 44 günlük müharibədə dünya hərbi tarixində görünməmiş bir qələbəyə nail oldu. Dünyanın ən təcrübəli hərbi ekspertləri hələ də araşdırma apararaq qələbəni təhlil edirlər, bi-taktiki gedişlər hesabına baş verib.

Son 100 ildə Türkiyə-Azərbaycan münasibətləri son 18 ildəki qədər olmayıb. Yeni Türkiyə Prezidenti cənab Rəcəb Tayyib Ərdoğanın və Azərbaycan Prezidenti cənab İlham Əliyevin prezidentlik fəaliyyətləri dövründə qarşılıq münasibətləri də ən yüksək zirvəyə qalxıb.

Nəticə olaraq Şuşa Bəyannaməsi iki ölkə arasında hərbi əməkdaşlığa yeni səhifə açdı. Türkiyə Prezidenti cənab Rəcəb Tayyib Ərdoğan bir il əvvəl iki dəfə ölkəmizdə səfərdə olarkən iki hava limanının açılışında şəxsən iştirak etdi.

İkinci Qarabağ müharibəsini cənab İlham Əliyev təbrikləyəndə iqtidara etdi, bir çox dünya ölkələrinin təziqlərinə sinə gərdi. Dünya bir tərəfdə durdu, o, bir tərəfdə. Ona əlavə güc verən Türkiyənin siyasi və qardaşlıq dəstəyi oldu.

Azərbaycan xalqı ərazi bütövlüyü uğrunda apardığı 44 günlük müharibəsindən tam qalib çıxdı. İşğal olunmuş torpaqlarımızın Müzəffər Ali Baş Komandan İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə erməni faşizminin tapdağından azad olunması milli qürurumuzun dirçəlməsi, xalqımızın başının ucaldılması ilə noticələndi. Allah bütün şəhidlərimizə rəhmət eləsin, qazilərimizə cənsağlığı bəxş etsin. İnanıram ki, onların qanı, canı bahasına, əsgər və zabitlərimizin qəhrəmanlığı, xalqımızın dəstəyi ilə ölə bilməyən, ölməyən Qələbə Azərbaycanı daha böyük zəfərlərə aparacaqdır.

Uğurlu neft strategiyası, qeyri-neft sektorunun inkişafı, işsizlik və yoxsulluğun səviyyəsinin aşağı salınması istiqamətində görülən işlər əhalinin sosial rifahını yüksəltdi. Sözlü haqiqi mənasında, sosial yönümlü olan dövlət büdcəsində əhalinin sosial müdafiəsi xərcləri ilbəil artır.

Xüsusi qeyd etmək lazımdır ki, son 18 ildə Azərbaycanın bütövlükdə inkişafı, əldə etdiyimiz uğurlar Azərbaycan Respublikasının Prezidenti, Yeni Azərbaycan Partiyasının Sədri cənab İlham Əliyevin Ulu Öndərin siyasi xəttini, strategiyasını qətiyyətlə davam etdirməsi, yorulmaz, fədakar fəaliyyəti, onun cəsarəti, eyni zamanda uzaqgörənliyi və dünyəvi siyasəti sayəsində mümkün olmuşdur. Bu işlərin sisder olmayıb. Yeni Azərbaycan Partiyası Prezidenti, Yeni Azərbaycan Partiyasının Sədri cənab İlham Əliyevin Ulu Öndərin siyasi xəttini, strategiyasını qətiyyətlə davam etdirməsi, yorulmaz, fədakar fəaliyyəti, onun cəsarəti, eyni zamanda uzaqgörənliyi və dünyəvi siyasəti sayəsində mümkün olmuşdur. Bu işlərin sisder olmayıb. Yeni Azərbaycan Partiyası Prezidenti, Yeni Azərbaycan Partiyasının Sədri cənab İlham Əliyevin Ulu Öndərin siyasi xəttini, strategiyasını qətiyyətlə davam etdirməsi, yorulmaz, fədakar fəaliyyəti, onun cəsarəti, eyni zamanda uzaqgörənliyi və dünyəvi siyasəti sayəsində mümkün olmuşdur. Bu işlərin sisder olmayıb. Yeni Azərbaycan Partiyası Prezidenti, Yeni Azərbaycan Partiyasının Sədri cənab İlham Əliyevin Ulu Öndərin siyasi xəttini, strategiyasını qətiyyətlə davam etdirməsi, yorulmaz, fədakar fəaliyyəti, onun cəsarəti, eyni zamanda uzaqgörənliyi və dünyəvi siyasəti sayəsində mümkün olmuşdur. Bu işlərin sisder olmayıb. Yeni Azərbaycan Partiyası Prezidenti, Yeni Azərbaycan Partiyasının Sədri cənab İlham Əliyevin Ulu Öndərin siyasi xəttini, strategiyasını qətiyyətlə davam etdirməsi, yorulmaz, fədakar fəaliyyəti, onun cəsarəti, eyni zamanda uzaqgörənliyi və dünyəvi siyasəti sayəsində mümkün olmuşdur. Bu işlərin sisder olmayıb. Yeni Azərbaycan Partiyası Prezidenti, Yeni Azərbaycan Partiyasının Sədri cənab İlham Əliyevin Ulu Öndərin siyasi xəttini, strategiyasını qətiyyətlə davam etdirməsi, yorulmaz, fədakar fəaliyyəti, onun cəsarəti, eyni zamanda uzaqgörənliyi və dünyəvi siyasəti sayəsində mümkün olmuşdur. Bu işlərin sisder olmayıb. Yeni Azərbaycan Partiyası Prezidenti, Yeni Azərbaycan Partiyasının Sədri cənab İlham Əliyevin Ulu Öndərin siyasi xəttini, strategiyasını qətiyyətlə davam etdirməsi, yorulmaz, fədakar fəaliyyəti, onun cəsarəti, eyni zamanda uzaqgörənliyi və dünyəvi siyasəti sayəsində mümkün olmuşdur. Bu işlərin sisder olmayıb. Yeni Azərbaycan Partiyası Prezidenti, Yeni Azərbaycan Partiyasının Sədri cənab İlham Əliyevin Ulu Öndərin siyasi xəttini, strategiyasını qətiyyətlə davam etdirməsi, yorulmaz, fədakar fəaliyyəti, onun cəsarəti, eyni zamanda uzaqgörənliyi və dünyəvi siyasəti sayəsində mümkün olmuşdur. Bu işlərin sisder olmayıb. Yeni Azərbaycan Partiyası Prezidenti, Yeni Azərbaycan Partiyasının Sədri cənab İlham Əliyevin Ulu Öndərin siyasi xəttini, strategiyasını qətiyyətlə davam etdirməsi, yorulmaz, fədakar fəaliyyəti, onun cəsarəti, eyni zamanda uzaqgörənliyi və dünyəvi siyasəti sayəsində mümkün olmuşdur. Bu işlərin sisder olmayıb. Yeni Azərbaycan Partiyası Prezidenti, Yeni Azərbaycan Partiyasının Sədri cənab İlham Əliyevin Ulu Öndərin siyasi xəttini, strategiyasını qətiyyətlə davam etdirməsi, yorulmaz, fədakar fəaliyyəti, onun cəsarəti, eyni zamanda uzaqgörənliyi və dünyəvi siyasəti sayəsində mümkün olmuşdur. Bu işlərin sisder olmayıb. Yeni Azərbaycan Partiyası Prezidenti, Yeni Azərbaycan Partiyasının Sədri cənab İlham Əliyevin Ulu Öndərin siyasi xəttini, strategiyasını qətiyyətlə davam etdirməsi, yorulmaz, fədakar fəaliyyəti, onun cəsarəti, eyni zamanda uzaqgörənliyi və dünyəvi siyasəti sayəsində mümkün olmuşdur. Bu işlərin sisder olmayıb. Yeni Azərbaycan Partiyası Prezidenti, Yeni Azərbaycan Partiyasının Sədri cənab İlham Əliyevin Ulu Öndərin siyasi xəttini, strategiyasını qətiyyətlə davam etdirməsi, yorulmaz, fədakar fəaliyyəti, onun cəsarəti, eyni zamanda uzaqgörənliyi və dünyəvi siyasəti sayəsində mümkün olmuşdur. Bu işlərin sisder olmayıb. Yeni Azərbaycan Partiyası Prezidenti, Yeni Azərbaycan Partiyasının Sədri cənab İlham Əliyevin Ulu Öndərin siyasi xəttini, strategiyasını qətiyyətlə davam etdirməsi, yorulmaz, fədakar fəaliyyəti, onun cəsarəti, eyni zamanda uzaqgörənliyi və dünyəvi siyasəti sayəsində mümkün olmuşdur. Bu işlərin sisder olmayıb. Yeni Azərbaycan Partiyası Prezidenti, Yeni Azərbaycan Partiyasının Sədri cənab İlham Əliyevin Ulu Öndərin siyasi xəttini, strategiyasını qətiyyətlə davam etdirməsi, yorulmaz, fədakar fəaliyyəti, onun cəsarəti, eyni zamanda uzaqgörənliyi və dünyəvi siyasəti sayəsində mümkün olmuşdur. Bu işlərin sisder olmayıb. Yeni Azərbaycan Partiyası Prezidenti, Yeni Azərbaycan Partiyasının Sədri cənab İlham Əliyevin Ulu Öndərin siyasi xəttini, strategiyasını qətiyyətlə davam etdirməsi, yorulmaz, fədakar fəaliyyəti, onun cəsarəti, eyni zamanda uzaqgörənliyi və dünyəvi siyasəti sayəsində mümkün olmuşdur. Bu işlərin sisder olmayıb. Yeni Azərbaycan Partiyası Prezidenti, Yeni Azərbaycan Partiyasının Sədri cənab İlham Əliyevin Ulu Öndərin siyasi xəttini, strategiyasını qətiyyətlə davam etdirməsi, yorulmaz, fədakar fəaliyyəti, onun cəsarəti, eyni zamanda uzaqgörənliyi və dünyəvi siyasəti sayəsində mümkün olmuşdur. Bu işlərin sisder olmayıb. Yeni Azərbaycan Partiyası Prezidenti, Yeni Azərbaycan Partiyasının Sədri cənab İlham Əliyevin Ulu Öndərin siyasi xəttini, strategiyasını qətiyyətlə davam etdirməsi, yorulmaz, fədakar fəaliyyəti, onun cəsarəti, eyni zamanda uzaqgörənliyi və dünyəvi siyasəti sayəsində mümkün olmuşdur. Bu işlərin sisder olmayıb. Yeni Azərbaycan Partiyası Prezidenti, Yeni Azərbaycan Partiyasının Sədri cənab İlham Əliyevin Ulu Öndərin siyasi xəttini, strategiyasını qətiyyətlə davam etdirməsi, yorulmaz, fədakar fəaliyyəti, onun cəsarəti, eyni zamanda uzaqgörənliyi və dünyəvi siyasəti sayəsində mümkün olmuşdur. Bu işlərin sisder olmayıb. Yeni Azərbaycan Partiyası Prezidenti, Yeni Azərbaycan Partiyasının Sədri cənab İlham Əliyevin Ulu Öndərin siyasi xəttini, strategiyasını qətiyyətlə davam etdirməsi, yorulmaz, fədakar fəaliyyəti, onun cəsarəti, eyni zamanda uzaqgörənliyi və dünyəvi siyasəti sayəsində mümkün olmuşdur. Bu işlərin sisder olmayıb. Yeni Azərbaycan Partiyası Prezidenti, Yeni Azərbaycan Partiyasının Sədri cənab İlham Əliyevin Ulu Öndərin siyasi xəttini, strategiyasını qətiyyətlə davam etdirməsi, yorulmaz, fədakar fəaliyyəti, onun cəsarəti, eyni zamanda uzaqgörənliyi və dünyəvi siyasəti sayəsində mümkün olmuşdur. Bu işlərin sisder olmayıb. Yeni Azərbaycan Partiyası Prezidenti, Yeni Azərbaycan Partiyasının Sədri cənab İlham Əliyevin Ulu Öndərin siyasi xəttini, strategiyasını qətiyyətlə davam etdirməsi, yorulmaz, fədakar fəaliyyəti, onun cəsarəti, eyni zamanda uzaqgörənliyi və dünyəvi siyasəti sayəsində mümkün olmuşdur. Bu işlərin sisder olmayıb. Yeni Azərbaycan Partiyası Prezidenti, Yeni Azərbaycan Partiyasının Sədri cənab İlham Əliyevin Ulu Öndərin siyasi xəttini, strategiyasını qətiyyətlə davam etdirməsi, yorulmaz, fədakar fəaliyyəti, onun cəsarəti, eyni zamanda uzaqgörənliyi və dünyəvi siyasəti sayəsində mümkün olmuşdur. Bu işlərin sisder olmayıb. Yeni Azərbaycan Partiyası Prezidenti, Yeni Azərbaycan Partiyasının Sədri cənab İlham Əliyevin Ulu Öndərin siyasi xəttini, strategiyasını qətiyyətlə davam etdirməsi, yorulmaz, fədakar fəaliyyəti, onun cəsarəti, eyni zamanda uzaqgörənliyi və dünyəvi siyasəti sayəsində mümkün olmuşdur. Bu işlərin sisder olmayıb. Yeni Azərbaycan Partiyası Prezidenti, Yeni Azərbaycan Partiyasının Sədri cənab İlham Əliyevin Ulu Öndərin siyasi xəttini, strategiyasını qətiyyətlə davam etdirməsi, yorulmaz, fədakar fəaliyyəti, onun cəsarəti, eyni zamanda uzaqgörənliyi və dünyəvi siyasəti sayəsində mümkün olmuşdur. Bu işlərin sisder olmayıb. Yeni Azərbaycan Partiyası Prezidenti, Yeni Azərbaycan Partiyasının Sədri cənab İlham Əliyevin Ulu Öndərin siyasi xəttini, strategiyasını qətiyyətlə davam etdirməsi, yorulmaz, fədakar fəaliyyəti, onun cəsarəti, eyni zamanda uzaqgörənliyi və dünyəvi siyasəti sayəsində mümkün olmuşdur. Bu işlərin sisder olmayıb. Yeni Azərbaycan Partiyası Prezidenti, Yeni Azərbaycan Partiyasının Sədri cənab İlham Əliyevin Ulu Öndərin siyasi xəttini, strategiyasını qətiyyətlə davam etdirməsi, yorulmaz, fədakar fəaliyyəti, onun cəsarəti, eyni zamanda uzaqgörənliyi və dünyəvi siyasəti sayəsində mümkün olmuşdur. Bu işlərin sisder olmayıb. Yeni Azərbaycan Partiyası Prezidenti, Yeni Azərbaycan Partiyasının Sədri cənab İlham Əliyevin Ulu Öndərin siyasi xəttini, strategiyasını qətiyyətlə davam etdirməsi, yorulmaz, fədakar fəaliyyəti, onun cəsarəti, eyni zamanda uzaqgörənliyi və dünyəvi siyasəti sayəsində mümkün olmuşdur. Bu işlərin sisder olmayıb. Yeni Azərbaycan Partiyası Prezidenti, Yeni Azərbaycan Partiyasının Sədri cənab İlham Əliyevin Ulu Öndərin siyasi xəttini, strategiyasını qətiyyətlə davam etdirməsi, yorulmaz, fədakar fəaliyyəti, onun cəsarəti, eyni zamanda uzaqgörənliyi və dünyəvi siyasəti sayəsində mümkün olmuşdur. Bu işlərin sisder olmayıb. Yeni Azərbaycan Partiyası Prezidenti, Yeni Azərbaycan Partiyasının Sədri cənab İlham Əliyevin Ulu Öndərin siyasi xəttini, strategiyasını qətiyyətlə davam etdirməsi, yorulmaz, fədakar fəaliyyəti, onun cəsarəti, eyni zamanda uzaqgörənliyi və dünyəvi siyasəti sayəsində mümkün olmuşdur. Bu işlərin sisder olmayıb. Yeni Azərbaycan Partiyası Prezidenti, Yeni Azərbaycan Partiyasının Sədri cənab İlham Əliyevin Ulu Öndərin siyasi xəttini, strategiyasını qətiyyətlə davam etdirməsi, yorulmaz, fədakar fəaliyyəti, onun cəsarəti, eyni zamanda uzaqgörənliyi və dünyəvi siyasəti sayəsində mümkün olmuşdur. Bu işlərin sisder olmayıb. Yeni Azərbaycan Partiyası Prezidenti, Yeni Azərbaycan Partiyasının Sədri cənab İlham Əliyevin Ulu Öndərin siyasi xəttini, strategiyasını qətiyyətlə davam etdirməsi, yorulmaz, fədakar fəaliyyəti, onun cəsarəti, eyni zamanda uzaqgörənliyi və dünyəvi siyasəti sayəsində mümkün olmuşdur. Bu işlərin sisder olmayıb. Yeni Azərbaycan Partiyası Prezidenti, Yeni Azərbaycan Partiyasının Sədri cənab İlham Əliyevin Ulu Öndərin siyasi xəttini, strategiyasını qətiyyətlə davam etdirməsi, yorulmaz, fədakar fəaliyyəti, onun cəsarəti, eyni zamanda uzaqgörənliyi və dünyəvi siyasəti sayəsində mümkün olmuşdur. Bu işlərin sisder olmayıb. Yeni Azərbaycan Partiyası Prezidenti, Yeni Azərbaycan Partiyasının Sədri cənab İlham Əliyevin Ulu Öndərin siyasi xəttini, strategiyasını qətiyyətlə davam etdirməsi, yorulmaz, fədakar fəaliyyəti, onun cəsarəti, eyni zamanda uzaqgörənliyi və dünyəvi siyasəti sayəsində mümkün olmuşdur. Bu işlərin sisder olmayıb. Yeni Azərbaycan Partiyası Prezidenti, Yeni Azərbaycan Partiyasının Sədri cənab İlham Əliyevin Ulu Öndərin siyasi xəttini, strategiyasını qətiyyətlə davam etdirməsi, yorulmaz, fədakar fəaliyyəti, onun cəsarəti, eyni zamanda uzaqgörənliyi və dünyəvi siyasəti sayəsində mümkün olmuşdur. Bu işlərin sisder olmayıb. Yeni Azərbaycan Partiyası Prezidenti, Yeni Azərbaycan Partiyasının Sədri cənab İlham Əliyevin Ulu Öndərin siyasi xəttini, strategiyasını qətiyyətlə davam etdirməsi, yorulmaz, fədakar fəaliyyəti, onun cəsarəti, eyni zamanda uzaqgörənliyi və dünyəvi siyasəti sayəsində mümkün olmuşdur. Bu işlərin sisder olmayıb. Yeni Azərbaycan Partiyası Prezidenti, Yeni Azərbaycan Partiyasının Sədri cənab İlham Əliyevin Ulu Öndərin siyasi xəttini, strategiyasını qətiyyətlə davam etdirməsi, yorulmaz, fədakar fəaliyyəti, onun cəsarəti, eyni zamanda uzaqgörənliyi və dünyəvi siyasəti sayəsində mümkün olmuşdur. Bu işlərin sisder olmayıb. Yeni Azərbaycan Partiyası Prezidenti, Yeni Azərbaycan Partiyasının Sədri cənab İlham Əliyevin Ulu Öndərin siyasi xəttini, strategiyasını qətiyyətlə davam etdirməsi, yorulmaz, fədakar fəaliyyəti, onun cəsarəti, eyni zamanda uzaqgörənliyi və dünyəvi siyasəti sayəsində mümkün olmuşdur. Bu işlərin sisder olmayıb. Yeni Azərbaycan Partiyası Prezidenti, Yeni Azərbaycan Partiyasının Sədri cənab İlham Əliyevin Ulu Öndərin siyasi xəttini, strategiyasını qətiyyətlə davam etdirməsi, yorulmaz, fədakar fəaliyyəti, onun cəsarəti, eyni zamanda uzaqgörənliyi və dünyəvi siyasəti sayəsində mümkün olmuşdur. Bu işlərin sisder olmayıb. Yeni Azərbaycan Partiyası Prezidenti, Yeni Azərbaycan Partiyasının Sədri cənab İlham Əliyevin Ulu Öndərin siyasi xəttini, strategiyasını qətiyyətlə davam etdirməsi, yorulmaz, fədakar fəaliyyəti, onun cəsarəti, eyni zamanda uzaqgörənliyi və dünyəvi siyasəti sayəsində mümkün olmuşdur. Bu işlərin sisder olmayıb. Yeni Azərbaycan Partiyası Prezidenti, Yeni Azərbaycan Partiyasının Sədri cənab İlham Əliyevin Ulu Öndərin siyasi xəttini, strategiyasını qətiyyətlə davam etdirməsi, yorulmaz, fədakar fəaliyyəti, onun cəsarəti, eyni zamanda uzaqgörənliyi və dünyəvi siyasəti sayəsində mümkün olmuşdur. Bu işlərin sisder olmayıb. Yeni Azərbaycan Partiyası Prezidenti, Yeni Azərbaycan Partiyasının Sədri cənab İlham Əliyevin Ulu Öndərin siyasi xəttini, strategiyasını qətiyyətlə davam etdirməsi, yorulmaz, fədakar fəaliyyəti, onun cəsarəti, eyni zamanda uzaqgörənliyi və dünyəvi siyasəti sayəsində mümkün olmuşdur. Bu işlərin sisder olmayıb. Yeni Azərbaycan Partiyası Prezidenti, Yeni Azərbaycan Partiyasının Sədri cənab İlham Əliyevin Ulu Öndərin siyasi xəttini, strategiyasını qətiyyətlə davam etdirməsi, yorulmaz, fədakar fəaliyyəti, onun cəsarəti, eyni zamanda uzaqgörənliyi və dünyəvi siyasəti sayəsində mümkün olmuşdur. Bu işlərin sisder olmayıb. Yeni Azərbaycan Partiyası Prezidenti, Yeni Azərbaycan Partiyasının Sədri cənab İlham Əliyevin Ulu Öndərin siyasi xəttini, strategiyasını qətiyyətlə davam etdirməsi, yorulmaz, fədakar fəaliyyəti, onun cəsarəti, eyni zamanda uzaqgörənliyi və dünyəvi siyasəti sayəsində mümkün olmuşdur. Bu işlərin sisder olmayıb. Yeni Azərbaycan Partiyası Prezidenti, Yeni Azərbaycan Partiyasının Sədri cənab İlham Əliyevin Ulu Öndərin siyasi xəttini, strategiyasını qətiyyətlə davam etdirməsi, yorulmaz, fədakar fəaliyyəti, onun cəsarəti, eyni zamanda uzaqgörənliyi və dünyəvi siyasəti sayəsində mümkün olmuşdur. Bu işlərin sisder olmayıb. Yeni Azərbaycan Partiyası Prezidenti, Yeni Azərbaycan Partiyasının Sədri cənab İlham Əliyevin Ulu Öndərin siyasi xəttini, strategiyasını qətiyyətlə davam etdirməsi, yorulmaz, fədakar fəaliyyəti, onun cəsarəti, eyni zamanda uzaqgörənliyi və dünyəvi siyasəti sayəsində mümkün olmuşdur. Bu işlərin sisder olmayıb. Yeni Azərbaycan Partiyası Prezidenti, Yeni Azərbaycan Partiyasının Sədri cənab İlham Əliyevin Ulu Öndərin siyasi xəttini, strategiyasını qətiyyətlə davam etdirməsi, yorulmaz, fədakar fəaliyyəti, onun cəsarəti, eyni zamanda uzaqgörənliyi və dünyəvi siyasəti sayəsində mümkün olmuşdur. Bu işlərin sisder olmayıb. Yeni Azərbaycan Partiyası Prezidenti, Yeni Azərbaycan Partiyasının Sədri cənab İlham Əliyevin Ulu Öndərin siyasi xəttini, strategiyasını qətiyyətlə davam etdirməsi, yorulmaz, fədakar fəaliyyəti, onun cəsarəti, eyni zamanda uzaqgörənliyi və dünyəvi siyasəti sayəsində mümkün olmuşdur. Bu işlərin sisder olmayıb. Yeni Azərbaycan Partiyası Prezidenti, Yeni Azərbaycan Partiyasının Sədri cənab İlham Əliyevin Ulu Öndərin siyasi xəttini, strategiyasını qətiyyətlə davam etdirməsi, yorulmaz, fədakar fəaliyyəti, onun cəsarəti, eyni zamanda uzaqgörənliyi və dünyəvi siyasəti sayəsində mümkün olmuşdur. Bu işlərin sisder olmayıb. Yeni Azərbaycan Partiyası Prezidenti, Yeni Azərbaycan Partiyasının Sədri cənab İlham Əliyevin Ulu Öndərin siyasi xəttini, strategiyasını qətiyyətlə davam etdirməsi, yorulmaz, fədakar fəaliyyəti, onun cəsarəti, eyni zamanda uzaqgörənliyi və dünyəvi siyasəti sayəsində mümkün olmuşdur. Bu işlərin sisder olmayıb. Yeni Azərbaycan Partiyası Prezidenti, Yeni Azərbaycan Partiyasının Sədri cənab İlham Əliyevin Ulu Öndərin siyasi xəttini, strategiyasını qətiyyətlə davam etdirməsi, yorulmaz, fədakar fəaliyyəti, onun cəsarəti, eyni zamanda uzaqgörənliyi və dünyəvi siyasəti sayəsində mümkün olmuşdur. Bu işlərin sisder olmayıb. Yeni Azərbaycan Partiyası Prezidenti, Yeni Azərbaycan Partiyasının Sədri cənab İlham Əliyevin Ulu Öndərin siyasi xəttini, strategiyasını qətiyyətlə davam etdirməsi, yorulmaz, fədakar fəaliyyəti, onun cəsarəti, eyni zamanda uzaqgörənliyi və dünyəvi siyasəti sayəsində mümkün olmuşdur. Bu işlərin sisder olmayıb. Yeni Azərbaycan Partiyası Prezidenti, Yeni Azərbaycan Partiyasının Sədri cənab İlham Əliyevin Ulu Öndərin siyasi xəttini, strategiyasını qətiyyətlə davam etdirməsi, yorulmaz, fədakar fəaliyyəti, onun cəsarəti, eyni zamanda uzaqgörənliyi və dünyəvi siyasəti sayəsində mümkün olmuşdur. Bu işlərin sisder olmayıb. Yeni Azərbaycan Partiyası Prezidenti, Yeni Azərbaycan Partiyasının Sədri cənab İlham Əliyevin Ulu Öndərin siyasi xəttini, strategiyasını qətiyyətlə davam etdirməsi, yorulmaz, fədakar fəaliyyəti, onun cəsarəti, eyni zamanda uzaqgörənliyi və dünyəvi siyasəti sayəsində mümkün olmuşdur. Bu işlərin sisder olmayıb. Yeni Azərbaycan Partiyası Prezidenti, Yeni Azərbaycan Partiyasının Sədri cənab İlham Əliyevin Ulu Öndərin siyasi xəttini, strategiyasını qətiyyətlə davam etdirməsi, yorulmaz, fədakar fəaliyyəti, onun cəsarəti, eyni zamanda uzaqgörənliyi və dünyəvi siyasəti sayəsində mümkün olmuşdur. Bu işlərin sisder olmayıb. Yeni Azərbaycan Partiyası Prezidenti, Yeni Azərbaycan Partiyasının Sədri cənab İlham Əliyevin Ulu Öndərin siyasi xəttini, strategiyasını qətiyyətlə davam etdirməsi, yorulmaz, fədakar fəaliyyəti, onun cəsarəti, eyni zamanda uzaqgörənliyi və dünyəvi siyasəti sayəsində mümkün olmuşdur. Bu işlərin sisder olmayıb. Yeni Azərbaycan Partiyası Prezidenti, Yeni Azərbaycan Partiyasının Sədri cənab İlham Əliyevin Ulu Öndərin siyasi xəttini, strategiyasını qətiyyətlə davam etdirməsi, yorulmaz, fədakar fəaliyyəti, onun cəsarəti, eyni zamanda uzaqgörənliyi və dünyəvi siyasəti sayəsində mümkün olmuşdur. Bu işlərin sisder olmayıb. Yeni Azərbaycan Partiyası Prezidenti, Yeni Azərbaycan Partiyasının Sədri cənab İlham Əliyevin Ulu Öndərin siyasi xəttini, strategiyasını qətiyyətlə davam etdirməsi, yorulmaz, fədakar fəaliyyəti, onun cəsarəti, eyni zamanda uzaqgör

REGIONLAR

Yağış imkan versə...

Son günlər havaların yağmurlu keçməsi pambıqçı fermerlərin, necə deyirlər, kefinə soğan doğrayıb. Böyük zəhmətlə, xərclə yetişdirdikləri məhsulun, demək olar ki, yarıdan çoxu sahələrdə qalıb, yağış aman vermir ki, yığılsınlar.

Yığımın gecikməsinin əsas səbəbi isə yazda havaların soyuq keçməsi, çiyid səpininin vaxtında, optimal müddətdə aparılmaması, vegetasiya prosesinin yubanması olmuşdur. Lakin kondli onu da yaxşı bilir ki, böyük Yaradanın öz məsləhəti, təbiətin öz qanunları var. Apreldən başlayaraq sentyabrın 25-dək Muğana bir damcı da olsun yağış düşməmiş, nəticədə hər tərəfi toztorpaq basmışdı. Belə halda yağış yağması təbiətin keyrinə idi. Çünki o, ən azından təbiəti yuyub təmizləyir. Digər tərəfdən, oğər pambıqçı bu gün yağışın yağmasını istəmirsə, taxılçı, heyvandar onu həsrətlə gözləyir.

Pambıqçılar yaranmış vəziyyətdən çıxmaq üçün indi daha çox çevik hərəkət edir-

lər. Yağış səngiyən kimi sahələrə çıxıb yetişdirdikləri "ağ qızıl" kimi məşinla, kimi əllə yığır. İşlərini mobil telefonlarında göstərən hava haqqında məlumatla qururlar.

İmaməddin Dadaşov "MKT İK" MMC Neftçala filialı ilə hər il müqavilə bağlayan fermerlərdən biridir. Bu il 40 hektara çiyid səpib. Pambıqçılığın sirlərini dərindən bilən fermer ökin və becərmə dövründə bütün aqrotexniki tədbirlərə vaxtında və keyfiyyətlə əməl edib. Səpin zamanı çiyidlə birlikdə sahəyə amfiofos gübrəsi verib. Bu isə çiyid kücoru topaqdan baş qaldıran kimi bitkilərin yaxşı qidalanmasına və inkişafına müsbət təsir göstərib. Vegetasiya dövründə bəzi sahələrdə

Pambıqçılar yağıntısız keçən hər gündən maksimum istifadə etməyə çalışırlar

5, bəzilərində 6 dəfə kompleks becərmə həyata keçirilib. Kultivasiya və suvarma işlərinin vaxtında aparılması nəticəsində hər kolda 15-17 arası qoza əmələ gəlib. Ziyandırıcı qarşı mübarizə tədbirlərini də unutmayıb. İ.Dadaşov: - Yüksək məhsul əldə etmək üçün ilk növbədə müqavilə bağladığımız "MKT İK" MMC-nin Neftçala rayonundakı filialının rəhbəri Bahəddin Leysanova öz təşəkkürümü bildirmək istəyirəm. O, şümdən tutmuş yığma kimi hər gün bizimlə olub, məndən deyirdim ki, bütün işlərin görülməsinə bizi də çox çalışıb. Biz toxum, texnika, gübrə və əlaq otlarını təmizləmək, suvarma aparmaq üçün pul vəsaiti ilə təmin edib. Ondan savayı, filialın baş aqronomu, sahə rəisi, sahə aqronomu da hər gün bizə baş çəkərək işlə-

rin gedişi ilə maraqlanıb, tövsiyə və göstərişlərini, məsləhətlərini veriblər. Artıq yığım dövrüdür. Amma məlum olduğu kimi, yığım yubanır. Çünki yazda havaların soyuq keçməsi ilə əlaqədar ökin gecikdi. Pambıq isə vegetasiya dövründə lazımı istilik dərəcəsini yığmaladı ki, yetişməlik həddinə gəlib çıxsın. Yəni yığım bu səbəbdən gecikib. İndi də hava şəraiti ol vermir. Fasilələrlə yağın yağış işimizi pozub. Sentyabrın son günləri yağış dayandı. İki gündən sonra yollar, habelə pambıq sahələrində cərgələrin arası təpəyən kimi məşinla yenidən işləməyə başladı. Üç gün keçəndən sonra yağışlar yenidən başladı. Dayanıb gözləyirik, hava nə vaxt düzələcək. Lakin araya salıb digər işlərimizi görməyi də unutmurduq. Taxıl ökininə hazırlıq işləri görürük,

toxum tədarük edirik, texnikanı sazlayırıq.

Cari ildə "MKT İK" MMC Neftçala filialı üzrə 1070 nəfər fermer və torpaq mülkiyyətçisi 4 min 687 hektarda pambıq ekib-becərmişdir. Noyabrın 10-na qədər 3 min hektardan 9 min tondan çox məhsul yığılmışdır. Tədarük olunan məhsul filialın höyətində tayaqlara vurulub. Burada xam pambığın qorunması üçün bütün texniki şərtlərə əməl olunur.

Filialın zavodunda üçnövbəli iş rejimidir. Belə ki, tayaqlardakı pambıq hava sorması ilə qurutma, oradan təmizləyici səxə göndərilir. Burada qurumuş pambıq təmizləyir və çiyiddən ayrılaraq presləmə, yəni kipləşdirmə səxinə ötürülür. Sonra hər bir kip səlqəli şəkildə ağ parçaya bükülərək hər tərəfdən konarları tikilib çəkilir, nömrələrini və transportorla məhlic anbarına göndərilir. Dörd növbədə işləyən pres səxində hər gün 50-55 ton yüksəkkeyfiyyətli məhlic istehsal edilir. Mexaniklər Mətləb Həsənov, Azad Qəmbərov, Mübariz Ağayev, fəhlələrdən Rafiq Hüseynov, Fədalil Cəmyev, Azad Nağiyev, Eynulla Babayev və başqaları işə məsuliyyətlə yanaşırlar. Filial üzrə məhlic çıxımı hələlik 43,2 faizdir. Bu onu göstərir ki, Neftçala filialı şirkət üzrə bu il də birinciliyi əldən verməyəcək.

Məhlicin iş alıcısı başının üstündədir. Filialın höyətində dayanmış bir neçə TIR diqqətimizi cəlb edir. Onlara yaxınlaşırsaq. Qardaş Türkiyədən gələn sürücülər Murad Zənel, Mustafa Günər və Şənal Mərcanlı görüşüb hal-ohval tuturduq. Məlum olur ki, onlar məhlicli Qaziantep şəhərindəki fabriki üçün aparırlar.

Seyran CAVADOV,
"Azərbaycan"

YAP-ın təsis edilməsinin 30 illiyi münasibətilə Ağdamda 300 ağac əkilib

Yeni Azərbaycan Partiyasının (YAP) təsis edilməsinin 30 illiyi ilə əlaqədar Ağdam rayonunda keçirilən ağacəkmə aksiyasında 300 ədəd ağac əkilib.

AZƏRTAC xəbər verir ki, Bayraq meydanında təşkil olunmuş aksiyada Ağdam Rayon İcra Hakimiyyətinin başçısı Vəqif Həsənov, YAP Ağdam rayon təşkilatının sədri Mansur Quliyev, partiya fəalları iştirak ediblər.

Aksiya çərçivəsində "Şəhidlər" abidə kompleksinin və Bayraq meydanının ətrafında şam, akasiya, cökə və tut ağacları əkilib.

Balakənin meyvə bağlarından indiyədək 27 min tondan çox məhsul yığılıb

Balakən rayonunun meyvə bağlarında məhsul yığımı davam edir. İndiyədək bağlardan 27 min 342 ton məhsul tədarük olunub. Bu, ötən ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə 445,8 ton çoxdur.

Bu barədə AZƏRTAC-a Balakən Rayon Statistika İdarəsindən məlumat verilib. Bildirilib ki, hazırda rayonda meyvə bağlarının ümumi sahəsi 13 min 237 hektardır. Cari ilin ötən dövründə rayon ərazisində 19 hektarda yeni meyvə bağla-

rı salınıb. Yeni salınan bağların 18 hektarına şaftal, 1 hektarına isə gavalı ağacları əkilib. Məvcud meyvə bağlarının 10 min 544,1 hektarını fındıq bağları təşkil edir. Bu il bağlardan 6370,7 ton fındıq, 4665 ton alma, 3741 ton armud, 624,7 ton gavalı, 613 ton albalı, 354 ton şaftal, 218 ton qoz və digər meyvələr yığılıb. Xurma bağlarında isə məhsul yığımı davam edir. İndiyədək bağlardan 9 min 185 ton xurma tədarük olunub.

Astarada əhaliyə göstərilən ödənişli xidmətlərin həcmi 6,5 faiz artıb

Bu ilin yanvar-sentyabr aylarında əhaliyə göstərilən ödənişli xidmətlərin həcmi 2021-ci ilin eyni dövrü ilə müqayisədə real ifadədə 6,5 faiz artaraq 21160,7 min manat olub.

Astara Rayon Statistika İdarəsindən AZƏRTAC-a verilən məlumata görə, hüquqi şəxslər tərəfindən əhaliyə 6854,2 min manatlıq xidmət göstərilib ki, bu da xidmətlərin ümumi

dəyərini 32,4 faizini təşkil edir. Fiziki şəxslər tərəfindən əhaliyə 14306,5 min manatlıq xidmət göstərilib və bu da keçən ilin müvafiq dövrünə nisbətən 1,7 faiz artıqdır.

Cari ilin yanvar-sentyabr aylarında hər bir rayon sakinə orta hesabla 189,6 manatlıq və ya ötən ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə nominal ifadədə 26,9 manat çox müxtəlif ödənişli xidmətlərdən istifadə edib.

Aqrar Xidmətlər Agentliyi monitorinqləri davam etdirir

Aqrar Xidmətlər Agentliyinin əməkdaşları tərəfindən fiziki və hüquqi şəxslərə məxsus kənd təsərrüfatı texnikalarına dövlət texniki baxışının keçirilməsi və onların dövlət qeydiyyatına alınması ilə bağlı Saath, Füzuli və Beyləqan rayonlarında növbəti monitorinqlər keçirilib.

Monitorinqlər zamanı texniki baxışa təqdim ediləməyən, dövlət qeydiyyatına alınmayan və sürücülük vəsiqəsi olmadan texnikaları idarə

edənlər barədə inzibati protokollar tərtib olunub. Həmçinin kənd təsərrüfatı texnikalarının istismar qaydalarına riayət edilməsi, dövlət qeydiyyatına alınmayan texnikaların dövlət qeydiyyatına alınması, məhsulun yığımı və daşınması vaxtı texniki təhlükəsizlik qaydalarına riayət olunması ilə bağlı texnika istifadəçiləri maarifləndirilib. Eyni zamanda texniki baxışdan keçməyən 20 texnika texniki baxışa cəlb olunub, 6 texnika dövlət qeydiyyatına alınmış və etibarlılıq müddəti bitmiş sürücülük vəsiqələri dəyişdirilib.

Çəltikçilik: orta məhsuldarlıq və istehsalın həcmi 2021-ci illə müqayisədə artıb

Bölgələrdə çəltik biçini davam edir. Bu il respublikanın 9 rayonunda çəltik ökinini aparılıb. Çəltik ökinlərinin ümumi sahəsi 3194,25 hektar təşkil edir. 2022-ci ildə ən çox Lənkəran (802,3 ha), Ağdaş (681 ha) və Ucar (678 ha) rayonlarında çəltik əkilib.

Bu gündəlik sahələrdən 11548,12 ton məhsul yığılıb. Hazırda çəltik üzrə orta məhsuldarlıq

36,2 sent/ha təşkil edir. Bu, ötən ilin yekun orta məhsuldarlıq göstəricisindən 1,4 sent/ha çoxdur. Ümumiyyətlə, cari il Azərbaycanca 2021-ci ilə nisbətən 848 ton çox məhsul istehsal olunub.

Qeyd edək ki, çəltikçilik ölkənin orzaq təhlükəsizliyi zəncirində önəmli yer tutur və çəltik bitkisi Azərbaycanca ənənəvi becərilən bitki hesab olunur.

Son illər ölkədə çəltikçiliyin inkişafına böyük önəm verilməklə bu

sahəyə dövlət dəstəyi daha da gücləndirilib, ökin sahələrinin və məhsul istehsalının artırılması ilə bağlı bir sıra zəruri tədbirlər həyata keçirilib.

Aqrar Subsidiya Şurasının qərarına əsasən, çəltik becərilən sahənin hər hektarına görə, fermerlərə 360 manat ökin subsidiyası verilir.

Bu il dəfə olaraq Kənd Təsərrüfatı Nazirliyinin Əkinçilik Elmi-Tədqiqat İnstitutu tərəfindən çəltiyin yüksək məhsuldar,

xəstəlik və zərərvericilərə davamlı sortlarının yaradılması, inkişafı, yerli şəraitə adaptasiyası və toxumçuluğun təşkilatı istiqamətində tədqiqat işlərinə başlanılıb və institutda "Çəltik bitkisinin seleksiyası və becərmə texnologiyası" şöbəsi yaradılıb. Həmçinin çəltiyin seleksiyası və toxumçuluğuna dair tədqiqat işlərinin aparılması üçün Lənkəran rayonu ərazisində lazımı infrastruktur qurulub.

2020-ci ildən Əkinçilik Elmi-Tədqiqat İnstitutunda 2020-2024-cü illər üçün çəltiyin seleksiyasına dair tədqiqat olunan mövzu planına əsasən, Lənkəran bölgəsində seleksiya tədqiqatları həyata keçirilir. Lənkərandan hər il 1,0-1,5 hektar sahədə toxumluq məqsədi ilə "Avanqard" sortunun superelit reproduksiya ökinini aparılır və 2,5-3,0 ton elit toxumu istehsal edilərək bölgə fermerlərinə verilir.

Dənli taxıl bitkiləri arasında çəltiyin özünəməxsus yeri var. Dövlət proqramlarında buğda ökinləri ilə yanaşı, çəltikçiliyin də inkişafı başlıca vəzifə kimi qarşıya qoyulub.

Çəltikçilik taxılçılığın digər növləri ilə müqayisədə daha sərfəli və gəlirlidir. Əgər çəltik 90-105 günə yetişsə, buğda 6 aya başa gəlir. Lənkəran-Astara bölgəsində çəltik ökinlərinin hər hektarından 7-10 ton məhsul götürüldüyü halda buğdanın məhsuldarlığı 2-2,4 tona çatır. Digər tərəfdən çəltiyin küleşindən heyvan-

Daxili bazarda Lənkəran düyüsünə tələbat çoxdur

darlıqda yem kimi istifadə olunur. Küleşdən həmçinin ucuz kəndir, zənbil, həsir, çanta, xırdı ölcüdə xalçalar, yüngül ev ayaqqabıları, karton, qalın kağızlar və digər əşyalar da hazırlamaq mümkündür.

Çəltik suda yetişdiyi üçün ağır zəhmət tələb edən bitki sayılır. Etnoqrafik materiallarda çəltiyin ökinini ilə bağlı belə yazılır: "Çəltikçilər deyirlər ki, 6 dəfə kəl ayağı döyməyən topaqdan məhsul götürmə. Bu isə o deməkdir ki, çəltik əkiləcək torpağın yüksək məhsul verməsi üçün o, 6 dəfə şumlanmalıdır".

1887-ci ildə Xarkov şəhərində keçirilən sərgidə Lənkəran qəzasından gətirilən düyü bürünc, 1889-cu ildə Tiflisdə keçirilən Qafqaz sərgisində Lənkəran qəzasının "Akula" çəltik sortu isə gümüş medallara layiq görülmüşdür.

O dövrlər Azərbaycanca əsasən "Ağ ənbər", "Payız ənbər", "Vilgəci", "Çampo", "Yetim", "Masallı sədrisi", "Lənkəran sədrisi", "Astara sədrisi", "Masallının ağ sədrisi", "Çilöyi", "Ağ qılçıq", "Qara qılçıq", "Qırmızı ənbər" kimi çəltik

sortları yetişdirilirdi. Statistik məlumatlara görə, 1897-ci ildə Azərbaycanca 117 min 217 ton çəltik istehsal olunmuşdu ki, bunun da 65 min 430 tonu, yaxud 55 faizdən çoxu Lənkəran qəzasının təsərrüfatlarının payına düşüb.

1913-cü ildə Azərbaycanca ərazisində 47,1 min, 1928-ci ildə 50,1 min hektar çəltik əkilirdi halda, 1967-ci ildə çəltik sahələri xeyli azalaraq 7,4 min hektara düşmüşdü. Buna səbəb isə keçmiş SSRİ hökumətinin qərarı ilə Azərbaycanın cənub bölgəsində fərsət təvəzçiliyinə və digər rayonlarda texniki bitkilərin ökin sahələrinin genişləndirilməsi olmuşdu. Nəticədə 1985-ci ildə çəltik ökinləri ən aşağı həddə -100 hektara, hər hektarın məhsuldarlığı isə 12,6 sentnerə enmişdi.

Özəndə müstəqillik illərində Azərbaycanca subtropik ərazilərində, o cümlədən Lənkəran rayonunda qədim əkinçilik sənəti olan çəltikçiliyin dirçəldilməsi məqsədilə bir sıra əməli tədbirlər həyata keçirilib. Aqrar islahatlardan sonra torpaq sahələrinin pay halında yerli sa-

kinlər arasında bölüşdürülməsi ilə çəltik ökini yenidən Lənkəranlıların başlıca məşğuliyyətinə çevrilib. Düyü istehsalına marağın artması üçün göstərilən cəhdlər isə regionların sosial-iqtisadi inkişafına dair dövlət proqramlarının icrası ilə bəhrəsini verməyə başlayıb. Məhz bu mühim əhəmiyyətli dövlət sənədlərinin qəbulundan sonra yerli icra hakimiyyəti orqanları tərəfindən çəltikçiliyin təkmilləşdirilməsinə, düyü sahələrinin genişləndirilməsinə diqqət çoxalıb.

Bu gün artıq Lənkərandan çəltikçilik ən rentabelli sahəyə çevrilib. Belə ki, hər hektardan yüksək miqdarda məhsulun tədarük edilməsi və bazar probleminin olmaması bu sahənin inkişafına stimula yaradıb. Həmçinin dövlət tərəfindən dənli bitkilər, o cümlədən çəltik ökininə görə hər hektar üçün 280 manat subsidiyaların ayrılması da fermerlər arasında çəltikçiliyə marağın artmasına səbəb olub.

"Azərbaycan Respublikasında çəltikçiliyin inkişafına dair 2018-2025-ci illər üçün Dövlət Proqramı"nda qarşıya qo-

yulmuş vəzifələr rayonda uğurla yerinə yetirilir. Lənkəran Dövlət Aqrar İnkişaf Mərkəzinin direktor müavini Fizuli Zaidovdan aldığımız məlumata görə, "Green East" MMC, "Muğandüyü" MMC, "Cənub Aqro" MMC kimi hüquqi təşkilatlar, eləcə də fermerlərdən Elxan Qubadov və Əsəd Əsədov tərəfindən cari ildə rayonun Girdəni, Göyşaban, Veravul, Ürgö, Hirkan, Xolmili, Şıxəkəran, Siyavar, Separadi və digər yaşayış məntəqələrinə yaxın ərazilərdə 802,3 hektarda çəltik ökinini həyata keçirilib. Ökin zamanı daha çox "Avanqard", "Haşimi", "Okean", "Besta", "Meko", "Qara düyü" kimi sortlara üstünlük verilib. Onu da qeyd edək ki, əvvəlki illərlə müqayisədə bu il rayonda çəltik ökinini əsasən texnikanın köməyi ilə yerinə yetirilib. Yalnız bəzi yerlərdə bu iş əməyi hesabına görülüb.

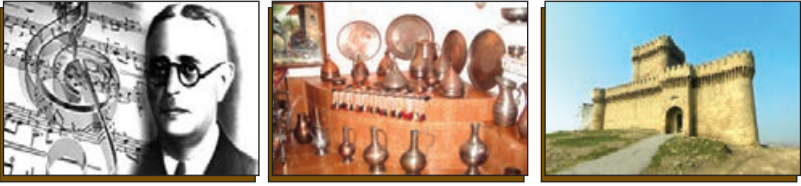
Budur, hətərləli hazırlıqdan sonra rayonun çəltik plantasiyalarında məhsul yığımına başlanılıb. Yığım kampaniyasını optimal müddətdə başa vurmaq üçün sahələrə kifayət qədər kombaynlar və

canlı qüvvə cəlb olunub. Son günlər havaların yağmurlu keçməsi yığım zamanı çətinliklər yaratsa da, müasir texnikanın köməyi ilə onlar aradan qaldırıldı. "Aqrolizing" ASC-nin xotəli ilə alınan İtaliya istehsalı çəltikçi "Laverda" kombaynı yer həttə palçıqlı olsa belə sahədə batmır və yağışın əydüyü şitillərdəki məhsulu itkisiz yığa bilir.

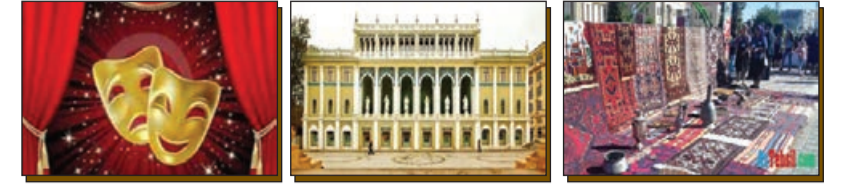
Çəltiyin təmizlənməsi və üyüdülməsi üçün rayonda hər cür şərait var. Bu gün ayrı-ayrı yaşayış məntəqələrində dayırmənlər fəaliyyət göstərir. Ölkədə yerli düyü tələbat böyük olduğundan məhsulun satışında heç bir problem yaranmır. Ekoloji cəhətdən təmiz, kimyevi maddə vurulmayan yerli düyü qısa müddətdə satılıb qurtarır.

Hazırda rayonun çəltik sahələrində biçin davam edir. Fermerlər məhsulu tez və itkisiz yığmaq üçün öllərindən gələn əsərgimirlər.

Ağaddin BABAYEV,
"Lənkəran" qəzetinin əməkdaşı

Mədəniyyət

● Hüseyn Cavid - 140

Milli yaddaşımızda ələ şəxsiyyətlər var ki, adlarını xatırladığca onların qəmli talelərindən üryəy atəş düşür, adamın qəlbini özəv-təbi kədər bürüyür. Özü də zamanın çarxını geri döndərmək gücü tapıb bu şəxsiyyətlərin ömürlüyündə düzəlişlər aparmaq istəyir. Onların taleyini qaraltmış zülmət işığa, əzizlərinin, doğmalarının iqbali püç etmiş faciələri xoşbəxtliklə doğru yönləndirməyə cən atırsan. Amma əfsuslar olsun ki, bunun iradə xaricində olduqunu dərdhal da anlayırsan. Belə anlarda yeganə təsəllil bu insanlara əbədiyyət ömrü qazandırmış düşüncələri, ölməz əsərləri, sözün qüdrəti üzərində ucalan məna-nə abidələri olur. Onların ucalığına işgənb, bu ucalıqdan düşsən kölgədə ovunursan.

Məqsədli hücumlar və yuxarılardan gələn sifariş

Bununla belə 30-cu illərin ortalarından başlayaraq ona münasibətində dəyişdiyi, tonqindən öz yerini həbsə hazırlıq üçün məqsədli hücumlara verdiyi və bunun sifarişinin yuxarılardan gəldiyini görürük.

Azərbaycan Yazıçılar İttifaqının 13 iyun 1934-cü ildə keçirilmiş ilk qurultayında Cavid haqqında səslənən fikirlər bu baxımdan böyük maraq doğurur. Qurultayın ilk çıxışçısı - Azərbaycan Kommunist Partiyası Mərkəzi Komitəsinin Mərkəzi təbliğat şöbəsinin müdiri Mikayıl Hüseynov nitqində Azərbaycan ədəbiyyatının dövrün tələblərini ödəmədiyini vurğulayır, bunun günahını ayrı-ayrı şair və yazıçılara axtarıb, onları sort tənqid etdikdən sonra əsas fikirlərini Hüseyn Cavid yaradıcılığında konkretləşdirir. Maraqlidir ki, məruzəçinin şəirdən əslində nə istədiyi də konkret anlaşılır. O, bir tə-

1937-ci il iyunun 3-də M.F.Axundov adına Opera və Balet Teatrının binasında öz işinə başlayan qurultayda M.C.Bağirov S.M.Əfəndiyev, H.Sultanov və başqalarını "əksinqilabı", "xalq düşməni" elan edir. O, öz nitqində Yazıçılar İttifaqını da yaddan çıxarmır: "Bir baxın, Yazıçılar İttifaqında kimlər əyləşmişdi: hazırda ifşa edilmiş Hüseyn Cavid, Əhməd Cavad, Mikayıl Müşfiq, Əli Nazim, Bəy-yükağa Talıblı, Tağı Şahbazi, Əhməd Triniç və başqa əcləflər! Xalqın qəddar düşməni Ruhulla Axundov nüfuzundan istifadə edərək Yazıçılar İttifaqını bərdə vəziyyətə salmışdır".

Qurultayda adı çəkilən yazıçılar artıq NKVD əməkdaşları tərəfindən həbs edilərək ağır işgəncələrlə sorğu-sual edilirdi. Qəzetlər isə düşmənlər obrazında yazılara geniş rəvac vermişdi. "Azərbaycan Sovet Yazıçılar İttifaqını hər cür əksinqilabi millətçi, müsavəti tör-töküntüdə təmizləyelim!" hökmü artıq gündəmdə idi. "Təmizliyə başlanmalıdır", "Sonadək ifşa etməli", "Səhvərimiz haqqında", "Sıralarımızda düşməni yoxdur", "Amansız olmalı" məqalələrində isə NKVD-nin həyata keçirdiyi təmizləmə işləri təqdir olunaraq ictimai rəy formalaşdırılırdı. Q.Riklinin "Pravda" qəzetində (8 iyun 1937-ci il) dərc olunan "Düşmənin hiylələri" baş məqaləsi isə bütünlüklə Azərbaycan Yazıçılar İttifaqına həsr olunmuşdu.

Hüseyn Cavid haqqında istintaq materiallarının toplandıqı şəxsi qovluqda ki sənədlərdən onun müsavətilərə əksinqilabi əlaqələrdə, onlarla milli səhəblər aparmaqda, gənc şairləri ətrafına topla-yıb, onları müsavət yönündə hazırlamaqda ittiham edildiyini görürük. Bu itti-hamlara əsasən, Cavidin toplanmış sü-butları əsasında Azərbaycan Cənabət Mə-cəlləsinin 72-73-cü maddələri ilə təqsi-rli bilib, həbsi üçün təcili tədbir görülməsi təklif edilir. 3 iyun 1937-ci ildə H.Cavidin həbsi üçün 509 nömrəli order imzalanır və bundan bir gün sonra şairin evində axtarış aparılaraq protokol tərtib olunur. Axtarış zamanı onun evindən pasport, vəsiqə, Azərbaycan MK-ə da-xil olmaq üçün 35 nömrəli buraxılış və-rəqi, bloknotlar və qeyd kitabçaları, şəx-si məktubları, müxtəlif fotosəkilləri, port-feli, müxtəlif poçt açıqcaları, türk, ərəb, fars və başqa dillərdə kitabları, çap olun-mamış əlyazmalar və sairə götürülür.

Həsinin səhəri günü Hüseyn Cavid ilk dəfə dindirilir, əksinqilabi, millətçi təşkilatların üzvü olub-olmadığı barədə bir neçə suala cavab verir və cavabların-dan onun həbsdə saxlanması üçün heç bir əsasın olmadığını bildirir. Bu halda xüsusi şöbənin əməkdaşları Yazıçılar İ-ttifaqının üzvlərindən istifadə etməyə qə-rar verir "Azərbaycan"da tərəcəyə iş-ləyən Mikayıl Rzaquluzadəni dindirirmək üçün DTK-nin zirzəmisinə gətirilir. Ar-tıq 1938-ci ilin mart ayı idi. Onu izaha-tında istidklərini deməyə məcbur edir-lər. Cavid 1926-cı ildən tanışlığını, 1933-cü ildən isə yaxın münasibətlərini-nin başladığını bildirdi. M.Rzaquluzadə onun əksinqilabi, burjuva-millətçi fəali-yətindən, ədəbi yaradıcılığının Türkiyə-yə tərəf yönəlməsindən danışır. Hüseyn Cavidin yazdığı, şair və dramaturq kimi yazılarında sovet haqqətətlərini düzəndir-ən əks etdirməyini, əsərlərini əksinqilabi, millətçilik ruhunda qələmə aldığı bil-dirir. Xüsusilə şairin "Peyğəmbər", "İb-lis", "Siyavuş", "Topal Teymur" və digər bu kimi əsərlərindəki panislamist, pan-türkist elementlərini diqqətə çatdırır.

Anar Babalının rəhbərliyi ilə qısa müddət-də kollektivdə sağlan yaradıcılıq mühiti for-malaşmış, kollektivin hər bir üzvü teatrın inkişaf-na xidmət etməyə səfərbər olunmuşdur. "Casus" komediyası isə gənc rejissorun Lənkəran teatrında qurulmuş verdiyi sayca üçüncü səhnə əsəridir.

Onu da bildirdik ki, Xalq yazıçısı Kamal Abdullanın istədiyi, istərsə də elmi yaradıcılığında Azərbaycan xalqının dünyaya bəxş etdiyi ən nadir incilərdən sayılan "Kitabi-Dədə Qorqud" eposunun müstəsna yer tutduğu çoxlarına məlumdur.

"Casus" tamaşasının da sjuet xətti möh-z "Kitabi-Dədə Qorqud" eposundan qaynaqlan-mışdır. Lakin müəllif burada konkret olaraq "Kitabi-Dədə Qorqud"un heç bir boyundan istifa-fadə etməyərək, hadisələri yalnız öz bədi-i təxəyyülünün süzgecindən keçirmişdir.

Səhnə əsəri komediya janrında qurulsa da, bu komikliyin dorin qatlarında ürok sızıldan faciə gizlənmişdir.

İradə ƏLİYEVƏ, "Azərbaycan"

● Fikrət Əmirov - 100

Yubiley tədbirlərinə start verildi

Görkəmli bəstəkar, tanınmış ictimai xadim, SSRİ və Azərbaycan Respublikasının Xalq artisti, Sosialist Əməyi Qəhrəmanı, SSRİ və Azərbaycan Respublikasının Dövlət mükafatları laureatı, Azərbaycan Respublikası Elmlər Akademiyasının üzvü Fikrət Əmirovun 100 illik yubileyinin qeyd edilməsi haqqında Prezident İlham Əliyevin müvafiq sərəncamının icrasına başlanılıb. Bu məqsədlə Azərbaycan Respublikası Mədəniyyət Nazirliyi "Fikrət Əmirov - 100" Musiqi Festivalına start verib.

Bakı və Gəncə şəhərlərində noyabrın 12-23-də silsilə konsertlərin, tamaşaların və müvafiq tədbirlərin keçirilməsi nəzərdə tutulub. Azərbaycan Dövlət Akademik Opera və Balet Teatrında noyabrın 12-də bəstəkarın "Nizami" baleti təqdim olunub. Noyabrın 13-də teatrın kollektivi F.Əmirov adına Gəncə Dövlət Filarmoniyasında bəstəkarın "Sevil" operasını nümayiş etdirəcək. Noyabrın 18-də isə həmin məkanda Azərbaycan Dövlət Simfonik Orkestrinin konsert proqramı ilə çıxışı planlaşdırılıb.

Noyabrın 15-i Azərbaycan Dövlət Akademik Filarmoniyasında Azərbaycan Dövlət Xalq Çalğı Alorteri Orkestri, noyabrın 17-də F.Əmirov adına Əməkdar Kollektiv Azərbaycan Dövlət Mahnı və Raqs Ansamblı konsert proqramı ilə

çığışı nəzərdə tutulub. Noyabrın 21-də Beynəlxalq Muğam Mərkəzində vokal musiqisi axşamı təşkil olunacaq.

Heydər Əliyev Sarayında bəstəkarın 100 illik yubileyinə həsr olunmuş təntənəli yubiley gecəsi noyabrın 22-də keçiriləcək. Növbəti tədbir isə noyabrın 23-də Azərbaycan Dövlət Akademik Opera və Balet Teatrında təşkil olunacaq. Teatrda bəstəkarın "1001 gecə" baleti təqdim ediləcək.

Zöhrə FƏRƏCOVA, "Azərbaycan"

● Xəbər

Latviyada "Şuşa ili" nə həsr olunmuş təntənəli konsert təşkil olunub

Ölkəmizin Latviyadakı səfirliyi tərəfindən noyabrın 9-da Riqədə Azərbaycan Respublikası Mədəniyyət Nazirliyinin dəstəyi və Latviya Milli Kitabxanası ilə birgə əməkdaşlıq çərçivəsində Zəfər Gününə və "Şuşa ili" nə həsr olunmuş təntənəli konsert təşkil olunub. Tədbir Latviyanın ən müasir və tanınmış mədəniyyət ocaqlarından biri, Latviyanın çağdaş memarlıq nümunələrindən sayılan Latviya Milli Kitabxanasında keçirilib.

Latviyanın sabiq prezidenti Andris Bērziņš, Latviya dövlət qurumlarının rəsmiləri, bu ölkədə akkreditə olunan diplomatik korpusun, akademi, incəsənət, ictimai dairələrin nümayəndələri, Latviyada fəaliyyət göstərən ölkəmizin apancı diaspora təşkilatlarının üzvləri, həmçinin tələbələr tədbirdə iştirak ediblər.

● Teatrlarımızda

Kamal Abdullanın "Casus" komediyası Lənkəran səhnəsində

Özünün 132-ci mövsümünə başlayan Lənkəran Dövlət Dram Teatrının klassik və müasir Azərbaycan dramaturgiyasından nümunələr yanaşı, Qərib dramaturgiyasına da cəsarətli müraciət kollektivin yorulmadan axtarıqlarına olmasını göstərir.

Bu günlərdə teatrda Xalq yazıçısı Kamal Abdullanın "Casus" komediyasının premyerası keçirilmişdir. Tamaşanın quruluşçu rejissoru Anar Babalının 36 yaş var. O, Lənkəran teatrına qədr İrovan Dövlət Azərbaycan Dram Teatrında, Azərbaycan Dövlət Akademik Milli Dram Teatrında və Azərbaycan Dövlət Akademik Musiqili Teatrında rejissor kimi çalışıb. Cari ilin yanvar ayından isə Lənkəran Dövlət Dram Teatrının baş rejissoru vəzifəsinə təyin olunub.

Anar Babalının rəhbərliyi ilə qısa müddətdə kollektivdə sağlan yaradıcılıq mühiti formalaşmış, kollektivin hər bir üzvü teatrın inkişafına xidmət etməyə səfərbər olunmuşdur. "Casus" komediyası isə gənc rejissorun Lənkəran teatrında qurulmuş verdiyi sayca üçüncü səhnə əsəridir.

Onu da bildirdik ki, Xalq yazıçısı Kamal Abdullanın istədiyi, istərsə də elmi yaradıcılığında Azərbaycan xalqının dünyaya bəxş etdiyi ən nadir incilərdən sayılan "Kitabi-Dədə Qorqud" eposunun müstəsna yer tutduğu çoxlarına məlumdur.

"Casus" tamaşasının da sjuet xətti möh-z "Kitabi-Dədə Qorqud" eposundan qaynaqlan-mışdır. Lakin müəllif burada konkret olaraq "Kitabi-Dədə Qorqud"un heç bir boyundan istifa-fadə etməyərək, hadisələri yalnız öz bədi-i təxəyyülünün süzgecindən keçirmişdir.

Səhnə əsəri komediya janrında qurulsa da, bu komikliyin dorin qatlarında ürok sızıldan faciə gizlənmişdir.

Ağadın BABAYEV, Lənkəran

Sözü uca tutan şair

Cavid yanğısı

Oktyabrın 24-də anadan olmasının 140-cı ildönümü tamamlanmış Hüseyn Cavid də belə şəxsiyyətlərimizdən. Ədəbiyyata sevgi bəsləyən, əsl sözün dəyərini bilən hər bir azərbaycanlının ürəyində illərdir ki, aramı olmayan Cavid yanğısı var. Bu söz heykəlinin, parlaq simanın repressiyasının qanlı cayaqları ilə Vətəndən qoparılarq Sibirin gərdə-gəlməzində göndərilmişdən, İrkutsk vilayətinin Tayset rayonunda, ilik-lərə işləyən şaxtada kəməksiz, kimsəsiz, doğmalarından uzaq qərib bir dünyada dünyasını dəyişməsindən 81 il ötsə də, bu itkinin qəlbimizdəki yarası hələ də qalmaqdadır.

Cavid - adı repressiyanın simvoluna çevrilmiş şəxsiyyətlərimizdən, qırmızı terrorun 1936-1937-ci illərindən söz düşəndə ilk xatırladığımız adlardan biridir. Ötən əsrin 80-ci illərinin sonlarından indiyə qədər repressiya və bu qanlı cinayətin qurbanları mövzusunda ümumi şə-kildə çox yazılıb, Stalinin çox məsinimin özib keçdiyi tanınmış şəxsiyyətlərimizin həyat və yaradıcılığı müəyyən qədər təhlilə cəlb edilib. Bununla belə on azı Cavid nümunəsi göstərir ki, həmin insanlarla bağlı yəqinləməli, üzə çıxarılmalı, tarixi-mənəvi kontekstdə dövər-ləndirilməli məqamlar hələ çoxdur. Eyni zamanda repressiya qurbanı olmuş yara-dıcı şəxsiyyətlərimizə münasibətdə bax-ış bucağının dəqiqləşdirilməsinə də et-tiyac var.

O, sözü xəyanət etmədi

Bu fikri heç yaxına da buraxmadı. Uzun illər müəyyən emosiyaların, ağrı-acıların, belə insanların çəkdikləri mə-şəqqətlərdən dolayı məyusluqların təsiri ilə düşüncələrində həmin şəxslərin məzmun, zavallı obrazını yarıdılar. Amma Cavid şəxsiyyətinə yaşadığı dövrün əhatəsində nəzər salsaq, o zamana daxil ola bilsək, bu təsəvvürlərin osla böyük şairə uyğun gəlmədiyini, reallıqdakı Cavid əfəndinin bu təsəvvürləri inkar etdi-yini görəcəyik. O, bir mübarizə adamı idi. Bəli, günahsız idi, ona qarşı edilənlər, həbsi, repressiyaya moruz qalması böyük haqsızlıq idi, zülm idi, amma Cavid zavallı da deyildi.

Cavid məğrur, əylimləz, öz prinsiplərindən geri çəkilməyən şəxsiyyət idi və elə bunun da fəlakətinə uğradı. O, sözü müqəddəs sayırdı, sözü xəyanətə heç zaman özünə rəva görməmişdi. Toxundu-ğu problemlərlə, işlədiyi müvazirlə, yara-tdığı qəhrəmanlarla, dünyaya, insanlara münasibəti ilə hər cür ideologiyaların, quruluşların fəvqinə ucalmışdı və bunu hamıdan yaxşı özü bilirdi. Ona görə də Cavid əfəndi zamanın şərtlərinə, özün-dən qat-qat çıxılmaz diktərlərinə boyun əymirdi.

Barəsində müxtəlif tribunalardan səsləndirilən haqlı-haqsız tənqidlərə, mətbuat səhifələrində yazılan qərəzli yazılara rəğmənlə yənə də yolundan çə-kinmə fikrində deyildi. Əslində, Cavidin yaradıcılığı sovet dövrünün ideallarına yad deyildi. Sovet quruluşuna qədər Cavid bu ideallardan yazırdı, əzizlən, əzəb çəkən insanların problemlərinə di-qət yönəlirdi. Bununla belə o, insanı, ədəbiyyatın ideallarını kolxoz, sovxoz səviyyəsinə endirməyən əleyhinə idi. Şəxsiyyətə pərəstisi qəbul etmirdi. Eyni zamanda Cavid düşünmürdü ki, fəhlə-kəndli sinfinin bəlli bir məkanda hakimiyyətə gəlməsi ilə insanın bütün problemləri həllini tapar.

Bu halda o dövrün prizmasından baxanda "Cavid haqqətəndə də günahsız idimi?" sualı aktuallaşır. Cavidin böyüklü-

yü bu sualın cavabındadır. Sovet ideolo-giyasının pəncərəsindən Cavidin timsalında dövrün həyat şərtlərində sunmayan, öz mənəvi ideallarını, şəxsiyyətini qoru-yan, mənliliyini qurban verməyən günah-kar bir şair görürürdü. O, öz şəxsiyyəti ilə müəyyən olundu. Sosializm cəmiyyətinin eybəcərlikləri ilə bir araya sığmayan şəxsiyyət meyarları müəyyənləşdirirdi. Cavidə baxıb onun kimi yaşamaq istə-yənlər, belələri özünə ideal bilənlər yeni quruluşu böyük təhlükə doğura ya-rədirdilər. Ona görə də Cavid gec-tez ara-dan götürülməli idi və götürüldü də...

Bu güclü iradə sahibinə yalnız fiziki baxımdan üstün gəlmək olardı ki, dövrün məqam sahiblərinin bacardığı da yalnız bu oldu. İndi də adı lənətlə xatırlananlar Cavid sözünün, Cavid mənəviyyatının sarsılmaz gücü qarşısında o zaman da duru-şu getirə bilməmişdilər, bu gün də var-lıqları onun kölgəsində bir toz zərrəsi belə deyil.

Tənqid, yoxsa repressiyaya hazırlıq

Cavid şəxsiyyətinə böyük maraq onun repressiya olunmasının, həbsinin ayrı-ayrı təfərrüatlarına diqqət cəlb edir. İndi də ara-sıra bununla bağlı o dövrün mətbuat səhifələrindən, saralmış arxiv sənədlərindən hansısa maraqlı faktlar gün işığına çıxır, insanlar təqdim edilir, müzakirə olunur, həttə bəzən qarşılıqlı ittihamlara yol açır.

Cavidin yaradıcılığı yaşadığı dövrdə də daim nəzərdə olub, hər əsəri ədəbi ic-timəyyətdə böyük həssaslıqla, bəzən ciddi tənqidlərlə qarşılanıb. Ümumiyyətlə, Cavidin yaşadığı dövrdə ədəbiyyatın insan və cəmiyyət həyatında oynadığı rol müstəsna dərəcədə böyük və əhə-miyyətli idi. Ədəbiyyat, mətbuat vasitə-si oxuculara təqdim olunan yeni bədi-ə əsərlər, səhnəyə qoyulan dramlar, ədəbi qəhrəmanlar insanların gündümlük həya-tında mühüm yer tuturdu, onların maraq-larını istiqamətləndirirdi. Televiziya, so-sial şəbəkələrdə kimi kommunikasiya vasitələrinin yaranmasına hələ bir neçə on il vardı, insanlar, demək olar ki, ədəbiyyat-la nəfəs alırdılar. Ona görə də hər yeni bədi-ə ədəbiyyat nümunəsinin, o cümlə-dən Cavidin əsərlərinin ciddi şəkildə təftiş olunması, bəzən müəllifin hansısa yanınaşmasına görə sort tənqidlə üzləmə-si təbii qarşılanmalı idi. Bütün bunlar ədəbi prosesin ümumi məhiyyətdən irəli gələn hal idi və müəyyən mənada həttə inkişaf, qüsurların aradan qaldırıl-masına, prosesin qaynarlığına xidmət edirdi. Bundan başqa, ədəbiyyatda yeni nosillər, cərəyanlar formalaşaraq paralel inkişaf edirdi və onları hər birinin real-lıqlara, dövrün ab-havasına, ədəbiyyatın vəziyyətlərinə münasibəti fərqli idi.

Əfsuslar olsun ki, indi bəzən o döv-rün mətbuat səhifələrindən hansısa tən-qidi materiallar tapılıb dövriyyəyə bura-xılıb, bu materiallar repressiyaya moruz qalmış görkəmli şair və yazıçılarımıza qarşı "donos" kimi qiymətləndirilir. Fik-rimizə, o dövrü obyektiv araşdırmağa çalışan bir çox tədqiqatçılarımızın da ifa-də etdikləri kimi, bu məsələlərdə müm-kün qədər etiyahat olmaq, ədalətli tənqi-di münasibətlə məqsədli hücumları, həb-sə hazırlıq kampaniyalarını bir-birindən fərgənləndirmək lazımdır.

Reallıq budur ki, ara-sıra haqqında yazılan, səsləndirilən tənqidlərə rəğmənlə Cavid o dövrün ən çox pərəstisi edilən, şəxsiyyətinə hörmət bəslənən, əsərləri geniş çevrələrdə oxunan, səhnəyə qoyu-lan ədəblərindən idi və bunu onun həttə ən sort tənqidçilərinin yazılarında da duymaq mümkündür.

rəfdən Cavid fəhlə və kolxozçuların hə-yatından heç nə yazmamaqda günahlan-ır. Digər tərəfdən isə bildirir ki, o şair-dən neft və pambıqdan əsərlər yazmağı tələb etmir. Çıxışının hədə-qorxu hissə-sində isə əslində onun məqsədinin gələ-cək həbslər barədə xəbərdarlıqdan ibarət olduğu müəyyənəşir. "Siz bilirsiniz ki, vaxtilə Trotski Mərkəzi Komitənin bü-ro üzvü idi və firqanın ən birinci rəhbərlərindən idi... Lakin buna baxmayaraq, on-lar firqə prinsiplərini pozduqları üçün və şəxsi tənqid əsası ilə firqədən kənar edil-dilər" (Aslan Kənan "XX əsrdə repressi-yaya moruz qalanlar" əsəri).

Qurultayda çıxış edən Ağə Hüseyn Rəsulzadə (sonradan repressiya qurbanı olub) adı biri isə yazdığı əsərlərlə neft-dən, pambıqdan, onların planlarının hə-yata keçirilməsi yollarından bəhs et-məsinə şair və yazıçının əsas vəzifəsi ki-mi göstərir. Bu qurultaydan sonra Cavidə qarşı tənqidlər sistemli xarakter alma-ğa başlayır və onun əsərlərində məqsəd-li şəkildə əksinqilabi, millətçilik meyil-ləri axtarırlar.

509 nömrəli order

Yazıçılar İttifaqının 1937-ci ildə ke-çirilmiş iclaslarının birində ittifaqın sə-dri Hacıbaba Nəzərli həmkarlarını itti-faqı sinfi düşmənlərdən təmizləmək ha-qqında fikirlərinə şərik olduğunu bildi-rir. "...Biz bəzən ən böyük səhv bura-xanlar haqqında susuruq", - deyər sözləri-nə davam edir. - "Bələ ki, Mustafa Quliyev vaxtilə H.Cavid kimi kontrrevolü-siyonu indiyə kimi kimosə deməmişdir. Bundan başqa, ittifaq qəbul vaxtı Ələk-bərli, S.Vurğun, Nəzərli ilə bərabər, S.Rüstəmin də günahı olmuşdur. Mənə, biz hamımız partiya və hökumət qarşı-sında cavab verməliyik". Məruzəçi dü-şünürdü ki, o, bu ətrafına görə nə vaxt-sa cavab verməli olacaq. Maraqlısı budur ki, həmin çıxışından cəmi bir neçə ay sonra Hacıbaba Nəzərli özü də Pyatigorskda istirahətdə ikən xüsusi göstərişlə həbs edilib Bakıya gətirilir və repressi-yanın qurbanlarından olur.

1937-ci ilin martında Yazıçılar İttifa-ğında keçirilmiş plenumda dörd məsələ müzakirəyə qoyulmuşdu. 1.H.Cavidin mə-sələsi. 2.M.Müşfiqin məsələsi. 3.Ə.Ca-vadin məsələsi. 4.Y.Vəzirin məsələsi.

Plenum üç gün davam etmiş, demək olar ki, bütün yazıçılar və şairlər çıxışlarını özünütənqid ruhunda qurmuşdular. Şübhə-siz, əsas tənqid hədəfləri H.Cavid, M.Müşfiq, Ə.Cavad və Y.Vəzir olur. H.Cavid haqqında tənqidi fikirlərdən biri belə idi: "Yazıçılar icrisində Azər-baycanın həyatı ilə daha az maraqlanan və Azərbaycan əməkçilərinin mübarizəsinə dair bir şey yazma-mışdır".

Vaxt keçdikcə yaradıcılıq şəkilatla-rında gərgin durum, çarpışma daha da ar-tırdı. Professor Bədixan Əhmədov "Ədəbiyyat və repressiya" məqaləsində yazır ki, ittifaq üzvləri bir-birinə qarşı qaldırılır, iclas və plenumlarda yaradıcı-lıq işində daha çox siyasi mövqə ortaya qoyulurdu. Bir sözlə, Azərbaycan ədəbi mühitində repressiya hərətəli durmadan yüksəlirdi. Yuxarılarda isə Yazıçılar İtti-fağında repressiyanın aparılması üçün məqam gözlənilirdi. Belə bir məqam Azərbaycan K(b)P-nin XIII qurultayında reallaşır.

İradə ƏLİYEVƏ, "Azərbaycan"

«AZƏRBAYCAN» qəzetinin 1918-ci il 5 noyabr (Çərşənbə axşamı günü) tarixli XXXI nömrəsinin ADA Universitetinin dəstəyi ilə transferasiyası

AZƏRBAYCAN

Şənbə, 28 məhərrəmülhəram sənə 1337.
5 təşrin-i-sani sənə 1918.Gündəlik siyasi, ictimai, ədəbi,
iqtisadi türk qəzetəsidirMahall-i-İdarə:
Bakı, Vorontsovski və Qubernski
küçələrin küncündə 4 nömrəli evdə
"Azərbaycan" idarəsi.

Telefon nömrə: 39-60.

Tək nüsxəsi 50 qəpik.

Türk və İslamlaşma müfid məqalələrə
səhifələrimiz açıqdır.

Dərc olunmayan övraq iadə edilməz.

Dərc edilən məqalənin mükafatını
idara təyin edir.Abuna şəraiti:
Yanvarın birində Bakı üçün 24,
başqa şəhərlərə 35 rubladır.
Bir aylığı Bakıda 12,
başqa şəhərlərdə 19 rubladır.Elan fiatı: sətir 2 rubl. Karratla gedən
elənlər üçün güzəşt edilir.ELANİ-RƏSMİ
[RƏSMİ ELAN]Acil ehtiyacat [ehtiyacat] və istimdad [kömək istəmək] üçün tele-
fonla gündüzləri 25-80, gecələri 6-23 nömrəli Polis Müfəttişi-Ümu-
miliyyə [Baş Polis Müfəttişliyinə] müraciət edin.

ELAN

Qafqaz Müsəlman Ordusuna 7 ay müddətində 150 min pud mal və
qoyun atı vermək arzusunda olan zəvət [şəxslər] Mariinski caddədə 6
nömrəli evdə Ərzaq Şöbəsinin şəraitini [şərtlərini] bilə bilərlər.

710 6-5

BAKİ, GƏNCƏ VƏ BİLÜMUM
[ÜMUMİYYƏTLƏ] AZƏRBAYCAN
TACİRLƏRİ İLƏ ƏHALİYƏ ELANİ-RƏSMİTalan və ya oğurluq əşyası ilə alış-veriş edən saxtakar xırsızların
bir ən əvvəl yaxalınmalarını təmin və xalqı saxtakar xırsızların şər-
lərindən vəqəy [qorumaq] zəmində [yolunda] bər-vəchi-ati [aşağı-
dakı] təsəvvürat ittiqaz olunmuşdur [tədbirlər qəbul edilmişdir]:1. Heç bir tacirin "şot" təbiri olunan rəsmi fatura almadaqca, axər
[özgə] tacirdən hər hangi bir vasilə ilə hər hangi bir şey almış şid-
dətlə məmnun [qadağan] olduğu kimi, əhalidən də hər kəsin nə təc-
carandan [tacirdən], nə də qeyri kimsələrdən rəsmi fatura (şot)
almadaqca [çir, qumaş, möblə (mebel), xalı, səccadə, mücəvharat və
gümiş əşya, hübbat [danlı bitkilər] və heyvanat, hasil har növ
əşyadan hər şey əmalını surət-i-qətiyyədə [qəti surətdə] məmnudur
[yasadıqır].2. Şotsuz tutulacaq hər növ əşya və əmtəə miqdarı nə qədər az və
ya nə qədər çox olursa olsun, müsadirə olunaraq əlaqədarları [əlaqə-
dar şəxslər] haqqında şiddətli təqibəti-qanuniyyəyə [qanunla
nəzərdə tutulan icraatları] təvəssül olunacağı [başlanacağı]
əhəmiyyətlə elan olunur.

3. İşbu elan 10 gün müddətlə nəşr olunacaqdır.

Azərbaycan Polis
müfəttişi-ümumi BahaəddinELANİ-RƏSMİ
[RƏSMİ ELAN]Saxta polis və zabit uniforması ilə kəndi-kəndlərinə yalandan
təhərr [axtarış] məmuru (poiskovi) süsünü [görünüşü] verən İran əhli
və bəzi yerli gənc müsəlmanlardan müstəsnaq bil saxtakar kom-
paniyası daha təhərr komissarlığı tərəfindən dərdət edilmişlərdir
[tutulmuşdur]. Bunların istic-vabatından [sorgu-sual edilməsindən]
anlaşıldığına görə, cəbr [zor işlətmə] və təhdid surətilə səfdan
[sadaləvh] əhalidən hələ para və sairə alınmaqda və ya qəsb olun-
maqdadır. Əhali tamamilə bilməlidir ki, heç bir məmura heç bir
surətlə para və sair əşya verilmək haqqı və səlahiyyəti verilməmişdir.
Məhbusun [məhbuslar] və müqovfin [saxlanılanlar] və ya hər hangi
bir işdən dolaş [rihəsvat verməklə] hər kəs qəbrəsinin məhbusiyyət və
mövqifiyyətinə [həbsinə və saxlanılmasına] fayda əldə etməyə bədal
[əvəzində; qarşılığında], əlaqədarları [əlaqədar şəxsləri] şiddət tət-
biqinə təşviq edəcəklərindən, kimsə gizli vəsaitlərə müraciət
etməməli və hər hangi bir cəbr və təhdid və ya iğfal [aldatma] vəq-
uunda [baş verdikdə] dərhal: gündüzləri "25-80", gecələri də "6-23"
nömrəli Polis Müfəttişi-Ümumiyyətlə telefonla məlumat verməlidir.
Polis Müfəttişliyi ildırım sürətli hər kəsin ehtiyac və istimdadına
[köməyinə yetişməyə] hazırdır.

Polis müfəttişi-ümumi Bahaəddin

İkinci Azərbaycan qırqəsi [diviziya] taborlarında istixdam olun-
maq [xidmətə qəbul edilmək] üzrə türkə bilən 6 fəldərə lüzum
vardır. Arzu edən vəsiqələri ilə barəbar, hər gün saat 2-dən saat 6
sonraya qədər Rotsıldin evində qırqə sərbəbatinə [baş hakimiyyə]
müraciət etsinlər.

ELAN

Azərbaycan Cümhuriyyəti Polis müfəttişi-ümumisinin
Əhalinin 2 ay müddətində vərəqə əmalını üçün elan etdiyin
əmrə əlavə olaraq xəbər veririk ki, bu əmr müsəlman qadınlarına
ədi olmayıb, fəqət azar edənələr əkslərini [fotoqraflarını] alaçaqlar.

İZHARİ-TƏŞƏKKÜR

Bakıda yaşayan Rus Zabitni [Zabitləri] Cəmiyyəti, Qafqaziya
İslam Ordusu Baş Komandanı Nuri paşa həzrətlərinə rus zabitininin
ağır vaxtda əhvalını nəzərə alaraq məvacib və ərzaq verilmək
barəsindəki təşəbbüsətindən naşi [ötrü] təşəkkürlər izhar edirlər.

Zabitən tərəfindən vəkillər:

Miralay [polkovnik] Jurakovski
Miralay [polkovnik] Potopov
Nadvornı sovetnik Sopotov

TELEQRAF XƏBƏRLƏRİ

* Qalvits ordusundan: Maas çayının şərqi sahilində bütün gün
müddətli top atışması nəhayət dərəcə dahşətli bir surət almışdır.
Cənub-şərq müharibə meydanında alman əsgərləri Belqrad ilə
Səməndriyyənin hər iki tərəfində Tuna çayının şimal sahilinə çəkilmiş-
lərdir.* Vyana - Venedik vadisində təxliyə hərəkəti davam etməkdədir.
Bizim ümdə qüvvələrimiz cənub-şərqdə Tuna nəhrinin şimal sahilinə
çatmışlardır.* Roma - Erməni millətinin bərdə cam olmuş şümayəndələri
müstəqil Ermənistan təsisinə [xeyrinə] çalışmaqdadırlar.
* Xarkov - Bəhriyyə vəziri Maksimov, Qara dənizdə ingilis və fran-
sız gəmi donanması nüməyan olduğu [göründüyü] haqqındakı şayi-
ələri təkzib edir. Onun rayınca bu xəbərlər xayalet meyvəsidir.* Vyana - Avstriya almanlarının Milli Şurası müvəqqət bir məşrutə
[konstitusiyaya] qanunu hazırlamışdır. Hökumət işləri, 3 rəis və bir
üzvən ibarət İcraiyyə Komitəsinə verilir. Bu komitə Vilsona bir nota
göndərüb Avstriya almanları tərəfindən bitərəf bir hökumət təşkil
olunduğunu xəbər verməklə, öz nümayəndələrinin sülh müzə-
kirəliyinə iştirak etməyə buraxılmasını tələb edir.* Budapeşt - Slavoniyada iğtişaş artmaqdadır. Nasits şəhəri alov
içindədir. Mülkədarların sarayları talan və qarət edilməkdədir.
Əsgərlərdən fərar edənələr, kəndləri qarət edib yandırılır. Dəmiryol
hərəkəti dayanmışdır. Macarlar Fiume şəhərini saxlaya bildirdilər. Bu
şəhər xorvatlara verilmişdir. Macarıstan-Xorvat sərhədi boyu böyük
bir həyəcan hökmfərmdir [hökm sürməkdədir]. Macarıstan əhalisi
xorvatların macar torpağına soxulacağılarından ehtiyatla əsgər
göndərilməsini xəbərlədir.* Praqa - Çex Hökuməti, çex məşrutə [konstitusiyaya] qanunlarını
elan etmişdir.* Zaqrebdən xəbər verirlər ki, əsgərlərdən fərar edən minlərcə
nəfər Sava və Drava silsileyicibali [dağ silsiləsi] arasına cam olmuşdur.
Əsgərlərdən fərar edənələr şəhərləri və kəndləri qarət edib, ərzaq və
mal aparmaqda olan vaqonları tutub saxlayırlar. Əsgərlərdən fərar
edənlər müstəşakkidirlər. Onlar bir büro tərəfindən idarə olunmaq-
dadırlar. Zaqreb tacir və bankirləri, Zaqrebin əsgərlərdən fərar edən-
lər tərəfindən zəbt ediləcəyindən çox qorxurlar.* Berlin - "Berliner taqəblatt" qəzetəsinin Peştənd aldığı tele-
qraflara görə orada inqilab başlanmışdır. Milli Şura, hökumət işini öz
öhdəsinə götürmüşdür. Bütün əsgərlər və polis Şuraya təbəiyyət
etmişlərdir [tabe olmuşlar].* Vyana - Bohem Xalq Şurasının Aussiqdə ictiması vaqə olmuşdur
[iclası baş tutmuşdur]. Bu ictimada Bohemian almanlarla maskun qis-
minin alman torpağına ilhaqını [birləşdirilməsini] tələb edir.* Alman milli firqələri dünkün iclasda Andraşinin Vilson notasına
cavabı haqqında ədəmi-məmnuniyyət izhar etmişlərdir [narazılıq
bildirmişlər]. Çünki Andraşi notaya cavab vermədən əvvəl nə alman
hökuməti və nə də alman icra komitəsi ilə səsiz girmiş imiş. Alman
milli firqələri, Avstriyanın almanlarla məskun qisminin istiqlalıyyət
hüququnun saxlanılmasını və alman hökuməti ilə olacaq sazişin fəelən
icraya qoyulmasını icraiyyə komitəsində təkidən [israrla] tələb
edəcəklərdir.* Vyana - Imperatorun binəgüzarlığı [sərəncamı] ilə Avstriya-
Macarıstan donanması Aqrımda olan Cənubi Slav Milli Şurasına təs-
lim edilmişdir.* Paris - Macarıstan Hökumətinin binəgüzarlığı [sərəncamı] ilə
Fiume şəhəri xorvatlara təslim edilmişdir.

SÜLH ƏTRAFINDA

İstanbul - 1 təşrin-i-sani [noyabr]. Mütərikə [atəşkəs] əqd
edildiyindən naşi [imzalandığı üçün] 1918-inci sənəsinin 30 təşrin-
əvvəlindən [oktyabrın] etibarən bütün hər cəbhələrdə dava
hərəkəti [dövüş əməliyyatları] dayandırılmışdır.İstanbul - Türkiyə ilə İngiltərə miyanında [arasında] sülh müzakirə-
ləri [müzakirələri] iki məhaldə [yerdə] aparılır: İsvəçrə paytaxtı
Berndə və Midilli adasında. Müzakirətdə İngiltərə generalı Taunsend
vasitəçilik edir.Vyana - 30 təşrin-i-əvvəl [oktyabr]. Millətlər müharibəsinə mütərikə
və sülh əqdi [müqaviləsi] ilə xitam verilməsi haqqındakı mükərrar
[təkrarlanan] qətnaməmizə müvafiq olaraq İtaliya cəbhəsində
müharibə edən qoşunlarımız işğal edilmiş yerləri təxliyə edəcəklər.BAKİ HAQQINDA AZƏRBAYCAN
HÖKUMƏTİNİN NOTASIİstanbul qəzetələrində sentyabr ayı ortalarında Azərbaycan sülh
həyatının sədri Məhəmməd Əmin Rəsulzadə tərəfindən təqdim
edilmiş və eyni zamanda surətli, bitərəf və Mərkəzi hökumətlər
səfərlərinə göndərilmiş bir nota dərc edilmişdir. Almaniya ilə Rusiya
arasında əqd edilən [bağlanan] əlavə müahidənədə [vəzifələrdə]
Bakının Şura Hökuməti əlində saxlanması haqqındakı maddəyə görə
məzkur [adi çəkilən] notada Azərbaycan Hökumətinin Bakı şəhərinə
tarixi bir haqqı olduğunu isbat etmək üçün şəhərin tarixi haqqında
müfəssəl məlumat verilməmişdir. Bu tarixi hüquq coğrafi, iqtisadi və
milli təsəvvürlə isbat edilməkdədir. Həmçinin notada göstərilir ki,
Bakı şəhəri elm, mədəniyyət və sənaye cəhətinə də Azərbaycanla
əlaqədardır. Çünki ümumiyyətlə, iqtisadi, ictimai, dini və xeyri
[xeyriyyə] müsəlman müəssisələri Bakidədir.Məzkur notada Almaniya ilə Rusiya arasında əqd edilən əlavə
müahidənədə və millətlərin istiqlalıyyəti əsasına istinad edilmiş
haqqında təəccüb izhar edilir. Rusiya inqilabı tərəfindən elan edilən
və Brest-Litovsk əhdnaməsində təsdiq olunmuş əsas istinadən - ki
bu əsas üzərinə hər millət öz müqəddəratını həll etmək ixtiyarına
malik olur - Azərbaycan milləti Mərkəzi Dövlətlərin hüsn-i-münasi-
batına [müsbət yanaşmasına] etimad edərək, əslərdən bəri təzyiği
altında qaldığı Rusiya istibdadını yixib özünü müstəqil elan etdi.
Azərbaycan milləti, Almaniya Hökumətinin əlavə müahidənədə ilə
Azərbaycanın ruhani, iqtisadi və siyasi mərkəzi, paytaxtı olan Bakı
şəhərinin Rusiya əlində qalmasına rızasından xeyli narahət olmuş
idi. Notanın axırında ümidvarlıq bəyan edilir ki, Almaniya dövləti
Azərbaycan Hökuməti və millətinin Bakı şəhərinə malik olmaları
hüququnu ciddi surətdə nəzərə alar.

TÜRK MƏTBUATI

Bakının işğalı münasibətilə İstanbulda müntəşir [çıxan] "Yeni
gün" qəzetəsi, iri hərflərlə "Bakı üzərində Azərbaycan bayrağı
mütməvvic [dalğalanır]" sarlövhası altında bir mütəlia yazaraq
ümum türkləri, xüsusən Azərbaycanlıları təbrik və təbşirlə [muştu-
luqlamaqla] deyir ki:"Azərbaycan qitəati [birlikləri] Bakını zəbt etdilər. Din və irq qar-
daşlarımızı təbşir və təbrik edər.Cənubi Qafqaziya təşəkkül edən dinirə qarışıq Azərbaycan
Azərbaycan Hökumətinin paytaxtı olub, bir qisim ruslarla
ermənilərin zülmü altında inlayən Bakı şəhərinin Azərbaycan milli
qüvvətləri tərəfindən mühasirə edildiyini qəzetəmiz daha ikinci
nüsxəsində xəbər vermişdi. Türk ələminin ən mühüm mərkə-
zələrindən biri, qardaş bir hökumətin paytaxtı olan Bakının zülmü-
dün [düsmən zülmü] altında qurtarılması lüzumunu əhəmiyyətlə
nəzar-diaqəətə alan və bu xüsusda baş məqalələr, xəritələr, rəsmlər,
məlumat dərc edən qəzetəmiz, bu mübarək bayram günü də
Bakının istirdad [xilas] edildiyini qarelərinə [oxucularına]
müjdələməklə mübahidir [iftixar edir].Bakı şəhərinin iqtisadi əhəmiyyəti nə olursa olsun, bizcə hər şey-
dən əvvəl din və irq qardaşlarımız Azərbaycanlıların bəhaəqqin [haqlı
olaraq, haqları çataraq] təsis etdikləri yeni və gənc hökumətin pay-
taxtı olması etibarilə bizcə böyük və milli bir əhəmiyyəti vardı. Biz
yeni siyasi mövcudiyyətlə ortaya atılan Azərbaycanlı qar-
daşlarımızın zülmü [canlı, diri] və çalək [calad] bir mahiyyətlə
hökumətlərini tayid [təsdiq] etmələrini və paytaxtlarını da az
zamanda düşməndən təmizləyərək istiqalalarını ikmal və itməm
eyləmələrini [təkmilləşdirmələrini və başa çatdırmalarını] bütün
qəlbimizlə istəyirdik.Tanrı-təalaya yüz minlərcə şükür olsun ki, bu mübarək gündə bu
milli əməlinizin da [arzumuzda da] yerinə gəlməsi olduğunu xəbər
alaraq, müstəhayicə və məzur oluruq [hayacanlanırı və şad oluruq]
və biliriz ki, müqəddəratın cızdığı hüdud daxilində təəssüs etdikdənsonra paytaxtı da istirdad edən Azərbaycan Hökuməti, siyasi
mövcudiyyətinə kainata tanidəcəkdir. Şəhərimizdə bulunan
məhtərəm Azərbaycan heyəti-mürəxxəsəsini [nüməyandə heyətini]
təbrik edir və bütün İslam ələminə kəndisini əlaqədar və mühayic
edən [hayacanlandırın] bu müvəffəqiyyəti müjdələməklə milli və
qüds [müqəddəs] bir vəzifə yapmış olduquma qənat gətiririz"."Yeni gün" rəfiqimiz bərdərlənə [qardaşa] və səmimi səvinci
və Azərbaycana qarşı ibraz etdiyi [göstərdiyi] məhəbbəti xüsusən
"Azərbaycan Hökumətinin siyasi mövcudiyyətinə kainata tanitdir-
ması" haqqındakı mütəliəsini dərin bir hüsn-i-məmnuniyyət və
təşəkkürlə qarşılayaraq bütün ələmi-İslamın pənahı və
Azərbaycanın hamisi olan böyük Osmanlı türk qardaşlarımızın siyasi
mövcudiyyətimizi tanıtmaq məsələsində də bizə müzahirətdə
[köməklilikdə] bulunacağına əmin olmaqla bərabər, İstanbul mət-
butnının bu uğurda müvafiqatını [yardımını] diləyir.

İSTANBULDAKİ MƏKTƏBLƏR

Bu yaxınlarda İstanbuldan şəhərimizə gəlmiş mötəbər bir zat ilə
müshahibə əsnasında İstanbulda getmək istəyən tələbənin əşad
[şiddətli] dərəcədə etinasını calb etmiş əli və ədədi məktəblər
haqqında bir parça aldığımız məlumatı dərc etməkdən, getmək
istiyəyində [arzusunda] onların üçün mənfəətdən xali görmədim.Hələ İstanbulda məktəblərin həpsi açıqdır və işlərin çoxu da
leydlir [pansionlu]. Təbii, nəhəri məktəblər [gündüz məktəbləri] də
mövcüddür. Bəzi məktəblərdə yuxarı kurslarda (siniflərdə) təhsildə
olunanlar hər bəşvə sövq edildiyi üçün bir qəç məktəblərdəki yuxarı
siniflər qəranmışdır. Bu gün buradan getmək istəyənlər üçün onun o
qədər əhəmiyyəti yoxdur.Burada ədədi məktəblərini bitirmişləri orada dərülfünuna qəbul
edirlər. Darülfünunda maliyyə, ticarət, ədəbiyyat və fəlsəfə, hüquq,
mülkiyyə (mülki məmurlar yetişdirmək üçün) şöbələr vardır.Tibbiyyə məktəbi xüsusi şöbələriylə Türkiyə məktəblərinin bir-
incisindən ədd [hesab] edilə bilər. Çox eyi məktəblərdən yənə də
pedaqoji məktəbidir. Həm əsgəri mühəndis, həm mülki mühəndis
olmaqla xüsusi ticarət şöbəsində də təhsil davam edir. 3 sanalığ
dərülmüəllimin [müəllim hazırlayan məktəb] var. Burada üç dərli
müəllimlər hazırlayırlar: ibtidai, ədədi və ali məktəblər müəllimi.
Qızlar üçün dərülmüəllimat [müəllim hazırlayan məktəb] vardır.
Bundan maədə [başqa], xəstəyə bacılılıq üçün məktəblər açılmışdır
ki, orada ordu üçün baxıcılar və sihiyyələri yetişdirilir.Bir qəç sultanıyyə məktəbləri qız sultanıyyələri də Türkiyədə
ən gözəl adedilərdəndir. Maranqozluq [xərratlıq], ayaqçılıq və
başqa sənət məktəbləri də var.Bu gün bizə ən vacib olan Hərbiyyə məktəbində hər növ şöbələr
var. Belə ki, buradan gədcək tələbə, döşəyir gedib İstanbulda
təhsil edərsə, heç bir zaman aldanmış olmaz. İstanbulda hər haldə
Bakidan ucucluqdur. Belə ki, burada etdiyi məxariclə İstanbulda
ağayana bir həyat sürmək olar.

M. H.

GƏNCƏDƏ MİLLİ ZABİTAN
TƏFTİŞ VƏ İMTAHAN MƏRASİMİ

II

Məşq başlandı. Proqram üzrə tam dəstəgahlar görsəndi. İnsanı
heyrətə salan bir hal bomba müharibəsi idi. Belə bir müharibə,
Azərbaycanın paytaxtı Bakının alınması təşbiş göstərdi [can-
landırıldı]. Cavan balalar, nişan tərəfə ən əvvəl saxta bombalar
atdılar. Ondan haqiqi bomba atılması başlandı: göyün üzünü
tüstüdən duman tutdu, gürhəgür başlandı. Bütün şəhərə və ətrafı-
na zəlzələ misali səs düşdü. İnsanın tükləri biz-biz dururdu. Necə ki,
yüz bombalar partıldı, tamam paytaxtın alınmasının şəkli görsə-
ndi. Ondan sonra "fuqaslara", telli yollara bombalar atıldı. Yavaş-
yavaş yeriyyə telləri qaçqınlara kəsmək görsəndi. İnsan heyran olur-
du! Sonradan gənə sipərllər alb orada istehkamət yapmaq rəsmi
görsəndi. Bu dəxi gənə bomba ilə atəşləndirdi. Fənni-hərb [hərb
elmi] qanunu üzrə ən mühüm məsələ "fuqaslar" almaqdır. Bu
məsələdə böyük bir məharət gördük. Heyət gördüklərini lazımcına
taqdir edərək hər imtahanı dəftərə baş [qeyd] edib yazırdı.
Bombalar açılan zaman heyət və tamaşaçılar üç yüz addım fasildə
durmaqda idilər. Bunlar qurtarıqda "qaz" buraxılmaq və ondan nə
növ mühafizə edilmək elmi görsəndi. Cavan balalar gözəlcə ən
ədəbi bir türk lisanında bəyanat verdilər. Bu üç ay yarımın zamanın-
da bunların ədəbiyyatla belə əşinə olması bütün tamaşaçıları məb-
hut [heyran] edirdi. Onlar, Azərbaycanlı qardaşlarımızın nə dərəcə
müstədid [qabiliyyətlili, istedadlı] bir zat olduğunu gördülər. Ancaq
ustadları olmadıqı üçün indiyə qədər belə bir haldə qalmışlarıq!Yarım saat tənəffüs verildi. Mehmanlar xüsusi mənzilə gəldilər.
Burada çay təklif olundu. Gənə zabit namizədlərindən tar çalıb
türkü-şərqilər oxundu və milli rəqslər başlandı. Kimsə bacardığını
göstərdi. Tənəffüs bitdi. Tabor komandanı İrfan bəy nizam əmrini
verdi. "Silah omuz" əmri verildi. Burada təkrar ərz edimər. Xəyal
dərk edəmməz bir hal idi! Cavan balalar tüfənglərini əllərində bir
qələm oynadı misali göstəridilər. Ən mühüm bir fənni-hərb
göstəridi. At üstündə bölük komandanı nizamla qoşunu çəkdi və
dağları almaq təklifi eylədi. İki kilometrə qədər cavanlar ayrılıb bir-
birlərini təərrüz [hücum] eylədilər. Bu məsələ ən mühüm bir
nöqtəni göstəridi. Makinalı tüfənglər açıldı, fişəngbəzlik başlandı.
Tam iki saat müharibə davam eylədi. Bu tərəf o tərəfə qalib gəldi.
Məsələ ancaq yətdi.Baydaq və şeypurlarla cavanların bir yərə cam olunması təklif
olundu. Cavanlar şərqilər oxuya-oxuya bir yərə cam oldular. "Rahət
dur" əmri verildi. Heyət irəli gəldi. Əqəbində [arxasında]
tamaşaçılar durdular. Əli paşa həzrətləri birdən naxoş oldu və
həkimlərin təklifinə görə evə qayıtmağa məcbur oldu.Ən əvvəl ikinci Azərbaycan qırqəsi komandanı Nazim bəy
həzrətləri belə bir nitq söylədi:"Əfəndilər, bu gün Azərbaycanın hayatında ən sadlı bir gündür.
Biz sizlərin qardaşları olduğumuz halda, uzaq yerdən gəlib sizi belə
bir istedad sahibi gördükdə ənsəmizlə-qəlb [səmimi-qəlbən]
fərhənak olub [seviniib], sizi, deyil bu günə, vali gələcəklə təbrikedimər. Man kəndim müharibə tərəfdarı olmayıb da sülh və salah
[asayış] tərəfdarıyam. Lakin "Hazır ol cəngə, ağər istər isən sülhü
səlah" mövcibinə [...uyğun olaraq] kimsə ki, sülh istər, labüd cəngə
hazırlaşmalıdır. Çünki insan hər bəşvə hazır olarsa, bir kimsə ona tər-
rüz [hücum] edəmməz. Bu gün, əfəndilər, sizin böylə bir fənni-hərbə
əşinə olduğunuz man çox şad oluruq və ümidim budur ki, siz Azər-
baycan Hökumətinin müqtəddir [bacarıqlı] bir zabit və əsgərləri ola-
cağınız və gələcəkdə dəxi vətəninizi müdafiə edə biləcəksiniz. Açıq
bir məsələdir ki, vətəni müdafiə etmək üçün qüvvə təşkililə lazim gəlir
və siz dəxi bu qüvvəyə malik olunuz! Bu gün man Azərbaycan
Hökumətinə belə bir cavanların meydana çıxması ilə təbrik edimər.
Əmin olunuz ki, sizlərlə gələcəkdə hökumət [iftixar edəcəkdir]."Ondan sonra Maarif naziri Nasib bəy Yusifbəyov böylə bir nitq
söylədi:"Övdlərim! Hökumət mənim dilimlə sizə salam göndərdi və bir
neçə söz ərz etməyi mənə əmr buyurdu. Mən onunla kifayət
edəcəyəm. Hökumətin fikrinə, millətin və Azərbaycanın istiqbalı
sizin əlinizdədir. Əgər siz arzu etdiyiniz ordunun təşkilinə səbəb
olansınız, millətin istiqbalı [gələcəyi] təmin ediləcəkdir. Bu gün
gördüyünüz hünərləriniz mənə imən verir söyləməyə və Hökumətə
xəbər aparmağa ki, xitircəm ola bilərsiniz ki, istiqbalınız təmin olu-
nacaqdır. Əz bir zamanda sizin göstərdiyiniz hünərlər, dünyanın ən
zəki, ən mədəni millətlərinin balaları belə göstərə bilməyəcək
hünərlərdir.Şad olduq. Yaşayın ki, siz bu gün öz Hökumətinizi şad eylədiniz
və uzaq mənzillərdən gəlmiş bizim türk qardaşlarımızın ümidlərini
zəyə [puç] etmədiniz, onların say və təlaşları hadər getmədi.
Yaşayın və millət dəxi sizin sayınızda yaşaya bilsin!"Ondan sonra nazir həzrətləri üzünü Nazim bəyə tutub dedi:
"Bəy əfəndim, siz dəxi ən əvvəl Gəncə üçün və ondan son bütün
Azərbaycan üçün zəhmətlər çəkmişiniz. Siz Azərbaycanca əvvəlincil
göl olub, ən əvvəl Azərbaycanca qadam qoymusunuz, yaşayınız,
bizim sevgili Nazim bəyimiz."Ondan sonra nazir həzrətləri üzünü bütün təlimgah zabitinə
[zabitlərinə] və onların komandanı olan Atif bəyə tutub dedi:
"Bəy əfəndilər, hamınız ələlümum [ümumiyyətlə hamınız] və Atif
bəy ələl-xüsus [xüsusən] bu təlimgah barəsində böyük bir zəhmətə
uğraşmışsınız və nəticəsini bu gün gördünüz. Hamınız şad olunuz.
Baxınız, əməyiniz zəyə olmamışdır. Azərbaycanın cavanları öz
istədaları ilə barəbar, sizin sayınız və hümmətinizi bəyan etdilər.
Həddən ziyadə zəhmət çəkdiyinizi ətirafla, Azərbaycan gənclərinə
Hökumət və millət naminə təşəkkür edimər.Bu [şeyi ki,] Gəncədə görmüşəm və bilirəm, onu Hökumət itir-
məz və mən dəxi sizə çox yaşayınız deyirim."Sonra nazir həzrətləri üzünü Nuri paşanın pədəri Əhməd paşa
həzrətlərinə tutub dedi:"Paşa həzrətləri! Bu gün banisi sizin övdlərləriniz Ənvər və Nuri
paşalar həzrətləri olan Azərbaycanın mumaileyh [adi çəkilən]
paşalara böyük ehtiram var. Ümumtürk ələmi, baxıxus Azərbaycan
boynunda onlar böyük haqlar qoymuşlar ki, heç bir zaman millətin
qəlbindən və dimağından [beynindən] xatirətə silinməyəcəkdir. Bu
iki övlada malik olan padər [ata], bütün dünyada ələni açıq, başı yük-
sək qəzər və [iftixar ədə bilər]. Sizin kimi masud atalara ə təsadüf
edilər. Yaşasın Əhməd paşa və əziz övlədi."Nəşib bəy həzrətləri kəlamını qurtardıandan sonra Daxiliyyə
Nəzarəti idarə müdiri Mehdi bəy Hacınski böylə bir nitq söylədi:
"Ey türk! Bu gün Azərbaycanın namusu sizin əlinizdədir. Silə
barəbar gəlməklə, siz tərbiiyə verib meydana çıxartdığınız türk bəla-
ları Azərbaycanın varlığını və namusunu saxlayacaqdır. Bununla
barəbar bütün millət sizə etimad edərək balalarını sizə tapşıra-
caqdır. Belə surətdə bu gündən həmi-səlik yadınızda saxlayınız ki,
Gəncəmiz Yelizəvətpol olmuşdu. Əlhəmdülillah bu dəyişildi, əmma
Səməndər - "Petrovski"dir. Əmir Teymurun vətəni olan Türkiyənin
acnəbi əlindədir. Türkiyənin boğazı

«AZƏRBAYCAN» qəzetinin 1918-ci il 5 noyabr (Çərşənbə axşamı günü) tarixli XXXI nömrəsinin ADA Universitetinin dəstəyi ilə transferasiyası

Ruşən Əşrafə **6 ÇİÇƏKLƏRLƏ**

Sordum bütün çiçəklərə
Bumu əski rənglərinizi?
Əvvəlcə siz sarı, pənbə
Mavi, bəyaz, mor idiniz.

Şimdi sizi bən həp qızıl
Görüyorum, əcəb nədən?
Anlatınız bu sirr nəsil?
– Çoxdan bəri kökümüzdən

Bizə gələndə qızıl sudur
Bunun üçün əski gözəl
Rənglərimiz bizim yoxdur...
Buralarda sanki bir əl

Hər gün bizim kökümüzə
Bir qırmızı su töküyür
Topraqlardan özümüza
Qızıl bir şey süzülüyör...

– Bu qızıl şey nədir?
– Qoxla

Birər kərə həpimizi
Mayamızı sən də anla,
Söylətməkdən isə bizil!

Hər çiçəkdən bir qoxladım
Baxa qaldım heyran-heyran.
Qarib-qarib çox ağladım
Qoxuyordu həpsi də qan...

18-10-334, Bakı

İRƏVAN QUBERNİYASINDA MÜSƏLMANLARIN HALI

Bu günlərdə İrəvan müsəlmanları tərəfindən Bakıya gəlmiş nümayəndələr Türkiyə ilə həmhüdd olan uyezdlərin ağır şərait altında yaşadıklarını söyləyirlər. Məzkur [adı çəkilən] uyezdler hal-hazırda hərbi iqtisadına [səbəbdən] Osmanlı ordusu tərəfindən işğal olunmuşdur. Şu uyezdləri şərait üzrə [şərtlərə görə] Ermənistan vermək icab edir. Halbuki yerli əhalisi bilküllü [bütünüklə] müsəlmanlardır. Dörd yüz min daxi Ermənistandan buraya müsəlman əhali köçmüşdür. Hal-hazırda Osmanlı ordusunun bəzi qitəati [hərbi hissələri] buradan çıxdığından, şu nahiyələrin müsəlman əhalisi həyacan içindədir. Məzkur nahiyə axırını aylarda böyük və ağır imtahanlara uğramış, maddi cəhətdən büsbütün vardan-yoxdan çıxmış, erməni dəstələrinə dürlü əzalar və cəfalər çəkmiş müsəlman əhalisi Osmanlı ordusunun burada nüzul etməsi ilə təsəlliyə olaraq, canının masun [toxunulmaz] və məhfuz [qorunmuş, hifz olunmuş] qalacağına itminan edirdi [arxayın idi].

Şimdi isə şu yerlərdən Osmanlı ordusunun çıxması məsələsi ilə əlaqədar olaraq bədbəxt müsəlman əhalisini vüquq möhtəməl olan hadisət [baş verə biləcək hadisələr] qarşısında dəhşət və həşyət qaplayır. Onlar kəndlilərini Azərbaycan Cümhuriyyətinin bir cüzü [parçası] sanaraq, məzkur Cümhuriyyətin Hökumətinə müraciətə onların hər bir təərrüz [hücum] və tacavüzlərdən məsün qalmalarını təmin etmək barəsində istidada [xahişdə] bulunmağı kəndlilərinin vətəndaşlıq vəzifəsi ədd [hesab] etdilər. Vailla [yoxsa; elə olmasa] büsbütün tələf olacaqları mühaqqəqdir [qəçilməzdir]. Bundan naşi [bu səbəbdən] nümayəndələr Azərbaycan Hökumətindən Ermənistanla İrəvan müsəlman əhalisinin yerlərinə qaytarılması barəsində müzakirətdə bulunmasını istida etmişlər. Erməni-müsəlman məsələsinin sabiği tərz qurbanı olan İrəvan müsəlman əhalisinin səsi bütün Azərbaycan türkləri tərəfindən eşidilməlidir. Hadsiz-hesabsız əza və cəfalara uğramış İrəvan müsəlman əhalisinin yerdə qalanını müdaifə və mühafizə etmək bizim vətəndaşlıq vəzifəmizdir.

Azərbaycan Cümhuriyyəti İrəvan erməniləri ilə müsəlmanlar arasındakı münasibət [münasibətləri] yaxşılaşdıraraq bir qaydaya salmaq, İrəvan quberniyası müsəlman əhalisinin mənafeyini müdaifə etmək qəsdilə Ermənistan Cümhuriyyəti nəzdindəki siyasi nümayəndəsini tacili surətdə İrəvana göndərməyi qət etmişdir. Bizim Hökumətimiz İrəvan müsəlmanların halını yaxşılaşdırmaq barəsində hər bir təşəbbüsdə bulunacaqdır.

ERMƏNİ-GÜRCÜ İXTİLAFI

Sərhəd itxilafından naşi [ixtilaf səbəbindən] Gürcüstan Parlamanında bir neçə zət nitq söyləmişlər. Əzümilə [o cümlədən] Gürcüstan Hərbiyyə naziri Giorqədə bu xüsusda bəyanat verərək deyir ki:

“İstiqlaliyyətimiz elan edildiyi gündən etibarən öz bitərəfliyyətimizi izhar [göstərməsi] və bəyan etmişik. Biz başqalarına ağılıq xəyalında deyilik, fəqət öz hüdüdumuz mühafizə və müdafiə etməyi özümüza müqəddəs vəzifə ədd [hesab] edirik. (gurultulu əlaqış) İşbu ruhla da ordumuz tarbiyə verib hüdd müdafiəsinə göndərdik. (əlaqış) Ordumuz inqilab fütuhətini də [inqilabın nailiyyətlərini də] mühafizə etməlidir. Bu ordu vasitəsilə məmləkətimizdəki anarşiyyə bərtərəf etməyə [qaradan qaldırmaq] müvəffəq olacaq. Vətənimiz üzərinə yürüyəcək qorxunu da ordumuz bərtərəf edəcəkdir. Erməni qoşunları Türkiyə əsgərləri ilə etilafdan [razılışmadan] dolayı bizim sərhədimizi keçməyə başladı. O vaxt bizim müharibə elan etməyə haqqımız vardı. Fəqət müharibə elan etmədik. Biz qan tökmək tərəfdarı deyilik. Sülh və sairə tükənmədikcə ordumuz silaha sarılmayacaqdır.

Burada bir məsələ vardır ki, Parlamanın nəzarəti oraya cəlb etməyi özümə vəzifə ədd [hesab] edirəm. Bizim qoşunlarımız üzərinə erməni hissələri atəz açılır. Belə ittifaq [hadisələr] başqa yerlərdə də baş göstərməkdədir. Belə olarsa, üşyan surətini verərək amansız bir surətdə yarıtməyə çalışacağıız. (əlaqış) Biz lazımi tədabiri itxizax etməklə [tədbirləri görməklə], məsələni sülhçuyana bir tərəzdə [sülh yoluyla] hall etməyə çalışacağıız. Belə olmasa, ordumuz vətən və Cümhuriyyətimiz hüzurunda vəzifəsini hüsnifə edər [lazım olduğu kimi yerinə yetirər]. (gurultulu əlaqış)”

İctimaiyyəni-amiyyun [sosial-demokratlar] tərəfindən Arsenidə öz nitqində Ermənistanla Gürcüstan miyanındakı [arasındakı] itxilafın ən başlıca səbəbini üçüncü bir vasitədə görür. Arsenidə deyir ki, bütün Avropa sülh tərəfdarı olduğu halda, iki ufaq millət müharibəyə

soxulur. *“Bunun nəticəsi nə ola bilər? İşbu iki millət üçüncü bir millətin intriqasına qurban olub gedər. Fəqət biz bu vaxtdak müharibəyə başlamadıq, başlamaq fikrində deyilik də. Lakin nə qədər sülh tərəfdarı olsaq da, lazımi gələrsə müsəlləh [silahlı] olaraq xətti-hüdüdu-muzu [sərhədimizi] mühafizəyə hər halda hazırız.”* İctimaiyyəni-inqilabiyyun [sosialist inqilabçı] Nutsubidze öz nitqində deyir: *“Biz erməni millətinə dostluq göstərərək onları qəbul etdik, fəqət işbu millət bizə əvəzində nə verir? Biz ermənilərə müqabil [ermənilər qarşısında] qoşnuluq vəzifəsini ifa etdik. Ermənilər isə şükranini itir-mişlər. Erməni siyasi başçıları qorxulu bir oyun oynamaq xəyalına düşmüşlər. Ermənilər eşitməlidirlər ki, biz hürriyyət və məmləkətimizi mühafizə edəcə və bu uğurda Hökumətimizin dalınca qədəcəyiz. (gurultulu əlaqış)”*

Nitqlərdən sonra İctimaiyyəni-amiyyun [sosial-demokratlar] fraksiyası tərəfindən təklif edilmiş zeyldəki [aşığıdakı] qətnamə qəbul olunur:

“Gürcüstan və Ermənistan cümhuriyyətləri miyanındakı [arasındakı] itxilaf haqqında Hökumətin bəyanatını eşidərək, gürcü parlamanı məmnuniyyətlə qeyd edir ki, gürcü hökuməti tərəfindən itxizax olunmuş tədbirlər göstərilər ki, gürcü hökuməti itxilafın sülhlə yatırıl-masına çalışmış və çalışmaqdadır və ümidvar olur ki, Gürcüstan Hökuməti gürcü və erməni millətinə fəlakətli müharibədən saqındırmaq üçün hər dürlü tədbirlər görür.

Bununla bərabər, Gürcüstan Parlamanı bəyan edir ki, bütün itxilafı məsələlərin sülhlə həlli tərəfdarı olduğu halda, eyni zamanda heç vaxt heç kəsə izin vermez ki, Cümhuriyyətimiz ərazisinə soxularaq hürriyyətimizi təhdid etsin. Binaaleyh [ona görə] Parlaman, Hökumətin bütün tədabirini təsviblə [tədbirlərini bəyanaraq] növbəti məsələlərin müzakirəsinə keçir.”

Axırda Daxiliyyə naziri Gürcüstan istiqlaliyyətinin təsdiqi uğrunda Hökumətin təşəbbüsü və nəticələrinə göstərərək bəyan edir ki:

“İsveç Hökuməti istiqlalımızı qəbullla Stokholmda siyasi nümayəndə bulundurmamıza razı olmuş. İsveçranın Berlin səfiri, nümayəndə dostana bir nota verərək Gürcüstana nümayəndə göndərmişdir. Biz də cavabı nota vermişik. Danimarka Hökuməti istiqlaliyyətimizi qəbulu hazır olduğunu bildirmişdir.

Bundan əlavə, Hökumətimiz istiqlaliyyətimiz haqqında Etilaf dövlətlərinə müxtərlər [qeyd; müraciət] təqdim etmişdir. İngiltərə və Fransə səfirləri hüsnifə-cəhlə qarşılayaraq müxtərimizi əlverişli qeydlərlə öz Hökumətlərinə göndərməyi vəd etmişlər.”

BƏLƏDİYYƏ MƏCLİSİNDƏ

Təşirni-saninin [noyabrın] 2-sində Q. Qasimovun sədarət ilə Bələdiyyə Məclisinin növbəti iclası vəqə olmuşdur. İclasda ibtida [əvvəla] yeni uşaq xəstəxanasına iki doktor müavini təyin etmək məsələsi müzakirə olunaraq işbu qətnamə təsdiq edilir:

- 1) Uşaq xəstəxanasında iki doktor müavini təsis edilsin.
- 2) 1914 sanədən gec bitirmək şərt ilə iki gənc doktor işbu vəzifə ifasına cəlb edilsin.
- 3) Müavənlər iki ay müddətində təyin edilsinlər.
- 4) Müavənlərin məvacibi doktor məvaciblərinin nisfi [yarısı] miqdarında olsun.

Bədahu [öndən sonra] Bələdiyyə İdarəsi üzvləri məvaciblərinin artması məsələsinə keçərək Bələdiyyə əmininə [sadrinə] 1000 rubla, onun müavini və başqa üzvlərə beşer yüz rubla maaş təyin edilir.

Sonra müştərik müqavilənamənin [kollektiv müqavilə] barəsində Pərcixin bir məruzə oxuyur.

Məsələnin həlli təşirni-saninin 12-sinədək təxir edilir.

Nəhayət, şəhər üçün taxil alınması haqqında Smirnovun məruzəsindən sonra iki maddədən ibarət bir qətnamə qəbulu keçir:

- 1) Taxil məla əvəz etməklə əlmalı. Alınacaq taxil əvəzində ¼ para, ½ mal verəlməlidir. Sülh zamanı qiymət əli alınacaqdır.
- 2) Bələdiyyə İdarəsinə ikinci dəfə olaraq Azərbaycan Hökumətinə müraciət edərək, Bələdiyyə Məclisinin 10 təşirni-əvvəldə [qıtblaybda] qəbul etdiyi qətnamə üzrə qar [borc] para alıb taxil surətdə taxil əlmağı təkid etməlidir.

Axırda Bələdiyyə İdarəsinin un, əkmək, buğdaya olan taksanı fəsx [ləğv] etmək təklifi qəbul edilir.

Nəticədə Təşirni Komisyonu tərəfindən göstərilmiş Təftiş Komisyonu namizədləri təsdiq edilirlər.

BAKI XƏBƏRLƏRİ

• Maliyyə naziri bəndərsuz satılan tənəkə emalatı önünü almaq qəsdilə lazımi tədabir itxizax edir [tədbirlər görür]. Bundan naşi [bu səbəbdən] tənəkə emalatı fiyatı endirildi.

• Bələdiyyə İdarəsi cənbindəki [nəzdindəki] Məktəblər Komisyonunun təşəbbüsü ilə Maarif Nəzarəti əmri mövcubinə [əmrinə əsasən] həcz [müasirə] edilmiş dərs kitablarının bir hissəsinin şəhər məktəbləri üçün verilməsinə Maarif naziri razı olmuşdur.

• Şuşa və Ağdamla Şuşa qəbirə müxabirəti [əlaqəsi] təcdid [bərpa] edilmişdir. Qaryagınla Şuşa arasında teleqraf və poçta münasibəti [əlaqəsi] başlanmışdır.

Silah təslimi haqqında
Daxiliyyə naziri həzrətlərinin xüsusi əmrinə görə, Mərkəzi Ev Komitəsi bütün ev təşkilatlar[ının] diqqətlərini atidə mündəric [aşığı-da dərc olunan] qətnaməyə cəlb edir:

- 1) İşbu elandan dörd gün keçəndə silah təslimi vaxtı bitir.
- 2) Silahlı olan zavət [şəxslər] dairə komitələrinə təslim etməlidirlər. Silah yerli bilan əşxas [şəxslər] isə təhrihin [yazılı surətdə] Mərkəzi Ev Komitəsinə məlumat verməlidir.
- 3) Ev komitələri işbu məsələyə lazımi əhəmiyyət verməlidirlər. Bir evdən silahlı tapılırsa, silah saxlayan zət [şəxs] və ev komitəsi heyət-i rüəsası [rəhbər şəxsləri] şiddətli cəzaya uğrayacaqlardır.

Müəllimlər iclası
Çarşənbə günü təşirni-saninin [noyabrın] 2-sində Bakı quberniyası Məkatib [məktəblər] müdiriyyəti dəftərxanasında Lənkəran və Cavad uyezdli xalq məktəbləri müəllimlərinin ümumi iclası vəqə olaraq, məhəll-i-xidmətlərinə [xidmət yerlərinə] getmələri məsələsinə müzakirə edəcəklərdir.

- Ev sahiblərinin ev vergisini 20-dən 10 faizdək əksiltmək barəsindəki təşəbbüslərini Bələdiyyə İdarəsi rədd etmişdir.
- Ərzaq Nəzarəti tərəfindən alınmış məlumatda və, Vladıqafqaz dəmiryolunun Qusqaray mövqifində [stansiyasında] dəmiryolu

zəbtiiyyəsi [nəzarətçisi; administrasiyası] yoxdur. Mal göndərənlər özləri mallarını vaqonlara yığıb, keçən qatara bağlayaraq yola salırlar. İşbu mövqifdə zəbtiiyyə yoxluğundan dolayı Ərzaq Nəzarəti ərzaq göndərməsini qaydaya salmaqdan acizdir.

- Milliləşmiş darülmüəllimin [pedaqoji məktəblər] və Nuxu, Qazax ailibitəidi məktəbləri üçün Bakıdan lazımi miqdarda tədrisat və dəftərxana ləvaziməti göndərilmişdir.
- Xaçmaz və Quba ilə teleqraf müxabirəti [əlaqəsi] başlanmışdır. Bundan naşi [başlandığına görə], hər növ teleqramlar qəbul edilir.

Xalq Təsərrüfatı Şurasında
Ticarət və Sənəat [Sənayə] nazirinin rəsmi əmri mövcubinə [əmrinə əsasən] hal-hazırda milliləşmiş neft və başqa malların hesabı edilir. Əlavə ənvə' [müxtəlif] firma və başqa zəvətin da [şəxslərin də] Xalq Təsərrüfatından tələbləri tərtib və qaydaya salınaraq hesab edilir. Anbarlarda bulunan neft və neft məhsulətinin [məhsullarının] hesabı iki gündən sonra qurtaracaqdır.

TEATRO VƏ MUSIQI “Nadir Şah Əfşar”

Bazar günü təşirni-saninin [noyabrın] 3-ündə Bakıda Türk Teatrosunun qış mövsümü açılması münasibətilə halımıza [məsür dövrümüza] pak yağışın [yaraşan] İrənin inqilab zamanından götürülmüş Nariman Narimanovun əsəri “Nadir Şah Əfşar” draması Hacıbəyov bərdərləri müdiriyyəti artistləri tərəfindən mövqeyi-tamaşaya [səhnəyə] qoyuldu. Birinci pərdədən irəli səhnəyə məşhur aktyorlarımızdan Hacıqala Abbasov çıxıb türk qardaşlarımızın rəşadəti, onların yüksək dəğləri əşarəq bizə imdad əlini uzatmaqla neçə illərdən bəri rus çarlığı sansürü [senzurası] altında inildəmiş Qafqaziyyə türkləri səhnəsində bir qədər vüs'ət, bir parça gözəllik və sənəət xidmət imkanı olacağına ümid bəslədiyini izhar etdi.

Öndən sonra rus teatro dəstəsi müdiri Amiraqo, türkəcə bilmədiyinə təəssüflərlə izhari-etizər bə'dində [türkəcə bilmədiyinə görə üzrə-xahlıq etdikdən sonra] rusca bir nitq irad etdi. Nitqi bu idi ki, siyaset işlərinə kənardə durub daima sənət üçün çalışdığından, bu gün yənə də səhnənin ixtiyarı ona verilmişdir.

Bakı səhnəsinin Azərbaycan hakimiyyəti altında zaman-zaman gözəlləşməsinə bir tərəfdən say və qeyrət ediləcəkdir.

Bunlar getdikdə, sevgili aktyorlarımızdan Mirzəağa Əliyev, cavən şairimiz Cavadin türk rəşidiləri [igidlərinə] ithaf etdiyi şeirlərdən bir parça oxudu və əlqışlara nail oldu.

Gecə vaxt keçəyindən dolayı nətəməm qalan şu faciə ümumiyyətlə yaxşı oynanıldı, fəqət göstəriləy pərdələrdən Nadir Şahın şikarı şayani-təqdir [taqdirəlayıq] idi. Ən mühüm rollardan olan Nadirin rolunu öhdəsinə götürmüş Cənab Sidqi Ruhulla cənabları hamı rolunu və həm də rejissorluq vəzifəsini layiqlə ifadə qırdı oldu.

Ləyaqətlə rollarını ifa edənlərdən Mirzə Mehdi xan rolunda Hacıqala Abbasov, sonra görüclülük və elçilik edən gənc aktyorlarımızdan Atakişizadə İbrahim idi. Rzaqulu Mirza rolunda Xəlil Hüseynzadə, Təhməsin rolunda Rza Darablı cənabları usta artist olduqlarını bildirdilər. Heydər xan rolunda mərhum Hacı Cabbarzadənin yeri görünürdüdə də, Anaplı cənabları bu rolu məhİRəna və mühiləna [hiyləgər] oynamaqla bir qüsür qoymadı. Digərləri də rollarında o qədər də fəna deyildilər. Gələcək tiyatrolarımızın daha gözəl çıxacağına ümidvarız.

M. C.

LƏNKƏRANDAN (xüsusi müxbirimizdən)

Məlum olduğu üzrə, Bığəraxov tərəfindən dəvət edilmiş ingilislər bir müddət Lənkərandə qaldılar. Şimdi ingilislər tacili surətdə ləvaziməti-hərbiyyinə alaraq Ənzəliyyə getmişdir və beləliklə ingilislər öz işlərinə burada xitam vermişlər. İngilislərin ricəti [qayıtması], şayiətə görə, siyasi əhvəldən iləri gəlmişdir. Muğandakı iki ingilis zabiti oradan qaçıyıb Ənzəliyyə getmişlərdir. Biz “Qafqaz-Merkuri” cəmiyyəti kantorasından bilet əldəgimiz vaxt ingilislər camaata deyirmişlər ki, Türkiyə ilə İngiltərə miyanında [arasında] möhkəm sülh əqd edilir [bağlanır]. Azərbaycana da bu sülh mövcubinə [bu sülhə əsasən] istiqlaliyyət verilməlidir. Bundan naşi [bu səbəbdən] ingilislərin burada qalması bicəddir [yersizdir].

Mərkəzi Kaspi Donanması tərəfindən Sara adasında hazırlanmış taxil, İngiltərə qoşunu üçün Ənzəliyyə göndərilir. Böyləliklə, Lənkəran əhalisi acılığa məruz qalacaqdır. Əlbəttə ki, Mərkəzi Kaspi Donanmasının başçıları müqəssirdirlər: onlar kəndlilərin taxilini uzatıb qiymətə həcz [müasirə] edərək ingilislərə baha qiymətə satırlar. Bolşeviklər tərəfindən həcz edilmiş vapırları da ingilislərə satılması aşkar olur. Şayiətə görə bunlar da İrana getmək fikrindədirlər.

XARİCİ XƏBƏRLƏR

* Vladıqafqazdan gələnlərin dediklərinə görə, orada bolşeviklərlə kazaklar miyanında [arasında] ciddi müharibə başlanmışdır. Tarəfeyn [iki tərəf də] çoxdan hazırlanmış. Axır vaxtlar bolşeviklər fişəng və mərmi azlığından ciddi çıxışlar yapmayırmışlar. Fişəngi biri 5 manatdan gizli surətdə almışlar. Bolşeviklərin Nikolay pulu qur-tardığından naşi [qurtardığı] üçün, axır vaxtlar heç bir ləvaziməti-hərbiyyə almayırmışlar. İnqışların bolşeviklərə kömək edib-ətməyəcəkləri məsələsi aydın deyildir. Bunlar həlalik bitərəfdirlər. Sunjən xətti kazakları Mozdoxdan kömək almışlardır.

Şura hüdüduunun qapanması
Trotskinin əmri mövcubinə [əmrinə əsasən] Velikorusiyanın hüdüdu qapanmışdır. Vyatkaya şiməndif [qatar] hərəkəti dayandırılmışdır.

Kəndlilərin Krasnova müavinəti [köməyi]
Voronejdan verilən məlumata görə, Zadonsk və Boquçarsk qəzalıların kəndliləri Krasnova müavinət etmək qəsdilə dəstələr düzəldirlər.

Belqrad - Moskvadan verilən xəbərlərə görə, əks-inqilabla mübarizə edici komitənin əmri mövcubinə [əmrinə əsasən], fərar etmiş zabitan, sarvətdarlar, tüccar və başqaların qadın və övladını tövqif [həbs] edirlər. Bunları məktub yazıb, fərariləri dəvətə məcbur edirlər. Bu əmrə əməl etməyən ərvad-uşaqları gülləbaran edirlər.

İnqilab intişarına [təbliğinə]
“Kommunist” təşirni-əvvəlil [oktyabrın] 8-indən xəbər verir: Tseka Andjelik Balabanovanın qətnaməsinə görə, Yasinski ilə Qorkiya beynəlmiləl itctimaiyyət və inqilab naşr və təbliğindən ötrü

bir milyon rublə təxsis edilmişdir [ayrılmışdır].

Hürriyyəti-kalam [söz azadlığı]
Saratovda əks-inqilabla mübarizə edici komitənin sədri Qenkinin imzasıyla soyaq və cəddələrdə elan yazışdırılmışdır. İşbu elanda Şura Hökuməti fəaliyyəti açıq-açığa tənqid edəcək əşxasın [şəxslərin] qətl ediləcəyi vəzifəmişdir.

Bolşeviklərlə mübarizə
Moskva - Kiyevdən Şura Hökumətinə mövsuq [etibarlı] mənbələrdən xəbər verirlər ki, Krasnov Hökuməti ilə Kuban Hökuməti Etilaf hökumətlərilə müzakirə [müzakirələrə, danışıqlara] girişmişlərdir. İngiltərə nümayəndəsi Krasnova bəyan etmişdir ki, Etilaf hökumətləri bolşeviklər əleyhinə bir blok düzəltməkdədirlər. Bunlar Mərkəzi Rusiyadakı Şura Hökumətinə yıxmağa çalışacaqlar. Etilaf hökumətləri hər ay Krasnova və başqa Ağqvardiyyə təşkilatları nəfinə [yararına] müəyyən bir məbləğ göndərməlidirlər. Krasnov, Almaniya Hökumətinə də bu xüsusda müraciət etmişdir. Krasnovun nümayəndələri Almaniya ərkani-hərbinə da [Baş Qərargahına da] gəlmişlərdir. Ərkani-hərb, Almaniya Hökumətinin də razılığını bəyan etmişdir.

Bolşeviklərlə ukraynalılar
Xarkov - Təşirni-əvvəlil [oktyabrın] 31-ində Hərbiyyə Nəzarətindən verilən hərbiyyə xəbərlərinə görə Starodub dairəsində ukraynalılar üşyançı bolşeviklər miyanında [arasında] toqquşma olmuşdur. Starodub və Buçki kəndi üşyançıların ağır top atəşlərinə məruz qalmışdır.

Samara - Səbiq komandan evində gizli bir otaq tapılmışdır. Əks-inqilabda müttəhim olanları burada gülləbaran edirmişlər.

Türküstanda
Daşkənd - Səbiq Pətroqrad qradonaçalnik Cunkovskinin rəyasəti altında İngiltərə parəsi ilə işləyən bir əks-inqilab sui-niyyəti [qanunsuz təşkilat] kəşf edilmişdir. Bir çox adam tövqif [həbs] edilmişdir.

İDARƏYƏ MƏKTUB “Azərbaycan” qəzetəsi müdiriyyətinə

Salyan camaatı tərəfindən Salyandakı İkinci Azərbaycan Fırqəsi qoşunlarına və xəstəxanalarına cürbəcür edilən kömək hesabıyla [səbəbiylə] Salyan əhalisinin öz təşəkkürat və təqdir etmək təbliğinə [təşəkkür və təqdirimi çatdırmağa] qəzetənizin vasitə olması təmənnəni olunur.

İkinci Azərbaycan Fırqəsi komandanı

POSTA QUTUSU

Baytar əfəndiyə (Sabunçuda): Məqaləniz xüsusunda kəndinizlə görüşmək istərdik.

ELAN

Mənzil Müfəttişliyinə iki nəfər türkəcə qonuşan bakılı və yaxud Bakı şəhərinə bələd məmur lazımdır. Ünvan: Mariinski caddədə, nömrə 6.

711 6-5

YANĞINDAN SIĞORTA EDƏN MOSKVA CƏMIYYƏTI

Yanğından hər növ əmlak siğorta edir. Məsələn ev, ev müxəlləfatı [əşyası], mal, zavod, nədd məhsuləti və qeyrə [və ilaxır]. Mərkəzi acenta: İ. P. Şreyder. Ünvan: Köhnə polis caddəsində Qınatının 10 nömrəli evində. Telefon 5-47.

239

ELANLAR

Mamafeldşer M. K. Markoviç
Hamilə və azad olmuş qadınları qəbul edir. Bədənə dərman vurur və masaj edir. Hər gün saat 10-dan 12-yə kimi. Nijni Klədbişinski caddədə ev nömrə 89. Telefon 34-36. Burada həkim daxiliyyə və əmrəzi-tənəsiüliyyə [kənsi xəstəlikləri], qadın və cərrahiyyə naxoşları saat 3-dən 5-ə kimi qəbul edir.

240

Doktor F.S.Şteyn

Naxoşları qəbul edir səhər saat 9-12-yədək, axşam saat 5-dən 7-yədək.

Mariinski və Tarqovi caddələrin küncündə Əşrafəvov evi, “Jori” əksxanası. Telefon nömrə 54-44.

232 25-3

Arvad diş həkimi Məiseyeva-Levin

Olqinski caddədə ev nömrə 5, 3-üncü mərtəbə, sağda. Telefon nömrə 06-23.

Dişlərə müalicə edir, çıxarır. Kauçuk və qızıl üzərində səbiq Berlin şəhər müalicəxanasının müdiri nəzarəti altında süni dişlər qayırılır. Qəbul edir: səhər saat 9-dan 1-ə kimi; axşam saat 5-dən 8-ə kimi.

216 25-11

Arvad diş həkimi Z.A.Sextər xanım

Dişlər ağırsız çıxarılır. Qızıl qapaq, qarma və hər növ qayırma dişlər. Dişin yaxşı qayırılması təmin olunur. Kənardan gələnlər üçün iş tezlilə görürlər. Qiymətlər münasibdir. Qəbul olunur 9-dan 2-yə və axşam 4-dən 7-yə kimi. Vorontovski küçə, 14 nömrəli evdə, paradni qapıdan.

215 25-12

Diş müalicəxanası S.M.İtkinin süni diş laboratoriyası

Dişlərin ağırsız çəkilməsi. Təzə üsulla farfor və qızıl dişlər qon-darılması. Dişlərinin qayıdırmaq və diş qoydurmaq xahişində olanlar səhər saat 9-dan 1-ə və 4-dən 6-yə qədər qəbul olunurlar. Ünvan: Bolşoy Marskoy küçədə 37 nömrəli ev, telefon 06-25.

208 25-14

Müdirlər: Ceyhun bəy Hacıbəyli Şəfi bəy Rüstəmbəyli

Erməni-gürcü itxilafı

“Sülh və sairə

Şuşa hər bir azərbaycanlı üçün müqəddəs yerdir

Əvvəli 1-ci səh.

Şuşanın düşmən tərəfindən işğalı digər rayonlarımızın işğalına da vəsül oldu. Xalqımız ev-əsiyindən didərgin düşdü, çəkmediyi bəla qalmadı...

Azərbaycan sərtişsizlərin uduzduğu Birinci Qarabağ savaşından mayus olsa da, təslim olmadı. Ruhdan düşmədi, toparlandı, güc topladı. Xalqımız bir gün də olsun Qarabağı yenidən qaytaracağına inamını itirmədi. Xüsusilə dövlətimizin başçısı dəfələrlə çox inamla və konkret şəkildə bəyan edirdi ki, "Biz torpaqlarımızın bir qarışını da heç kimə güzəştə getməyəcəyik".

İlham Əliyevin hakimiyyətə gəlişindən sonra ölkədə ordu quruculuğuna diqqət daha da artırıldı. Dövlətimizin iqtisadi gücü günbəgün gücləndi. Görülən işlər, aparılan uğurlu siyasət hər gün bizi anbaan qələbəyə, Qarabağa yaxınlaşdırırdı. Nəhayət, 27 sentyabr 2020-ci ildə ordumuz İlham Əliyevin sərkərdəliyi ilə düşmənin özbaşnalıqlarına bircə bircə son qoymaq üçün zəfər yürüşünə çıxdı. Dövlət başçısının dediyi kimi, "Şuşaya gedən yol 27 sentyabr tarixində başlamışdır. Mühəribənin ilk günündən son gününə qədər Azərbaycan Silahlı Qüvvələri yalnız irəlilədi, 44 gün ərzində bir gün də geri addım atmamışdı. Halbuki biz dünyəvi hərbi tarixdəndə bilirik ki, bəla çətin müharibələrdə, xüsusilə bizim üçün əlverişsiz relyef şəraitində gedən müharibələrdə maneəvərlər də olur, geri addımlar da olur və gözlənilməz hadisələr də olur. Ancaq bizi qələbəyə aparacaq güclü iradə idi. Vətən sevgisi idi, hərçilərimizin peşəkərligi idi".

Zəfər Günü dövlət başçısı xalqımızın mənəvi qalası Şuşa haqqında danışarkən fikirlərini belə izah etmişdir: "Təkcə ona görə yox ki, Şuşa Qarabağın tacıdır. Ona görə yox ki, Şuşanın strateji yerləşməsi

faktiki olaraq onun azad olunmasından sonra mühəribənin taleyini həll edirdi. O cümlədən ona görə ki, Şuşa Azərbaycan xalqının ürəyidir, canıdır, hər bir azərbaycanlı üçün müqəddəs yerdir. Hər dəfə Şuşada olarkən, - mən son iki il ərzində Şuşada on dəfədən çox olmuşam, - hər dəfə Zəfər yolu ilə Şuşaya yaxınlaşarkən mən və əminəm ki, hər bir insan bir daha hərçilərimizin qəhrəmanlığını, fədakarlığını, peşəkərliliyini görür. Çünki Zəfər yolu adlandırılmışdır yol cəmi iki ilə yaxındır ki, çöküb. Qəhrəman övladlarımız dağlardan, meşələrdən, dərələrdən, çığırlardan bu uzun məsafəni qət edərək, qanlı döyüşlərdə düşməni məğlub edərək Şuşaya yaxınlaşmışdır. Ondan sonra sıldırım qayalara dirmaşaraq, yüngül silahlarla küçü döyüşlərində, səhər döyüşlərində, əlbəyaxa döyüşlərdə düşməni məğlub edib, torpağımızdan qovub, üçrəngli bayrağımızı Şuşada qaldırır".

Şuşa bu gün Azərbaycan Ordusunun gücünün, qüdrətinin simvoludur.

Birlik olan yerdə dirilik olur

Xalqın gücü onun birliyindədir. Dövlət başçısı İlham Əliyevin xalqın böyük əksəriyyətinin etimadını qazanıb Prezident seçildiyi ilk günlərdə "Mən bütün Azərbaycan xalqının, hər bir Azərbaycan vətəndaşının Prezidentiyəm. Mənim borcumdur ki, imkan daxilində hər bir vətəndaş inkişafa, yaxşılaşmağa doğru irəliləyişi görsün və onu hiss etsin", demişdir. Hakimiyyətə gəldiyi ilk gündən bütün yollar xalqı birliyə aparırdı. Bu uğurlu siyasət 44 günlük Vətən müharibəsi günlərində öz müsbət nəticəsini parlaq şəkildə göstərdi. Xalq qələbəmizin rəmzi olan "dəmir yumruq" ə döyüş rəhbərinin ətrafında sıx birləşdi. Bu birlik düşmənin canına vələvə saldı. Gözünü qorxutdu. Zəfər Günü Şuşada əsgərlərin qarşısında çıxış

edən dövlət başçısı xalqımızın birliyini somimiyyətə belə ifadə etdi: "Mən dəfələrlə deyirdim, bu gün də deyirəm, biz böyük ailəyik. Azərbaycanda yaşayan bütün xalqlar bir böyük ailənin üzvləridir. Yaxşı günlərdə, ağır günlərdə bir yerdəyik və bu birlik dünya miqyasında nadir dəyərdir. Baxın, biz başqa ölkələrin təmsilçiləri milliyət, dini, etnik zəmində narazılıq, toqquşma, inamsızlıq görürük. Azərbaycanda nə görürük - birlik, qardaşlıq, dostluq! Azərbaycanda yaşayan bütün xalqlar Qarabağ uğrunda ölməyə gedirdilər. Bu, bizim böyük dəyərimizdir. Biz bunu, bu dəyəri daim qoruyub saxlamalıyıq, gücləndirməliyik. İkinci Qarabağ müharibəsi ölkəmizdə milli həmrəyliyi, milli birliyi daha da gücləndirdi, ölkəmizi gücləndirdi. Biz bu ağır yükü çiyimizdən atdıq, bu damğamı boyumuzdan atdıq. Biz indi başımızı dik tutub istənilən tədbirdə, istənilən formada sözümlü deyirik. Biz özümüzü ağ, alnımız açıq, müzəffər xalq kimi yaşayırdıq. Buna görə sizə və sizin kimi on minlərlə hərçiləyə borcluuy. Azərbaycan xalqı bunu bilir və yaxşı qiymətləndirir".

Müzəffər Ali Baş Komandan İlham Əliyevin dəfələrlə qeyd etdiyi kimi, bizə qürur yaşadan zəfərin qəhrəmanları, şəhidlərimiz, qazılarmız, vətənin dar günündə əlinə silah götürüb sinəsini düşməne siper edən mürd oğullarımızdır. Qələbənin müəllifi isə bu ordunu quran, onu zəfərə inandıran və apararı, Azərbaycan əsgərini öz övladı bilən, hər bir Azərbaycan vətəndaşını öz ailə üzvü kimi qəbul edən, milli birliyi təmin edən Müzəffər Ali Baş Komandan İlham Əliyevdir. Bizə qürur yaşadan qələbəmizə görə də, qələbəmiz qədər dəyərlili olan birliyimizə görə də ona borcluuy.

Elşən QƏNİYEV,
"Azərbaycan"

Milli Olimpiya Komitəsinin 30 illik yubileyi münasibətilə möhtəşəm konsert təşkil olunub

Müslüm Maqomayev adına Azərbaycan Dövlət Akademik Filarmoniyasında, Milli Olimpiya Komitəsinin (MOK) 30 illiyinə həsr olunmuş konsert proqramı olub.

Milli Olimpiya Komitəsinin Mətbuat xidmətindən AZƏRTAC-a bildirlər ki, əvvəlcə MOK-un baş katibi Azər Əliyev, Avropa Olimpiya Komitələrinin prezidenti Spiros Kapralos və dünyanın 15 ölkəsinin Olimpiya Komitələrinin prezidentləri, rəsmi şəxsləri "Olimpiya Mədəniyyəti və Təhsil Proqramı" (OCEP) paviyona baxış keçirib.

OCEP proqramına daxil olan səkkiz mükəbbin təmsilçiləri ölkələrlə bağlı məlumat xarakterli paviyonu qonaqların marağına səbəb olub.

Paviyonda Bakı Şəhəri A.Vəliyev adına 286 saylı tam orta məktəb Polşanı, E.Əliyev adına 162 saylı tam orta məktəb Yunanıstanı, Namiq Həmzəyev adına 238 saylı tam orta məktəb Gürcüstanı, Y.Kovalyov adına 228 saylı tam orta məktəbi Slovakiyanı, 158 saylı tam orta məktəb İtaliyanı, İlyas Əfəndiyev adına Elitar Gimnaziya Türkiyəni, Bakı Avropa Liseyi Yaponiyanı

və Zaur Məmmədov adına 171 saylı tam orta məktəb Sloveniyanı təmsil edib.

Mükəbbilər təmsilçiləri ölkələrin Olimpiya çempionları, adət-ənənələri, mədəniyyəti və mətbəxi haqqında məlumatları qonaqlara təqdim ediblər. Paviyona baxış

Konsertin sonunda isə Xalq artisti, MOK-un səfiri Tünzalə Ağayeva Azərbaycan Televiziyası və Radiosu Əfsər Cavanşirov adına "Bənövşə" uşaq xorunun üzvlərinin iştirakı ilə "Bizim Zaman" mahnısını ifa edib. Bu ifaya OCEP proqramına daxil olan 54 mükəbbin şagirdləri təmsilçiləri ölkələrin bayraqları ilə qoşulublar. Konsert proqramının OCEP-in dostluq, sülh ideyasını təbliğ edən sonluğunu qonaqlar ayaq üstə alqışlayıblar.

MOK-un 30 illik yubileyinə həsr olunan OCEP proqramı mükəbbələrinin xüsusi tədbirində proqramın tərkibində olan 54 mükəbbin direktor, müəllim və şagirdləri də iştirak ediblər.

Qeyd edək ki, OCEP-i "Bakı-2019" Avropa Gənclər Olimpiya Festivalı dövründə Azərbaycan Respublikası Milli Olimpiya Komitəsi, Beynəlxalq Olimpiya Komitəsi, Olimpiya Həmrəyliyi və Avropa Olimpiya Komitəsi, həmçinin Təhsil Nazirliyi və Festivalın Əməliyyat Komitəsi birgə təşkil edib. Proqramın Avropa Gənclər Olimpiya Festivalının yay-qış buraxılışlarında, Olimpiya Oyunları və hətta istənilən böyük idman tədbirləri çərçivəsində də icra olunması mümkündür.

Dünya sürətlə buzlaqlarını itirir

2050-ci ilə qədər onların 30 faizi əriyəcək

Əvvəli 1-ci səh.

Hesabatın müəlliflərindən biri olan UNESCO layihəsinin işçisi Tales Karvalyo Resende deyir: "Ümid edirik ki, yanlış bilirik, lakin elmi sübutlar ölməzdir. Buzlaqlar iqlim dəyişməsinin ən vacib indikatorlarından biridir. Çünki biz onları görürük, reallıqda müşahidə edə bilirik".

Yer üzündə əvvəllər də istiləmələr olub, lakin onlar qlobal deyildi

Alimlərin fikrincə, dünya qlobal istiləşməni 1,5 dərəcə məhdudlaşdırsa, BMT-nin Ümumdünya İrsi obyektliyinin qalan üçdəiki hissəsindəki buzlaqları hələ də xilas etmək olar.

Lakin BMT-nin ötən həftə açıqladığı digər hesabatda deyilir ki, hazırda baş veriyətin bu məqsədə çatması üçün etibarlı həll yolları yoxdur. Buffalo Universitetinin qiyasioloqu Beata Ksato bildirir ki, tarixi salnamədə bunun nə qədər tez baş verməsi müəyyən edilmiş reallıqdır. 1900-cü illərin ortalarında buzlaqlar kifayət qədər sabit idi, lakin sonra onlar inanılmaz sürətlə geri çəkildilər.

Hesabatda bildirilir ki, 2000-2020-ci illər arasında müşahidə edilən dəniz səviyyəsinin 4,5 faizə qədər yüksəlməsi Ümumdünya İrsi obyektliyində buzların əriməsi nəticəsində baş vermiş ola bilər. Hər il bu buzlaqlar 58 milyard ton buz itirir ki, bu da Fransa və İspaniyada istehlak edilən suyun ümumi illik həcminə bərabərdir.

Lids Universitetinin professoru Duncan Kuinsin dediyinə görə, bir çox insanlar məişət və kənd təsərrüfatı məqsədləri üçün suya görə də buzlaqlardan asılıdır və onların itməsi quraqlıq mövsümlərində şirin su çatmazlığına səbəb ola bilər. Bu isə ərzaq təhlükəsizliyi problemlərinə gətirib çıxarır, çünki onlar bu sudan əkinlərinə suvarmaq üçün istifadə edirdilər.

Hesabat müəllifləri buzlaqların əriməsi nəticəsində yaranan daşqınların əsa-

son yerli sakinlərə təsir edəcəyini düşündür və erkən xəbərdarlıq sistemlərinin yaradılmasını və fəlakət riskinin azaldılmasını tələb edirlər.

Avropa daha sürətlə istiləşir

İlk növbədə qlobal istiləşməni məhdudlaşdırmaq lazımdır və burada, Tales Karvalyo Resendenin sözlərinə görə, vəziyyət ümidsiz deyil: "Əgər biz emissiyaları kökündən azalda bilsək, həmin buzlaqların əksəriyyətini xilas edə bilirik. Bu, təkcə siyasi deyil, həm də ümuməşər səviyyəsində fəaliyyətə çağırışdır".

Bununla belə, alimlərin fikrincə, atmosferə atılan tullantıların azaldılmasının indiki tempində orta qlobal temperaturun artımını Selsi üzrə 1,5 dərəcə daxilində saxlamaq mümkünsüz məsələdir.

Biz tez-tez iqlim dəyişikliyi ilə bağlı söhbətlərdə Paris Sazişində müəyyən edilmiş qlobal temperaturun 1,5 dərəcə həddi haqqında eşidirik. Amma unutmaq olmas ki, Avropa faktiki olaraq orta dünyəvi səviyyədən daha sürətlə istiləşir".

Bunu Avropa Havanın Ortamüddətli Proqnozları Mərkəzinin baş direktoru

Florens Rabier xatırladır. Avropada temperatur XIX əsrin sonlarında sənayedən əvvəlki dövrlə müqayisədə artıq təxminən iki dərəcə yüksəlib. Arktikada isə hava əvvəlkindən üç dərəcə istidir.

Əriyəcək buzlaqlara hansı ərazilər daxildir

2050-ci ilə qədər yox olacaq buzlaqlara Ümumdünya İrsi Siyahısında yer almış bu ərazilər daxildir: Hirkan meşələri (İran), Durmitor Milli Parkı (Monteneqro), Virunqa Milli Parkı (Konqo Demokratik Respublikası), Huanlun Təbiət Qoruğu (Çin), Yelouston Milli Parkı (ABŞ), Maunt-Keniya Milli Parkı (Keniya), Pireney-Mont-Perdu (Fransa, İspaniya), "Ruvenzori Dağları" Milli Parkı (Uqanda), Putorana yaylası (Rusiya), Sardona tektonik bölgəsi (İsviçrə), Nahanni Milli Parkı (Kanada), Lorens Milli Parkı (İndoneziya), "Vrangel adası" qoruğunun təbii sistemi (Rusiya), Kilimancaro Milli Parkı (Tanzaniya), Yosemite Milli Parkı (ABŞ), Dolomit Alp (İtaliya) və Kominin bakirə meşələri (Rusiya).

Rizvan CƏFƏROV,
"Azərbaycan"

"Azərişiq" ASC 0,4 kV elektrik xətlərində sabit və dəyişən gərginliyi ölçən 1 fazlı elektron cihazların satın alınması məqsədilə açıq tender elan edir

Təklər

Tender 1 (bir) LOT üzrə keçirilir.
LOT-1: 0,4 kV elektrik xətlərində sabit və dəyişən gərginliyi ölçən 1 fazlı elektron cihazların satın alınması

İştirak haqqı - 800 manat

"Azərişiq" ASC

Hesab: AZ83AIB33020029441802068118

VÖEN: 9900069391

Benefitsiarın Bankı: Kapital Bankın Gənclik filialı

Kod: 200189

VÖEN: 9900003611

Müxbir hesab: AZ37NABZ0135010000000001944

SWIFT Code: AIBAZ22X

İştirak haqqı heç bir halda geri qaytarılmır.

Əlaqələndirici şəxs: Emil Əliyev

Əlaqə telefonu (şəhər): (012) 440-39-93 (daxili 29-18)

Elektron poçt: emil.aliyev@azerishiq.az

Ünvan: Bakı şəhəri, M.Əliyev küçəsi, 130, AZ1009

Tender iştirakçılara təklif edilir ki, öz tender təkliflərini möhürlənmiş, imzalanmış şəkildə ikitəq zərflərdə yazılı surətdə təqdim etsinlər. Müqaviləni yerinə yetirmək üçün tender iştirakçıları lazımı texniki və maliyyə imkanlarına malik olmalıdırlar.

Tenderdə iştirak etmək istəyənlər LOT üzrə göstərilən məbləğdə iştirak haqqını qeyd olunan hesaba köçürdükdən sonra Azərbaycan dilində tərtib olunmuş Əsas şərtlər toplusunu Bakı şəhəri, Mirzəğa Əliyev küçəsi, 130 ünvanında yerləşən "Azərişiq" ASC-nin inzibati binasından ala bilərlər.

İddiaçılar tenderdə iştirak etmək üçün aşağıdakı sənədləri təqdim etməlidirlər:

- iddiaçının tam adı, hüquqi statusu, nizamnaməsi, qeydiyyatdan keçdiyi ölkə (sənədlərin təsdiqi tender elanı tarixindən sonra notarial qaydada təsdiq olunması zəruridir);
- iddiaçının VÖEN-i, bank rekvizitləri, ünvanı, dövlət reyestrindən çıxarış (sənədlərin təsdiqi tender elanı tarixindən sonra notarial qaydada təsdiq olunması zəruridir);
- iddiaçının Dövlət Statistika Komitəsinin sahibkarlıq kateqoriyası haqqında arayışı;

- Azərbaycan Respublikasında vergilərə və digər icbari ödəmələrə dair yerinə yetirilməsi vaxtı keçmiş öhdəliklərinin olmaması haqqında müvafiq vergi orqanından arayış;
- iddiaçının son bir ildəki fəaliyyəti haqqında vergi orqanları tərəfindən təsdiq olunmuş maliyyə hesabatının surəti (2021-ci il üzrə Vergi Bəyannaməsi);
- iddiaçının son bir ildəki maliyyə vəziyyəti haqqında bank arayışı (əgər daha əvvəlki fəaliyyət göstərirsə, bütün fəaliyyət dövründəki);
- iddiaçının fəaliyyətdə başladığı dövrdən iş təcrübəsi, yerinə yetirdiyi cari işlər və müqavilələr barədə məlumatlar;
- iddiaçının yükümlülük haqqında vergi orqanları tərəfindən təsdiq olunmuş arayış;
- satınalma prosedurlarının başlanmasından əvvəlki 5 il ərzində özlərinin, həbələ işlərini idarə edənlərin, qulluqçularının peşakar fəaliyyətləri, yaxud satınalma müqavilələrinin bağlanması üçün ixtisas göstəricilərini yanlış göstərilmələri ilə əlaqədar cinayəti görə məhkum olunmaması, yaxud onların müvafiq peşə fəaliyyətləri ilə məşğul olmasının məhkəmə qaydasında qadağan edilməməsi;
- tender təklifi (zərflərin açıldığı tarixdən sonra ən azı 30 bank günü qüvvədə olmalıdır);
- tender təklifi təyinatının 1 faizi həcmində bank təminatı (təminatın qüvvədə olma müddəti tender təklifinin qüvvədə olma müddətindən 30 bank günü çox olmalıdır).

Sənədlər Azərbaycan dilində 2 (iki) nüsxədə (1 ədəd əsl və 1 ədəd surəti) tərtib olunmalıdır (xarici dildə tərtib olunan tender təklifləri Azərbaycan dilinə tərcümə edilməlidir).

Tender proseduru "Dövlət satınalmaları haqqında" Azərbaycan Respublikası Qanununa uyğun olaraq həyata keçiriləcəkdir (www.tender.gov.az).

İddiaçılar tenderdə iştirak etmək üçün yuxarıda göstərilən sənədləri (tender təklifi və bank təminatı istisna olmaqla) 01 dekabr 2022-ci il saat 16:30-a qədər, ixtisas uyğunluğu proseduru keçmiş iddiaçılar isə tender təklifi və bank təminatını möhürlənmiş ikitəq zərflərdə 09 dekabr 2022-ci il saat 16:30-a qədər Bakı şəhəri, Mirzəğa Əliyev küçəsi, 130 ünvanında təqdim etməlidirlər.

Göstərilən vaxtdan gec təqdim edilmiş zərflər açılmadan geri qaytarılacaqdır. İddiaçıların təklifləri 12 dekabr 2022-ci il saat 16:30-da Mirzəğa Əliyev küçəsi, 130 ünvanında "Azərişiq" ASC-nin inzibati binasında açılacaqdır. İddiaçıların səlahiyyətlili nümayəndələri iştirak edə bilərlər.

Tender komissiyası

ALLAH RƏHMƏT ELƏSİN!

Həmid Bağirov Musa, Hikmət, Mübariz, Pərviz İbrahimov qardaşlarına ataları

Tərtərdən Tofiq Hüseynov Kamran Novruzova atası

ARİF NOVRUZOVUN

HACI İBADULLA İBRAHİMOVUN

vəfatından kədərli vəziyyətini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

vəfatından kədərli vəziyyətini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

Qeydiyyat nömrəsi 1

"Azərbaycan" qəzetinin kompüter mərkəzində yığıb sənədləşdirib, "Azərbaycan Nəşriyyatı" MMC-də çap edilmişdir

Rəsmi sənəd və çıxışlarda sənədləşdirilən barabər, dərc üçün göndərilən digər yazılarda fikirlər də Azərbaycan dövlətinin mənafeyinə uyğun gəlməlidir

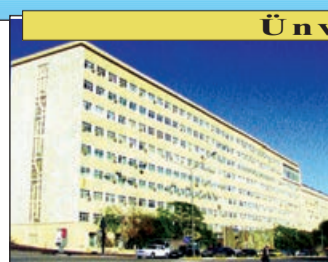
Əlyazmalara cavab verilmir və onlar geri qaytarılmır

Gündəlik qəzet

Tiraj 6506
Sifariş 3210
Qiyməti 40 qəpik

BAŞ REDAKTOR

Bəxtiyar
SADIQOV

Ünvan

AZ 1073, Bakı şəhəri,
Mətbuat prospekti,
529-cu məhəllə, IV mərtəbə
e-mail:
secretary@azerbaijan-news.az
az.reklam@mail.ru
azerbaijan-news@mail.ru
www.azerbaijan-news.az

Telefonlar

Qəbul otağı - 539-68-71,
Baş redaktor müavinləri - 538-86-86, 434-63-30,
539-72-39,
Məsul katib - 539-43-23,
Məsul katib müavinləri - 539-44-91,
Parlament və siyasət şöbəsi - 539-84-41, 539-21-00,
İqtisadiyyat şöbəsi - 538-42-32, 538-35-55,

Beynəlxalq həyat, idman
və informasiya şöbəsi - 539-63-82, 432-37-68
İnformasiya şöbəsi - 538-56-60
İctimai əlaqələr şöbəsi - 539-49-28, 538-31-11,
Fotolillstrasiya şöbəsi - 538-84-73,
Kompüter mərkəzi - 538-20-87,
Mühasibatlıq - 539-59-33